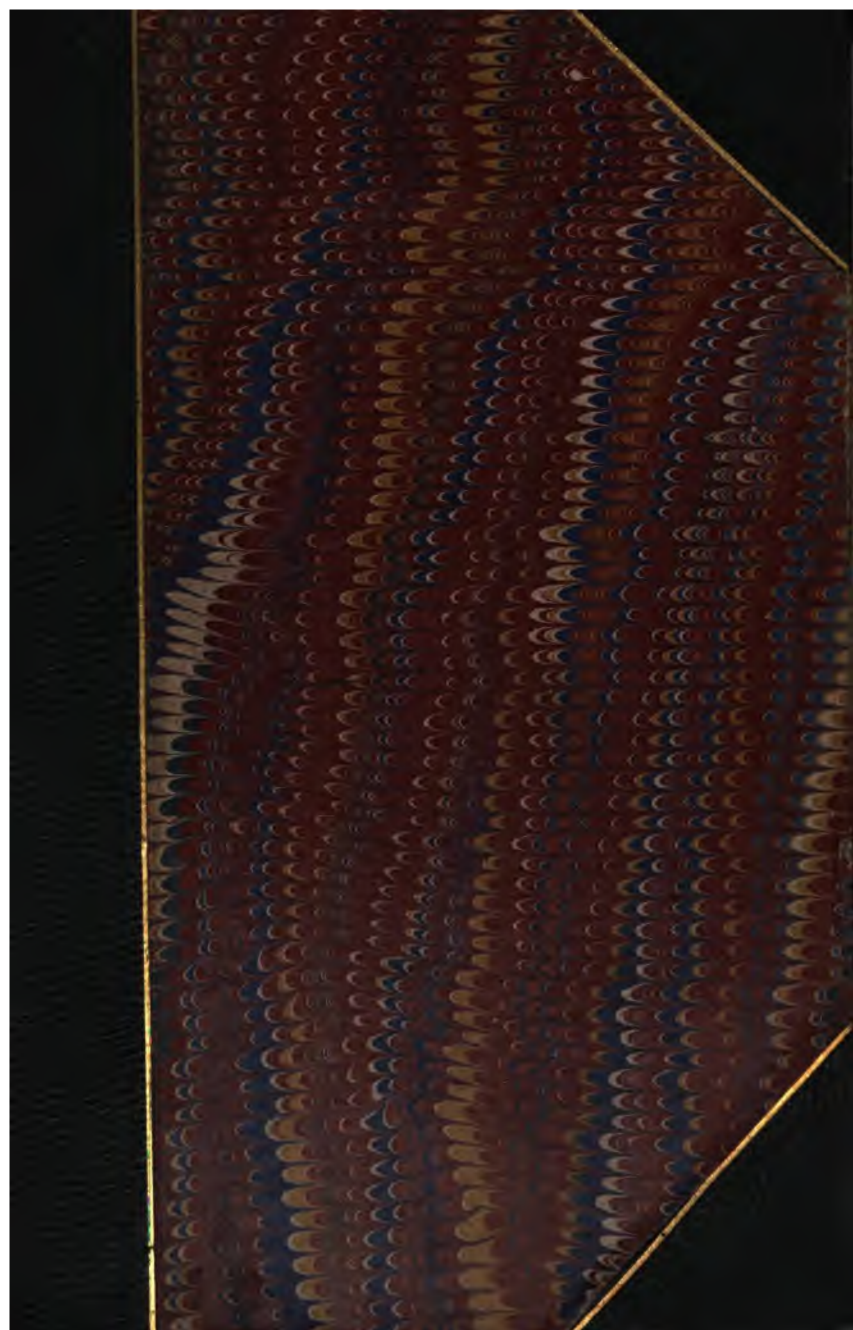
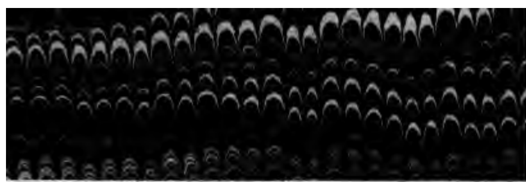
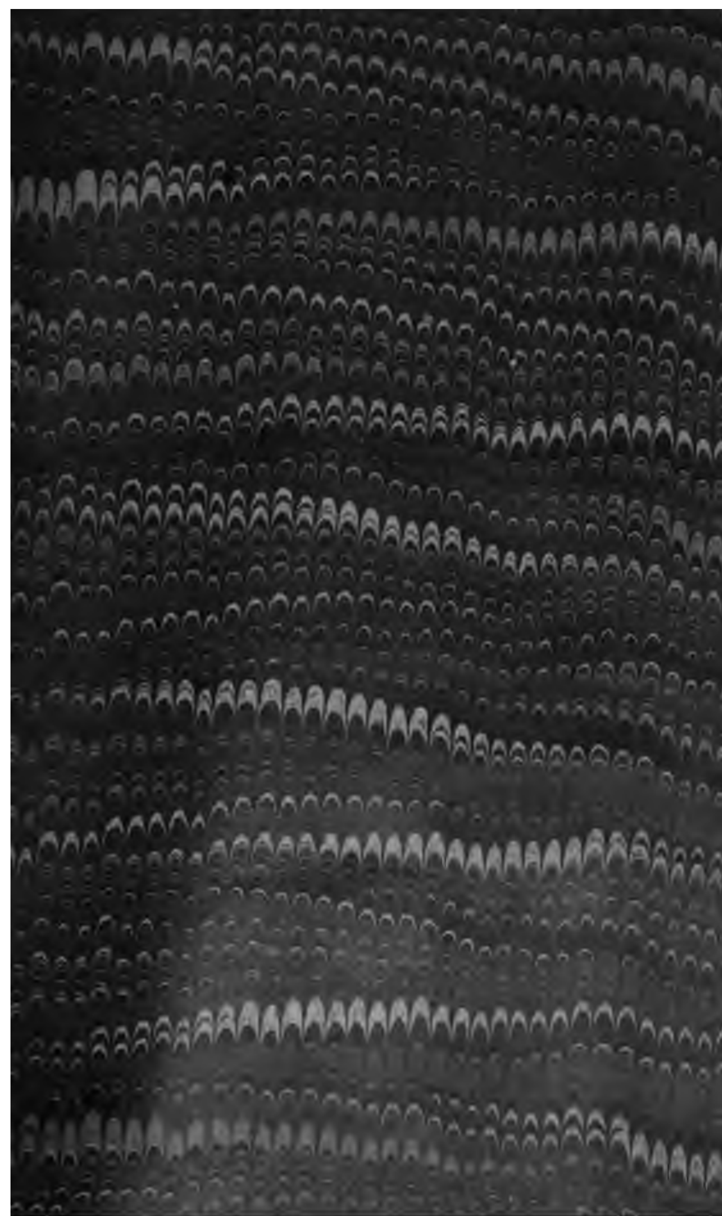

DOMI NUS ILLU
MINA TIO MEA
Taylor Institution.

Henrik Hertz's

Samlede Skrifter.

Dramatiske Værker.

Sjette Bind.

Dramatiske Værker

af

Henrik Hertz.

Sjette Bind.

Kjøbenhavn.

Forlagt af C. A. Reitzels Bo og Arvinger.

Bianco Lunos Bogtrykkeri.

1854.

Indhold.

Svend Dyrings Huus,

romantisk Tragedie i fire Acter.

Opført første Gang paa det kongelige Theater d. 15de Marts 1837.

Personerne.

Svend Dyring, Jordbrot og Styresmand.
Fru Guldborg, hans Hustru.
Ragnhild, hendes Datter af første Ægteskab.
Regisse, }
Alf, } Svend Dyrings Børn af første Ægteskab.
Ovelille, }
Ridder Stig Hvide.
Tage Bolt.
Ivar, hans Broder.
Fru Helvig.
Byrge, }
Rud, } i Svend Dyrings Tjeneste.
Gunner, Ridder Stigs Svend.
En Dreng, Riddere, Jægere og **Riddersvende.**

Scenen er deels paa Svend Dyrings Gaard ved Isefjorden, deels i Nærheden af denne. Handlingen varer fra den ene Dags Aften til næste Midnat.

Første Act.

Første Scene.

(Skovegn.)

Svend Dyrings Folk ere grupperede i Forgrunden. Nogle staae, Andre ligge. Enkelte staae paa Udkig i Baggrunden. Efter Choret kommer **Rud** ind.

Chor.

Den Herre sadler sin hurtige Hest
Og rider alt over den Hede.
Han rider i Regn, han rider i Blæst,
Hans Svende følge som de kan bedst,
Thi Hjorten saa ville de bede.
Med høie Takker
Den spiller i Lunden
Og flygter for Hunden;
Og efter den springer paa Mosegrunden
Med Hyl og Gjøen Mynder og Rakker.

Giver Agt, naar den kommer! Afsted i Galop!
Og jager den op!

(De springe Alle op og see ud til en af Siderne, som om de fulgte Dyret med Oinene.)

Den er her! Den har sat
Over Tjørn, over Krat.
Den er der! Den er fløien
Med et Spring over Høien.

(De komme igjen frem.)

Giver Agt, naar den kommer! Afsted i Galop!
Og jager den op!

Rud
(kommer hurtig ind).

Hjorten er vor. Hr. Dyring har fældet den. Skynder Jer, breder Kapperne ud og holder Mjød og Viin i Beredskab! Hr. Dyring og Ridder Stig ere allerede stegne af Hesten og komme herhid. — Tilside! Der komme de.

Anden Scene.

Svend Dyring. Stig Hvide. Tage Bolt. Ivar. De tvende Forstnævntes **Jægere** og **Svende.**

Svend Dyring.

I ædle Herrer! I tage tiltakke
Med Viin og Mjød! Nu ride vi hjem;

Saa sætter Fru Guldborg for os frem
Hvad Huset formaaer i Fad og Bakke.
(Til En af Folkene.)
Et Bæger til Ridder Stig!
(Til Stig, idet han rækker ham Bægeret.)
See der!
Vel mødt paa min Grund! Jeg kan tale om Lykke,
At vi dog eengang traf Eder her.
— Nu følger I med os det lille Stykke
Til min Gaard —

Stig.

Jeg takker!

Svend Dyring.

Jeg er i Eders Gjæld!

Stig.

Det husker jeg ikke.

Svend Dyring.

Jeg husker det vel.
— Tage Bolt og Ivar! I drages til Minde
Dengang Fru Helvig, den fromme Qvinde,
Min første Hustru, nylig var død.
Da var Landet i svarlig Nød;
Ingen kunde Riget forsvare.
Loven var aldrig en Bønne værd,
Bønderne raaded' med Vold og Sværd,
Og Dannerkongen var stædt i Fare.

Nu var det min Pligt som Styresmand
At gaae i Søen, at faae Skibet rustet
Ud fra Havnene her ved vor Strand.
Men nær var det dengang for mig brustet.
I veed, jeg havde kun tynde Kaar;
Fra Klostret stjal de hos mig som Ravne;
Jeg holdt mig med Nød og Nap paa min Gaard.
Hvad kunde da jeg som Styresmand gavne?
Stig kom mig til Hjælp; han tog selv en Part,
Gjorde Forskud her og ved de andre Havne.
— Gud lønne Jer!

Stig.

Ei, det blev afgjort snart.

Svend Dyring.

Nei, nei, Hr. Stig! Først en Stund derefter,
Da jeg fik Gulbborg og var kommen til Kræfter.
— Med hende, min vakkre Nabo! har jeg tidt
Talt om at bede Jer hen til Mit.
Men saa drog I bort. Det var dengang I gik
Med Hæren til Jylland. Da I kom tilbage,
Da havde jeg travlt, maatte varetage
Den Eiendom, jeg med Gulbborg fik.
Saa blev jeg stevnet til Landsthing —

Stig.

I?

Svend Dyring
(halvsagte).
Paa min Hustrus Vegne — det var Kjævleri —
Jeg har tænkt, I vidste det.

Stig.
Nei.

Svend Dyring.
Nu ja,
Min Sagsøger er ikke langt herfra.

Tage Bolt.
Det var mig, Hr. Ridder! Den Sag er bekjendt.

Svend Dyring.
Nu er den forligt —

Tage Bolt.
Den er halvveis endt.
(Til Stig.)
Seer I, her ved den søndre Strand
Der ligger en Mark, et Vænge — det Hele
Er rebet op for en Fjerding Boels Land.
Det er mit i alle Maader og Dele.
Jeg har lovlig Lavhævd derpaa —

Svend Dyring.
I har —?

Tage Bolt.
Det har jeg, Svend Dyring! Den Ting er klar.

Det kan jeg bevise med tre Tylter-Eed,
Om I forlanger det.

Svend Dyring.

Tage! I veed,
At Gulbborg nægter det; veed, hun har sagt,
At hendes Broder —

Tage Bolt.

Hvad ligger der Magt
Paa Qvinders Udsagn? Jeg kan bringe
Ærlige Mænd, der skal vidne paa Thinge —

Ivar.

Nei, Tage! hjælp Gud, nu gaaer det for vidt.
Du faaer jo Mark og Jord og Vange,
Og en Hustru i Kjøbet — Hvo giver saa stridt?
Hvad kan en Dannemand meer forlange?

Stig
(til Tage).

I vil gifte Jer?

Tage Bolt.

Ja. Fru Gulbborg fatter,
Min Ret til Jorden er klar som Dagen;
Hun ønsker Forlig. Jeg faaer hendes Datter,
Og Jorden i Medgift. — Der har I Sagen.

Stig
(med et Udraab).

I ægter Regisse?

Tage Bolt
(i en ligegyldig Tone).
Saavidt jeg troer,
Saa hedder hun Ragnhild.

Ivar
(med Latter til Stig).
Ikke sandt, Hr. Ridder!
Sjelden findes en Brudgom som han:
Han har trolovet en Lillievand,
Han er forelsket, hans Hjerte staaer i Brand —
Men han veed ikke rigtigt hvad hun hedder.

Tage Bolt.
Saa meget veed jeg, min kloge Bro'er!
At naar Fru Guldborg gaaer fra sit Ord,
Saa spiller hun kun et daarligt Spil:
Jeg faaer Jorden og en Sum Penge dertil.

Svend Dyring.
Vær I kun ganske rolig, Hr. Tage!
Fru Guldborg tager ikke sit Ord tilbage.

Tage Bolt.
Jeg mener med, det tjener hende bedst.

Svend Dyring
(afsides til Stig).
Hr. Ridder! lad os stige tilhest!
Den Sag er engang hans ømme Side.

(Høit til Folkene.)

Afsted, til Hestene! Ret nu vil vi ride.

(Til Stig.)

Kom nu, Hr. Ridder! og vær min Gjæst!
Jeg længes efter at vise Jer snart
Hvad jeg nu har arbeidet paa saa længe.
Den gamle Gaard fik jeg ned i en Fart,
Og har bygget et Steenhuus af fastere Art.
Nu er jeg ifærd med Ager og Enge.
Saa vil jeg see til at faae istand
Et Herberge for veifarende Mand.
— Ja, naar I først kommer hjem til Mit,
Vil I see Forandring paa alle Kanter.
Jeg har lagt en Urtegaard an med Stakit,
Og har faaet Ymper af sjeldne Planter
Hos Broder Eskild i Klostret. Han,
Det kan I troe, er en prægtig Mand.
Han hjælper mig med min Bi-Avl, passer
Min Humlegaard, og har gjort mig af Træ
En snild Indretning for Urter i Kasser.
Der staae de luunt og kan sættes i Læ.
Det er Urter, der vore paa fremmed Viis;
Hertillands er' de lidet kjendte.
Det er vor Abbed i Roeskild', der lader dem hente
I Frø hertil med Munke fra Paris.

Tage Bolt.

Det fører til Blødhed. Mig hover ikke,
Svend Dyring, at I følger de fremmede Skikke.

Svend Dyring.

Ei hvad, Tage Bolt! Om jeg planter den Kaal
Eller Kørvel, hvis Art hos os er fremmed,
Jeg holder derfor det samme Maal.

Tage Bolt.

Naar den danske Mand vrager sin Kost i Hjemmet,
Saa siger jeg, følger der Ulykke paa.

Svend Dyring
(til En af Folkene).

Flye mig hid min Kappe!
(Til Tage.)
Jeg tænker som saa:
Der er meer Forslag i den ærlige Danske.
En Dannemand lader sig ikke gaae paa,
Forbi han æder engang med de Franske.
(Til Svendene.)
Fører Hestene frem! Nu vil vi afsted!
— Blæs os et muntert Stykke paa Hornet,
At Haren kan jages op fra Kornet
Og Mark og Skov kan blomstre derved.
(Han og de Øvrige gaae.)

Chor af Svendene.

Alt føre vi bort
Til Ridderens Gaard den kronede Hjort

Og fange paa Veien den vildene Hare.
Med Høg og med Hund,
Over Mark, gjennem Lund,
Og let over Stien paa Mosernes Grund
Vi fare.

(De gaae.)

Tredie Scene.

Fruerstuen i Svend Dyrings Huus. Byrge kommer ind fra den ene Side, idet Regisse fra den anden søger at skyde en Væverstol ind.

Byrge.

Nei, Jomfru Regisse! den er altfor tung.
Hvad er det I gjør? — Lad mig flytte Væven.

Regisse.

Ih, du er gammel. Jeg er stærk og ung.

Byrge.

Gammel? Ja, jeg har gamle Kræfter i Næven;
For saa vidt er jeg gammel. Troer I, jeg er svag?
Jeg vil see Den, der er mere rørig.

(Da Regisse igjen vil flytte Væven.)

Men hør dog! I skal min Tro være hørig!
Lad nu mig! Den flytter jeg i Mag.

Regisse.

Men see kun, jeg kan —

Byrge.

Men den Forretning er min.
I er for klein, Jomfru! I er faur og fiin;
I skal lege med Tavl og Terning,
Skal virke Guld og sye Sømmen paa Liin;
I skal ikke gjøre den grovere Gjerning.
— Pas nu kun paa, naar jeg ta'er den her.
(Flytter den med stor Besværlighed og kommer frem pustende.)
Saadan en Tingest er sandtnok svær;
Man skulde knap troe det. Men — hvad vil I med den?
Jomfru Ragnhilds Væv?

Regisse.

Den skal sættes herhen.
Hun siger, herinde sidder hun gjerne;
Det gaaer bedre fra Haanden.

Byrge.

Ja hun mener kanskee,
Naar her kommer Folk, kan hun lade sig see.
(Ryster paa Hovedet.)
Og saa skal I være Ragnhilds Terne?
Og trække for hende som en Tjenesteqvinde?

Regisse.

Ih nu — der var just ingen Anden derinde.

Byrge.

Ak, naar jeg mindes hvad her er skeet;

Hvad jeg alt i den korte Tid har seet!
Hvis Eders Moder, Fru Helvig, vidste
Hvad I maa lide! Ak Gud, hun er død,
Og hendes Børn lide bitterlig Nød.

Regisse.

Tie, Byrge ....

Byrge.

Nei, mit Hjerte maa briste!
For eet Aar siden I hæderlig sad,
Spandt Guld og Silke, væved i Lad;
Eders egne Terner gik Eder igjen,
Hvor I stod og hvor I foer hen.
Eders Kjortel var af Skarlagen smaa,
Med Silkesømme; Eders Kappe var blaa.
For alle Jomfruer bar I Priis
I høvisk Adfærd, i Dyd og Snille.
Nu — Gud bedre det! gaaer det kun ilde.
Eders Stivmoders Sind er koldt som Iis
Og haardt som Staalet. Jer lader hun gaae
I Klæder, der er' daarlige og graae.

(Taler sig efterhaanden varm.)

Hun lader Jer sove, den steenhaarde Frue,
I den gamle, forfaldne Borgestue.
Hun føder Jer op, det hoffærdige Skarn,
Til Røgleqvinde, som fattig Mands Barn.
Eders Sødskende smaa hun spærrer inde

Som Hundehvalpe, den arrige Qvinde!
Et Dyr kan ikke behandles værre.
Hun lyver dem paa for vor ædle Herre,
Bringer ham, der er from og god,
Til at glemme sit eget Kjød og Blod —

Regisse
(der er bristet i Graad).

Byrge! hold op!

Byrge
(forskrækket).

Hvad nu? .... Har jeg sagt ....

Regisse.

Du har Ret, jeg lider Haan og Foragt!
Høit maa jeg klage,
At mig forbittres mine unge Dage.
Langt bedre var det, jeg tidligt døde,
End at mig daglig voldes den Møde.
Jeg er som den vilde, fremmede Fugl,
Som Ingen i Verden vil kjende.
Jeg har ikke Ly, jeg har ikke Skjul,
Jeg har hverken Ven eller Frende!

(Vender sig bort og græder.)

Byrge
(gaaer efter hende).

Men, ih bevar' os! Hvor tager I paa!
Om Fru Guldborg kom ....

Regisse.

O, lad mig...

Byrge.

Nei, bliv!

Regisse.

Byrge! jeg er længe kjed af mit Liv.
Var det ikke for mine Søbskende smaa,
Langt af Landet vilde jeg gaae.
Hellere lade mig Trælqvinde kalde
Blandt fremmede Mænd, i fattige Kaar,
End lægges for Had i min Faders Gaard,
Og daglig drikke Malurt og Galde.

(Sætter sig hen og bedækker sit Ansigt med Hænderne.)

Byrge.

Hvad er det, I siger? Hvor vil I gaae hen?
Af Landet? — I gjør mig angst og bange.
Tael, Jomfru Regisse! hvad kan I forlange....
I skal ikke græde; det bliver godt igjen,
Det er da egentligt ikke saa slemt....
Barn, see paa mig... taber jeg Modet?

(Seer sig ængstlig omkring.)

Ak, kjæreste Jomfru! løft dog Hov'det!
Der er Fru Guldborg; hun forstaaer ikke Skjemt.
Lad hende dog ikke see, I har grædt!

Regisse
(reiser sig).

Det skal hun ikke! Byrge, du har Ret.

Fjerde Scene.

De Forrige. Fru Guldborg.

Guldborg
(til Regisse).
Hvi staaer du her? Hvad tales I ved?

Byrge.
Hun vilde....

Guldborg
(til Regisse).
Du maatte fast heller gaae ned
Til Stegerset, og fordele Brødet
Og Øl og Most, sætte Haren paa Spid,
End staae her og lægge Haanden i Skjødet.
Min Husbond ventes hvert Øieblik hjem,
Jagten har mattet ham og hans Skare;
Saa skal Viin og Mjød sættes frem.
Vel er her Meget at tage vare:
Tage Bolt og hans Mænd, alene med dem
Har vi nok at skaffe. Han og hans Heste,
De nøies, naar man gi'er dem det Bedste.

Byrge
(ærbødig).
Min ædle Frue! I drages i Hu,
Jomfru Regisse er ung og svag endnu.
Hun formaaer saa Lidet til Husets Tarv.

Guldborg.

Min ædle Byrge! I drages til Minde,
At I skal tie, naar jeg er herinde.

(Til Regisse.)

Væn dig til Arbeid! Det er din Arv;
Dig efterlod Helvig intet Andet.
Din Fader var fattig den Tid jeg kom,
Marken øde, Kjælderen tom;
Han havde liidt af Ufred i Landet;
Hans Gaard var pantsat. Jeg stod ham bi,
Hjalp ham iveiret og kjøbte ham fri.
Jeg sad i Rigdom, i hæderlig Stand
Efter Knud Rîbolt, min første Mand,
Og kunde vel gjøre det. — Sligt bør du agte,
Være flittig, opmærksom, og eftertragte
At vinde min Yndest. I skylder mig Alt;
Uden mig I tilhobe slet forfaldt.
Den Stund jeg kom kan I Alle velsigne.
Arbeid! Du kan ikke sammenligne
Dig med Ragnhild. Hun er fornem født
Og opdragen fiint, har aldrig været nødt
At tage Haand i med, og hun skal det heller ikke.
Arbeid, mens du er rask og ung!
Du kan komme blandt Fremmede, maa vide at skikke
Dig vel, og ei synes keitet og tung.

Femte Scene.

De Forrige. Ragnhild kommer hurtig ind.

Ragnhild.

Regisse! hvad gjør du om Natten silde?
Hvi sidder du oppe? Hvor stædes du hen
Ved Midnat som en Død, der gaaer igjen?

Regisse.

Hvad mener du, Ragnhild?

Ragnhild.

Det klæder dig ilde
At bringe Gaarden i daarligt Ry.

Regisse.

Hvad skulde jeg oppe, selv om jeg vilde?
Jeg har ikke Lys, jeg kan ikke sye,
Mig giver mit Kammer uhyggeligt Ly —

Ragnhild.

Tie stille, du lyver —

Guldborg.

Hvi spørger min Datter?

Ragnhild.

Fordi mig ængste de Sagn, der gaae
Blandt Tyendet, baade blandt Store og Smaa,
At Fru Helvig viser sig. Nu kom atter
Rane, Røgteren; han vil ikke,
Det har han svoret paa, længere ligge

I Stalden, og Regisses Kammer saa nær.
Inat, da det var et grueligt Veir
Og Folerne rev sig løs paa Engen,
Havde han silde reist sig af Sengen.
Da saae han livagtig Fru Helvig. Hun gik ind
I den gamle Bygning, — med kridhvid Kind,
Og høi og smækker — der hun forsvandt —

Gulborg.

Fru Helvig?

Ragnhild.

O, det er ikke sandt!
Det er Regisse, der har faaet den Nykke,
Som Gjenfærd engang at prøve sin Lykke.

Byrge.

Regisse! hvor kan I troe....

Ragnhild.

Hvem da?
Hvor skulde Rygtet vel komme fra?

Byrge
(med Eftertryk).

Hm! Rygtet er grundet —

Ragnhild.

Er grundet? svar!
Har du da seet.... men fortæl!

Byrge.

Ja — jeg har...

Ragnhild.

Saa fortæl da!

Byrge.

I veed, at man nødigt taler
Om Sligt....

Ragnhild.

Begynd kun!

Byrge.

Ja, naar I befaler. —
En Nat, da vi ventet' Hr. Dyring hjem
— Han var hos Munkene, skjendtes med dem —
Var jeg gaaet neder til Borgeled
For at see om han kom, og hviltes derved.
Da skimted' jeg noget Hvidt og Klart,
Der bevæged' sig langsomt, med selsom Art
Fra Mariæ Kirke. Det syntes at gaae
Til Stuen, hvor Børnenes Senge staae.
Jeg gik hen til Vinduet og saae ind. —
(Standser.)

Ragnhild.

Nu da?

Byrge.

— Og saae ved Maanens Skin
Forfærdet en Qvinde i hvide Klæder
Læne sig til Alfs og Oves Seng,
Med bøiet Hoved, som En, der græder.

Men da hun gik hen til den yngste Dreng,
Og sit ligblege Ansigt mod mig vendte,
Da sank jeg i Knæ. Med Skræk jeg kjendte
Fru Helvig —

Gulbborg og Ragnhild
(med et Udraab).
Fru Helvig?

Regisse
(ligeledes).
Min Moder?

Byrge.
Hun gik
Fra Sengen til Buggen med kummerfuldt Blik,
Stirrede paa de sovende Smaa,
Saae efter dem Alle, hvorledes de laae;
Den Ene hun løfted', den Anden hun letted',
Det syntes som om hun Haaret fletted'.
Men den Yngste satte hun paa sit Skjød,
Som om hun gav det Dien sød.
— Mit Hjerte vilde briste ved dette Syn!
Jeg raabte høit paa min ædle Frue ....
Løb derind ....

Regisse
(der har lyttet spændt).
Og saa?

Byrge.

Hun svandt som et Lyn!

Der var Intet at see i den øde Stue.

Regisse
(græbende).

O, min Moder!

Ragnhild.

Det er rædsomt! Her skal vi boe,

I et Huus hvor Drauger og Gjenfærd regjere!

Gulbborg.

Og Byrges Eventyr vil du troe?

Ragnhild.

Aa, Byrge! Det Samme fortælles af Flere.

Gulbborg
(utaalmodig).

Men hvor er Sligt tænkeligt?

Ragnhild.

O, hvorfor ikke?

Kan ikke mine Tanker, min Hu sværme vidt
Hvor jeg aldrig har været, men kun har ønsket saa tidt?
Og i Drømme, naar vi uden Bevægelse ligge,
Det er fast som vor Sjæl, naar vi gaae til Ro,
Er allervirksomst. Hvi skal man da ei troe —

Gulbborg.

Daarlighed!

Ragnhild.

Men, Regisse, har du
Af alt dette slet Intet seet endnu?
(Da Regisse bedrøvet ikke svarer.)
Regisse! hvor er du? — Svar naar vi spørge!
Har du ikke seet det Samme som Byrge?

Regisse.

O, lad mig i Fred! Jeg har Intet seet.

Ragnhild.

Det er jo din egen Moder, der spøger;
Saa maa det vel være dig hun besøger.

Regisse.

Jeg veed Intet af det, der er skeet.
Men hvis min Moder endnu, skjøndt død,
Kan ynkes over sine Smaabørns Qvide,
Det var dog en Trøst i al min Nød.

Guldborg
(med stigende Heftighed).

Nød? Din Nød? Hvad Nød maa du lide?
At jeg holder dig til Arbeid, tykkes det dig ilde?
Dovne — ikke saa? — det er det, som du vilde.
Nu har jeg hørt .... hvad bilder du dig ind?
Frygter du Skade for din Rosenskind?
Du skulde gaae om Landet og tigge,
Gav jeg dig ikke Ly og Æde og Drikke.
Vil du nu, at jeg skal øde mit Eie,

At du kunde bedre dine Søbskende pleie?
Vil du, min egen Datter skal savne,
For at du kan made de sultne Ravne?
— Men har jeg hidtil været for god,
Nu skal jeg støde dem bort med min Fod.
Og laae de hidtil paa Bolstre blaae,
For Fremtiden skal de ligge paa Straa —

Byrge
(bønfaldende).

Hav Medynk, min ædle Frue!

Gulbborg.

Tie!

Du burde jages den vildeste Sti
I Skoven med Gaardens Hunde, forbi
Du søger at vække hemmelig Gru.
— Hvi nævner du denne Sag først nu?

Byrge
(forknyttet).

Ak, Broder Eskild i Klostret tænkte —

Gulbborg.

Har du troet, dit Eventyr værre krænkte,
Naar det just nu blandt Folk kom ud,
Da min Datter er lovgiven Tage som Brud?

Byrge.

Nei, Broder Eskild, min ædle Frue —

Gulbborg.

Tie og følg med! Jeg selv vil see ad,
Om der skjules Bedrag i Børnenes Stue,
Og Hvo der her vil lægge mig for Had!
(Gaaer, fulgt af Byrge.)

Sjette Scene.

Ragnhild. Regisse.

Ragnhild
(der imidlertid er gaaet hen til Væven og sysler ved den).
Regisse! hold paa min Væverstang.
— Du hænger jo med Hovedet som en Hare,
Der sidder fast i Jægerens Snare.
Du skulde smukt mindes den gamle Sang.
(Synger.)
Viben vil værge for hver den Sted,
Som udi Marken mon staae;
Hun kan ikke værge den lille Tue,
Som hun skulde bygge paa.

Gjøgen lægger Æg hos fremmede Folk;
Hende bør man høilig hædre.
Hun kaster fattig Fugls Unger ud,
At hendes egne kan faae det bedre.

Men — hører du efter?

Regisse.

O, lad mig . . . !

Ragnhild.

Pas paa!

Det er min Liv-Vise. Hør!

Regisse.

Lad mig gaae!

Skam dig! du forvansker de gamle Sange.

Ragnhild.

Jeg gjør dem kun korte; de er' mig for lange.

(Synger.)

Glenten det er dernæst min Mand;
Han flyver saa fornemt i Sky.
Men øiner han der den liden Due,
Saa kan han saa nederlig flye.

Ravnen har en Kappe, saa slidt og sort;
Dog skal Ingen ham vrage.
Han hugger Øiet af Aadslet ud
Og giver det til sin Mage.

Regisse.

O Ragnhild! du er saa ung og saa haard!
Betænk, at Ingen kan vide,
Om Gud gjør altid dine Kaar saa blide.
Snart drager du hjem til Tages Gaard;
Der vil din Letsindighed libet baade.

Ragnhild.

Ih hvad! naar kun jeg faaer Lov at raade,
Saa bliver Tage mig nok til Maade.

Regisse.

Han er streng —

Ragnhild.

Ja, det kan jeg være med.
Jeg troer nu, man enes bedst igrunden,
Naar man enes omtrent som Katten og Hunden.

Regisse.

O nei! hvor god Villie finder Sted —

Ragnhild.

Ja, Elskov, god Villie, det er Ting man priser,
Men, som mig synes, kun i de gamle Viser.
Og i dem er Forraadet saa forbrugt,
At vi maae nøies med den blotte Lugt.

Regisse.

Ragnhild! hvad kan slig Tale fromme?
Du veed ei, din Tid vil ogsaa komme.

Ragnhild.

Min Tid? Vel muligt. Da jeg var lille,
Spaaede min gamle Fostermoder mig ilde.
Jeg skulde tæres hen af Elskov, og for Den,
Jeg hader og afskyer, og der flyer mig igjen.
— Jeg har tænkt og grublet meget derover.
Tage Bolt bli'er det ikke; derfor jeg lover.

Man kan ærgre sig over ham, og det er min Trøst.
Men hade ham — nei! saa lidt som jeg hader
En Hest eller Træl, der har plumpe Lader.
Hvad jeg skal hade, maa volde mig en hemmelig Lyst,
En Attraa — ja, du seer saa forundret ud . . .

Regisse.

Vi To er' forskjellige.

Ragnhild (leende).

Ja, det veed Gud!
Men, Regisse! du kan troe mig: Elskov og Had
— Tænk kun ret efter — kan ikke stilles ad.

Syvende Scene.

De Forrige. Guldborg, efterfulgt af Byrge, Rud og Flere af Tyendet, der bære Tæpper o. s. v., rydde op i Værelset og skyde Væven ud.

Guldborg
(til Tyendet).

Skynder Jer! Lad Folkene stille sig hen
Ved Gaardens Port og gaae dem igjen.
Du, Thorer! gak op! udret mit Bud!
Der skal blæses vidt over Strande
I forgyldene Horn. — Du rappe dig, Rud!
Lad Mjød og Viin i Skaalerne blande.
Og hvor er Regisse? — Regisse! du hente

Mosten herop i sølverne Kruus.
Der skal Intet savnes idag i mit Huus.
(Regisse og Tyendet gaaer.)

Ragnhild.

Men hvad er paafærde?

Gulbborg.

Barn, vi kan vente
Hvert Øieblik Svend og Tage hjem.
Ridder Stig Hvide følger med dem,
Den rige Ridder, anseet til Hove,
Mægtig som Ingen i det ganske Land —
(Henkastende.)
Og noget i Slægt med min første Mand —
Han kommer til os, han agter at sove
Inat i vort Huus.

Ragnhild.

Og det er Alt?

Gulbborg.

Hans Komme mig glæder. Jeg har ikke talt
Med Nogen fra Hove siden Ribolts Død.
Du veed, at jeg selv er som baaren og født
Ved Dannerkongens Hof. De fine Sæder,
Der udmærke Stig, vil ogsaa glæde dig.
Iför dig, min Datter, dine bedste Klæder
Og . . .

Ragnhild.

Nei, det skal aldrig spørges om mig,
Jeg pynter mig for at tækkes Ridder Stig.
Er jeg god nok for Dyring og hans Mænd,
Saa er jeg god nok for Ridderen og hans Svend.

(Rud kommer ind.)

Rud.

Hele Følget holder derude tilhest.
Hr. Dyring kommer.

Ottende Scene.

De Forrige. Svend Dyring. Ridder Stig. Tage Holt. Ivar. Jægere og Svende. Siden **Regisse** og **Fru Gulborgs Jomfruer.**

Svend Dyring.

Min Hustru kjære!
Jeg bringer dig her en dyrebar Gjæst.

Gulborg.

Hr. Ridder Stig! velkommen I være!

Stig.

Christ signe Jer, min Frue, for Dyd og Ære.

Gulborg

(idet hun fører Ragnhild frem).

Ragnhild, min Datter!

Stig og Ragnhild hilse paa hinanden.)

Ragnhild (afsides).

Det er Ridder Stig!

Det er sandt, jeg har aldrig seet hans Lige.

Guldborg

(til Stig).

I kommer vel nu fra Dannerkongens Gaard?

Stig.

Jeg var der i Vinter.

Guldborg.

Hvor lider hans Naade?

Og vor unge Dronning, han har fæstet iaar?

Stig.

Jeg takker; vel da lider de baade.

Tage Bolt

(der nærmer sig).

Har Dannerkongen snart udpresset Skatten
Af Jellinge Bønder?

Stig.

Hans gode Sværd
Er kommen og har tugtet den oprørske Hær.

Tage Bolt.

Ja, naar man kommer som Tyven om Natten
Og forjager Bonden fra Huus og Gaard ...

Stig.

Der tager I feil. Han kom om Dagen,

Og Bøndernes Hær blev aabenlyst slagen.
Selv har Bonden forskyldt sine Kaar.

Tage Bolt.

Jeg troer dog —

Svend Dyring
(kommer til med et Bæger i Haanden).

Ei, Tage! lad fare den Tale!
Kom nu, Hr. Ridder! En Lædskedrik!
Jeg drikker Eder til efter gammel Skik.
Lyster Eder Viin?

Regisse
(der imidlertid er kommen ind med endeel Jomfruer, nærmer sig Stig med en Sølvkande og et Bæger).

Hr. Ridder! I befale —

Stig
(gaaer hende imøde).

Jomfru Regisse!

Regisse
(lader af Skræk Bægeret falde).

I her!

Gulbborg
(kommer til).

Hvad nu? Hjælp Gud!
Hvor hun er keitet! — Du skynde dig ud!

Stig.

Min ædle Frue tilgive det vil!
Skylden var min. Jeg stødte dertil.

Svend Dyring.

Det siger Intet.

(Til En af Tyendet.)

Bring et andet herhid!

— Og nu, min Guldborg! maae vi tænke paa,
Hvormed vi skal korte Ridderens Tid,
At den lyse Sommeraften kan gaae.

Guldborg
(til Stig).

Lyster Eder Skaktavl?

Stig.

Det er mig en Ære
Der vises mig.

Guldborg.

Ragnhild! min Datter kjære!
Du tage din Tavl, du sætte dig ned —

Ragnhild
(vil hurtig gaae).

Det skal jeg.

Tage Bolt
(til Guldborg).

Tillad mig! — Saavidt jeg veed,
Saa handler I mod vore gamle Skikke.
En Mø, der er fæstet bort, kan ikke
Lege Tavl med en Fremmed.

Gulbborg.

I tager Alt saa nøie.

Tage Bolt.

Det er Ragnhilds Vebsle jeg har for Øie.

Svend Dyring.

Tage har Ret. Regisse! kom du!

Gulbborg.

Regisse! — Hvor skulde hun Skaktavl kjende!

Svend Dyring.

Hun kjender det. Helvig har oplært hende.
Ikke sandt, Regisse! du mindes endnu —?

Regisse
(træder frem).

Jeg troer, at jeg mindes.

Gulbborg
(afsides til Svend Dyring).

Jeg har sagt dig saa tidt,
Du gjør mig Skam med Regisseliden.
Hendes Tale baader Hr. Stig kun lidt.

Svend Dyring
(godmodig).

Ei, Gulbborg! hun bliver nok brav med Tiden.
(Mens der sættes Borde frem foran paa hver Side af Scenen.)
Ivar! I er en munter Svend,
I synger os vel een af Eders Sange,
At vore Jomfruer kan dandse efter den.

Ivar.

Med Glæde, Hr. Dyring! I kan selv forlange
Hvilken I ønsker.

(Stig og Regisse have imidlertid taget Plads ved Bordet t høire. Kort efter sætter sig Tage og Ragnhild ved tilvenstre. I Nærheden af de Sidstnævnte sætter sig, un Stigs og Regisses næstfølgende Samtale, Svend Dyri Guldborg og Ivar, saaledes at Pladsen i Midten la aaben for de Dandsende.)

Stig
(sagte til Regisse under Skakspillet).

Har I kjendt mig igjen?
Vredes I over den dristige Svend,
Der standsed Eder i Rosenslund?
Hvi er I saa streng? Hver Aftenstund
Har I ladet mig holde for Eders Dør,
Og aldrig givet mine Ord Gehør.

Regisse
(ligeledes sagte).

Saa Mangen forstod sine Ord at føie,
Endog han ikke har meent det saa nøie.

Stig.

Jeg mener det, troe mig! — Var I min Kjære,
Hver den Finger paa Eders Haand
Ringe med ædle Stene skulde bære;
Eders Haar jeg smykked' med Perlebaand —

Regisse.

Jeg tvivler ei paa Eders Magt og Evne;
Dog var det bedre, om jeg laae død,
End at jeg skulde staae til Jomfru-Stevne
Og blive for Eders Skyld bleg og rød.

Svend Dyring
(da Alle have taget Plads).

Naa, Ivar! nu kan I begynde, naar I vil.
Vi sidde her og høre til.

Ivar (synger).

Hr. Peder kasted' Runer over Spange,
Som Helleliden over skulde gange.
Saa løfted' han sit Anker,
Saa fik han bliden Bør,
Og seilede fra Danmark
Og fra de danske Møer.
Favre Ord fryde mangt et Hjerte,
Favre Ord har forvoldt mig Smerte —
Favre Ord!

Svend Dyring.

Aha! det er Visen om Hr. Peder, der lod lette
Anker i Utide. Men jeg troer, tilsidst
Gaaer Alting herligt.

Stig
(sagte til Regisse).

Eders Kaar ere slette.
Jeg kan Eder en bedre Skjebne forjette.

Svend Dyring
(taler over til Stig).

Ridder Stig! den Vise den kjender I vist?

Stig.

Svend Feldings Vise? — Ja vel!

Svend Dyring.

Nei, nei!

Det er Visen om Hr. Peder, der lokked' Helleli
Ved at kaste Runer paa hendes Vei.

Stig.

Ja, undskyld, Hr. Dyring! Jeg var i med at f

Chor
(af de dandsende Jomfruer).

Favre Ord fryde mangt et Hjerte,
Favre Ord har forvoldt mig Smerte —
Favre Ord!

Ragnhild
(afsides, idet hun seer over til Stig).

Hvor hans Aasyn er ædelt!

Tage Bolt.

I glemmer at træk

Ragnhild.

Det er sandt!
(Trækker hurtigt, og vender sig igjen om.)

Tage Bolt.

Ih nei! Kongen maa I dække —

Ivar (synger).

Helleliden gaaer og længes under Strande,
Og stirrer paa de dybe, salte Vande.
„Lad os kun Lykken friste!
„Gud giver bliden Bør!"
— Saa seiled' hun fra Danmark
Med alle sine Møer.
Favre Ord har mig haardt bedaaret;
Favre Ord har mit Hjerte saaret —
Favre Ord!

Chor
(af de Dandsende).

Favre Ord har mig haardt bedaaret o. s. v.

Regisse
(til hvem Stig har talt ivrigt, sagte til denne).

Hr. Ridder Stig! I vogte Eder vel,
At Eders Ord mig volder Uskjel.

Stig.

I skal vorde min Hustru —

Regisse.

O, tael ikke saa!
I veed ei, Hvo der lytter derpaa.

Guldborg
(kommer frem, afsides).

Hvi taler Ridder Stig saa ivrigt med Regisse?

(Høit til Stig.)

Gaaer det godt med Spillet, Hr. Ridder?

Stig.

Tilvisse!

Gulbborg.

Kun Skade, det Barn, I spiller med,
Er ubehændig.

Stig.

I har at befale;
Men jeg ønsker Ingen i hendes Sted.

Gulbborg.

Slet ikke hun veed at føie sin Tale.

(Trækker sig igjen tilbage.)

Ivar (synger).

Den Vægter raaber høit, da Skibet kommer:
Nu bringer Børen os den danske Sommer!
Det var den Herre Peder,
Af Glæde fast han loe,
Da Helleliden gav ham
Sin Ære og sin Tro.
Favre Ord stundom Hjertet glæde,
Favre Ord volde tidt vi græde —
Favre Ord!

Chor
(af de Dandsende).

Favre Ord stundom Hjertet glæde o. s. v.

Ragnhild
(til Tage Bolt, idet hun reiser sig).
Hold op! Jeg gider ikke spille længer,
Saadan som I over Brikkerne hænger!

Tage Bolt.
I er utaalmodig; det lader ei smukt.

Ragnhild.
I bringer min Taalmod til at briste.

Tage Bolt.
Jaja! med Sligt faaer man da vel Bugt.

Ragnhild.
Men dertil skal I dog være den sidste.
(Imidlertid have Alle reist sig.)

Svend Dyring
(kommer frem med Guldborg).
Min Guldborg! ved Bordet er Alt istand.

Guldborg.
I ædle Herrer! tager Haandklæd' og Vand!

Svend Dyring
(til Stig).
Tilbords, Hr. Ridder! Iaften vil vi give
Ved et Bæger Viin Lystigheden Magt,
Og pleie vor Bug. Imorgen er her Jagt.
Her luske nogle Ræve — dem vil vi fordrive.
Jeg har tænkt at skaffe Jer lidt Morskab derved.

Stig.

Jeg takker Eder, Hr. Dyring!

Svend Dyring.

Mine Qvindfolk tage me

Stig.

For at see til?

Svend Dyring.

Javist. De er' lidt forknytte.
Men Ragnhild, kan I troe, er en dristig Skytte.
— Kom nu, Hr. Ridder! og gjør Eder tilgode!
Maatte det kun lykkes mig at holde Jer fast!
Men jeg frygter, I reiser over Hals og Ho'de.
(Skjemtende.)
I Hofmænd har altid en skammelig Hast!
(Gaaer med Stig og fulgt af Ivar.)

Gulbborg
(idet hun gaaer).

Ragnhild! følg med!

Tage Bolt
(gaaer hen til Ragnhild og seer vist paa hende).
Hvad tænker I paa?

Ragnhild
(der under den foregaaende Samtale ufravendt har betragtet Ridder Stig, farer op).

Hvad var det Hr. Ridder Stig fortalte?

Tage Bolt.

Stig? Slet Intet. — Men Eders Moder kaldte.
Gaaer I med mig?

Ragnhild (adspredt).

Med Eder? — Ja, kom! — lad os gaae!

(De gaae.)

Chor

(af Jomfruerne, idet de følge ud efter de Andre).

Favre Ord stundom Hjertet glæde;
Favre Ord volde tidt vi græde —
Favre Ord!

Anden Act.

Den gamle Borgestue, et stort øde Værelse med Spor af forbums Prydelser. En Dør paa hver Side og i Baggrunden en meget høi Portal med to Fløie, begge lukkede; i den ene Fløi er anbragt en lille Dør som beqvemmere Gjennemgang. Henimod Baggrunden tilhøire en Løibænk med Straa paa; foran denne en bevægelig Skjærm, der i de to første Scener er skudt tilbage. En lignende Skjærm eller et Gardin, bag hvilken Regisses Seng og en Vugge staae, useete af Tilskuerne, er anbragt tilvenstre; og nær derved en Stol. Værelset er svagt oplyst af en Jernlampe paa et Bord ved høire Side. Det er Midnat.

Første Scene.

Alf. Ovelille. (Naar Tæppet gaaer op, staae de begge paa en Kasse eller en gammel Stol og see ud ad Vinduet).

Alf.

Det var Ivar der sang — hørte du? Det er ham, der sidder ved Bordenden ved Siden af Tage Bolt.

Ove.

Hvor der er lyst derovre, og herinde er saa mørkt! (Kommer frem med Alf.) Jeg er søvnig.

Alf.

Det er jeg ikke. Jeg er sulten.

Ove.

Ja, naar jeg ikke var sulten, sov jeg allerede. Det er saa silde! (Græder.) Naar bare ikke Regisse glemmer os med Mad.

Alf.

Hun kommer nok; men hun har travlt med at passe Gjæsterne. Ellers faaer hun Skjænd af vor anden Moder.

Ove.

Har du faaet Skjænd idag?

Alf.

Ja, lidt.

Ove.

Hun slog mig. Da min rette Moder levede, saa var der Ingen, der slog mig.

Alf.

Ja, dengang!

Ove.

Hør, Alf, har de den Hjort paa Bordet iaften, som Fader har skudt?

Alf.

Nei, den skal vi have imorgen Middag.

Ove.

Skal vi?

Alf.

Ja, Byrge har lovet at bringe Lidt ind til os.

Ove.

Hvorfor maae vi ikke komme med tilbords?

Alf.

Jeg troer, vi er' ikke store nok.

Ove.

Men du er jo stor.

Alf.

Ja — men jeg bliver meget større.

Ove.

Naar jeg bliver syv Aar gammel, faaer jeg en Hest. Det har Moder lovet mig, før hun døde.

Alf.

Ja, den kan du vente længe efter. (Gaaer hen til Baggrunden.) Nu lægger jeg mig paa Løibænken.

Ove.

Det maa du ikke. Saa sover du, og saa er jeg alene.

Alf.

Læg dig hos mig.

Ove.

Det vil jeg ikke. De har taget Puderne bort, og lagt Straa istedet.

Alf.

Hvad gjør det? Byrge siger, at det bliver man stærk af. Kom, og læg dig!

Ove.

Ja — men naar jeg nu falder i Søvn?

Alf.

Saa sover du.

Ove.

Ja, men naar saa Regisse kommer med Mad?

Alf.

Saa skal jeg nok vække dig. — Hør, nu synger de igjen derovre.

(De lægge sig begge paa Løibænken og falde under Choret i Søvn.)

Fjernt Chor fra Gildestuen.

Favre Ord fryde mangt et Hjerte,
Favre Ord har forvoldt mig Smerte —
Favre Ord!

Anden Scene.

Melodrama.

Efter Choret gjør Musiken en stærk Overgang til det Følgende; den lille Dør i Portalen i Baggrunden springer op og **Fru Helvig** sees i Døren. Belysningen forandres.

Fru Helvig
(gaaer langsomt omtrent til Midten af Værelset, synes at betragte Alt og ryster bedrøvet paa Hovedet).

Vee mig, for hvad jeg her maa see!
Vee mig, for hvad der endnu kan skee!

(Nærmer sig Løibænken noget og betragter Børnene i Frastand.)

Mine stakkels Glutter! I ligge paa Straa!
Hvo har taget de Bolstre blaae?
Jeg har jo hver Aften lagt Jer begge
I mit eget Kammer, bag lune Vægge;
Har kysset Eder hver paa Kind og Mund,
Har siddet til I var faldet i Blund;
Har kaldt Eder hver min kjæreste Skat,
Har ønsket Eder begge tusind Godnat.
Hvo har da lagt mine Drenge herind
For aabne Døre, for den kolde Vind?
Jeg har jo vaaget Nætter og Dage
Og pleiet mine Smaabørn uden at klage —
Hvi ligger I da saa eensomt herinde?
Vee over Guldborg, den onde Qvinde!

(Gaaer hen til Løibænken.)

Min egen Ovelille! Min søde Glut!
Hvad har du gjort? Hvad har du forbrudt?
Du var jo altid saa from og god;
Hvo har nænnet at gjøre dig imod?

(Løfter ham og lægger ham tilrette.)

ældste, min livlige Dreng!
redet dig den haarde Seng?
o altid saa munter, saa klog;
r du her, kastet hen i en Krog?
har din Moder vaaget og tænkt;
nu handlet mod dig saa strengt?
du Vadmel og Hvergarn slide?
n Kjortel forrevet og stygg?
s du ikke ved din Faders Side?
du ikke paa Graamands Ryg?
: du som en Hund herinde?
over Guldborg, den onde Qvinde!

mod det Sted, hvor Buggen staaer skjult, men stand-
ægger med en smertelig Bevægelse Haanden paa Hjer-
kker derpaa Buggen frem. Ved Synet af denne be-
hun Ansigtet med Hænderne, som om hun heftigt græd.
det musikalske Mellemspil sætter hun sig ned og vugger.)

aa mødig, jeg var saa træt!
te saa haardt til Hvile og Ro.
: du saa ynkelig grædt,
ode jeg forladt min Bo.
den Nat i Graven jeg laae,
y' mine Børn, da græd mine Smaa.

ste græd, og de Andre græd;
e røre den haardeste Steen.
ang den Yngste i Buggen græd,

Da reiste jeg mine mødige Been.
Og gik for Vorherre hen at staae:
„Du lade mig til mine Smaabørn gaae!“

(Det ovenanførte Chor fra Gildestuen høres igjen, men svager

Mit Barn er fattigt i det rige Huus;
Han tørster foran det fyldte Kruus.
Det er hans Moders høieste Kære,
Saa slet kan hun sine Smaabørn nære.

Det kan hver Qvinde tænke ved sig,
Hvad Mælk mine Bryster kan give dig.
Det kan hver Qvinde tænke med Smerte,
Hvor liden Varme der er ved mit Hjerte.
Min Graad er tømt ud, i min Favn er koldt,
Mit Hjerte slaaer ikke, mit Bryst er goldt.

Frelserens Krybbe var lagt med Straa,
Men rundt om Krybben var Englene smaa.
Maria var ham saa huld og tro,
Hun vaaged' over den Sovendes Ro.

Min lille Dreng er sin Moders Glæde.
Han skal ikke sørge, han skal ikke græde.
Guds Engle smaa dem har jeg bestilt,
De skal vifte for dig med Vingerne mildt.
Guds Engle smaa med Vingerne hvide
Skal stige neder og staae ved din Side.

Himmelens Engle skal staae ved din Vugge
Og i Slummeren dine Øine lukke.

(Efter en Overgang i Musikken reiser hun sig pludselig.)

Jeg maa bort! — Jeg bliver saa mat, saa mat!
Eders Moder tør ikke færdes herinde.

(Breder Armene ud.)

Godnat, mine Smaabørn! tusind Godnat!
Vee over Guldborg, den onde Qvinde!

(Gaaer langsomt ud.)

Tredie Scene.

Alf og Ove sovende. Regisse med et Lys i Haanden (hvorved Scenen oplyses mere, men dog ikke aldeles) og Byrge, der bærer en Skaal eller et Fad og et Bæger Viin, komme ind fra høire.

Byrge
(idet han sætter det, han bærer, fra sig).

Naa, endelig er da denne urolige Dag, ja man kan snart sige denne urolige Nat til Ende. Vi føre et daarligt Liv. Evindelig Tummel og Gjæsterering og Nattevaagen! I Fru Helvigs Tid var hele Huset isseng, naar vi nu sætte os til Aftenbordet. I er vel træt og søvnig, Jomfru Regisse?

Regisse
(der har seet tankefuld ned for sig).

Hvad siger du, Byrge?

Byrge.

Naa, I har ikke hørt hvad jeg sagde. Jeg begribe! Jeres Tanker er' andenstebs henne. — ja, hvad mener I da derom, at Ridder Sti kommen til vort Huus? — I har ikke nødig at rød; det er en ærlig Sag. I har hidtil baaret fornuftig ad, har spurgt mig tilraads og ikke Andet end hvad I kan være bekjendt. Hvad I nu?

Regisse
(i Bevægelse).

Hvad skal jeg troe? Hvad vil Ridderen i Huus? Hvad betyder hans Komme?

Byrge.

Ih nu, han er jo en god Ven af Eders Fa som jeg hører.

Regisse.

Saa var han kommen for længe siden.

Byrge.

Han kommer da vel for Jeres Skyld.

Regisse.

Ak nei! hvor kan du indbilde dig!

Byrge.

Ja, for min Skyld kommer han min Tro Jeg har kun talt een Gang med ham, og da jeg grov mod ham. Det var strax i Førstningen

han lod sig see herudenfor. Men siden betænkte jeg mig. Man kan dog ikke vide, om det ikke bliver til Eders Bedste. Han har et godt Navn hos Alle og er riig og anseet. Men — hvad jeg vilde spurgt — hvad var det han sagde til Jer, inden de gik tilbords?

Regisse.

Jeg husker ikke —

Byrge.

Eller I vil ikke ud dermed. Jeg saae, han tog Jer i Haanden, da han troede sig ubemærket. Nu ja, Barn! der er jo intet Ondt deri; men glem dog ikke, at Veien fra Haanden til Hjertet er ikke nær saa lang som Veien fra Hjertet til Haanden. — Kom nu hid, skal I see hvad jeg har sat tilside for Børnene. Og Eders Stivmoder har ikke mærket Noget.

Regisse.

Gud bedre det! I min Faders Huus maa jeg stjæle Føden til hans egne Børn.

Byrge.

Lad os blot ikke tabe Modet. Det kan blive bedre med Tiden.

Regisse.

Bedre? See, Byrge, hvorledes mine Brødre ligge! Paa Straa har hun lagt dem — (Græder.)

Byrge.

Græd ikke, Barn! Hører I? — Det skal vi nok

forandre. Imorgen skal jeg liste mig til at sk
nogle Tæpper.

Regisse.

Hvor var det anderledes, da min Moder leve

Byrge.

Ja, det kunde ogsaa være anderledes nu, n
Hr. Dyring vilde tage sig lidt af Børnene. Han
jo dog Herren i Huset.

Regisse.

Ak, min Fader er undskyldt. Han har G
borg at takke for Alt. En lang Tid var han
Skibene paa Søen; og nu, da han er hjemme,
han nok at gjøre i Mark og Skov og med de
Bygninger. Herind kommer han aldrig. Han
ikke hvor slemt det er, og han troer det heller i
om man sagde ham det.

Byrge.

Ja, deri har I Ret. Jeg begyndte engang
ville tale lidt til Vedste for Jeres ældste Bro
Men han blev saa vred som jeg aldrig har seet h
Det skulde jeg overlade til Fru Guldborg, sva
han; det forstod hun nok.

Regisse.

Jeg veed det. Hun har sagt ham, det er
mine Brødres Vedste, at de hærdes og behandles haa
Og min Fader troer Alt hvad hun siger.

Byrge.

Ja, det er godt nok; men af Eder, Jomfru Regisse, burde Hr. Dyring tage sig, hvad det saa gjaldt. Han burde ikke tillade, at I færdes mellem Tyendet og sætter Fade, Krukker og Kruus tilside, naar Alle er' iseng. Han burde ikke lade Jer sove i denne øde Længe af den gamle Gaard.

Regisse.

Med mig kunde det være det Samme. Værelset er heller ikke saa slemt.

Byrge.

Nu ja — slemt er det just ikke; og i forrige Tider, da Borgestuen var her, og mens endnu Ridderness Svende og de unge Karle her samledes, holdt man det for et anseeligt Rum. Men I burde dog ligesaa fuldt som Ragnhild have Jert Kammer i de nye Bygninger. Men der er Forskjel i Alt; hun gaaer i Fløiel og Silke, og I —

Regisse.

Det hjælper lidet at klage over hvad der ikke kan være anderledes. — Kom, Byrge, og hjælp mig. Har du flyttet Vuggen frem?

Byrge.

Det har jeg vel gjort før i Forvirringen, da Fru Guldborg var herinde.

(Han og Regisse flytte Buggen tilbage.)

Er der saa ellers Noget, jeg kan udrette for Jer?

Regisse.

Nei, Byrge! nu skal du gaae iseng. Det er over Midnat.

Byrge.

Vel, Jomfru! Men læg I Jer nu ogsaa til Hvile. Et ungt Blod trænger til Søvn. — Godnat! (Vil gaae, men standser.) Godnat, min kjæreste Jomfru! Gud være med Eder og styrke Eders Mod! (Kysser hendes Haand.) I er Eders Moders udtrykte Billede. I er smuk og fiin som hun var. I har hendes milde Øine; men I har ogsaa hendes fromme Hjerte. Hun vil ikke forlade Jer. Det vil Altsammen blive godt igjen. (Gaaer.)

Fjerde Scene.

Regisse (alene).

(Tager Skaalen og Lyset, og gaaer hen til Alfs og Oves Leie.)

Jeg bringer Eder Brød, jeg bringer Eder Viin.
Kommer hid, kommer hid, kjære Brødre mine!
— Ak, der ligge de kummerligt skjult',
Som en Kornblomst dækkes af Straaet guult;
Som Spurvene smaa i de fattige Reder —
Ynkeligt handler Guldborg med Eder!

(Trækker Skjærmen for Løibænken, efterat have sat Skaalen tilside, og kommer igjen frem.)

De sove. Saa trygge sove de begge
Som i Silkesenge. Jeg vil ikke dem vække.
Uagtet Mangel, uagtet Nød
Blomstre de baade som Rosen rød.
Det er saa lidet paa dem at kjende,
At de fødes op i al den Elende.

(Fordybet i Tanker.)

Var det muligt, kjær Moder min, at du
Sørged' for dine Sønner endnu?
Formaaer du endnu at tænke paa dem,
Der var din dyreste Skat i dit Hjem?
Og er det sandt, og kommer du silde
Og kjæler for dem med Ord saa milde?

(Knæler.)

O Moder kjære! kan du see herned,
Da send din Datter din himmelske Fred!
Jeg har en hemmelig Sorg at bære;
Mit Hjerte trykker en hemmelig Nød.
Slet Ingen her vil min Trøster være,
Slet Ingen, siden du, min Moder, er død.
Jeg tvivler, jeg ængstes — staae ved min Side!
Lær mig at haabe, lær mig at lide!

(Reiser sig. Kort efter banker det paa Døren tilvenstre.)

Jesus Maria! Hvo banker saa silde?

Stig
(udenfor, bedende).

Luk op! o luk op!

Regisse (forskrækket).

Stig Hvides Røst?

Ved min Dør om Natten? Hvad kan han ville?

Stig (udenfor).

Luk op!

Regisse
(vrider sine Hænder).

Hvo giver mig Raad og Trøst!

(Samler sine Kræfter og gaaer hen til Døren.)

Hr. Ridder! min Dør er lukket hver Nat.
Slet Ingen saa har jeg Stevne sat.

(Lytter.)

— — Hvad siger han? Staaer hans Liv paa Spil,
Hans Fred og hans Ro —? . . . Hr. Ridder! jeg
kan ikke . . .
Han beder saa bønligt . . . Hvad skal jeg . . . o,
jeg vil!

(Skyder Slaaen fra, men gaaer strax hen til den anden Side a
Værelset og læner sig til Bordet.)

Femte Scene.

Regisse. Stig.

Stig
(iler i Bevægelse hen til Regisse og falder paa Knæ).

Min favre Jomfru! her lad mig ligge,

Og søge Frelse ved Eders Fod!
Lad Eders uskyldige, fromme Blikke
Svale mildt mit urolige Blod!

Regisse (ængstlig).

Stat op, Hr. Ridder! forlad mig igjen!
Hvis Eders Liv er truet af Nogen,
Skal jeg vække min Fader; han samler sine Mænd ...

Stig.

Nei, lad ham sove —

Regisse
(vil gaae).

Maaskee han er vaagen —
Lad mig gaae at bringe ham hid —

Stig.

O bliv!
Ei Dannerkongens Hær kan frelse mit Liv.
Mig Ingen kan hjælpe, slet Ingen uden I!
Her aander jeg let, her føler jeg mig fri —

Regisse.

Hold op, Hr. Stig! Hvad troer I at vinde
Ved at øve Jer Spot paa en evneløs Qvinde?

Stig.

I troer, jeg spotter —?

Regisse.

Forlad mig! jeg beder!
Saa lidet har jeg havt Bud efter Eder.

Stig.

Regisse! saa hjælpe mig Gud i min Død,
Som jeg kom til Eder i den bittreste Nød!
I veed, at I ligger stærkt i min Hu;
Fast en Maaned, hver Aften silde,
Har jeg søgt Eders strenge Sind at formilde,
Men aldrig lod I mig ind endnu.
Hvi skulde jeg da nu ved Midnat vove
At vække Jer, mens Alle paa Gaarden sove?

Regisse
(urolig og undvigende).

Men min Gud, hvi er I da kommen?

Stig.

O hør!
Mig driver en hemmelig Gru til Eders Dør.

Regisse.

Hvad er det I mener?

Stig.

I kan ei forstaae,
Om jeg ogsaa forklarer . . . I vil ikke formaae . . .
Og dog — jeg vil skrifte min Synd! Gud give,
Naar I har hørt mig ud, at I vil tilgive!
— — Jeg sad iaften ved Gildet skraaes for Eder
Og Ragnhild ved Bordet. Da faldt det mig ind
Hvad Ivar havde sjunget nys om Hr. Peder,

Der bøiede med Runer Hellelilles Sind.

(Med et mørkt Udtryk.)

Kjender I de strevne Runers Magt?

Regisse.

Ak nei! hvor skulde jeg —

Stig.

Saa tag Jer iagt!

Viid, at en Svend med Runer kan lokke
Til Elskov og den strengeste Villie rokke.
Viid, har han daaret med Runer en Qvinde,
Da har hun ham evigt og altid i Sinde.
Det han vilde ride til Verdens Ende,
Hun fulgte med, han slap ikke hende.
Det han vilde sætte for Døren en Slaa,
Hun kom dog om Natten, hun bankede paa.
Lader han hende staae ved Døren endda,
Hun tøver saa lidet, piller Naglerne fra.
Endog hun er tugtig, blufærdig og reen,
Alle hendes Tanker maae vige for een —

Regisse.

O, hellige Jomfru!

Stig.

Ja, vel maa I grue!

Regisse.

Fatter Eder, Hr. Stig! — Hvad sørger I fordi?

Stig.

Saa hør! Min Fortælling er ikke forbi.
— Disse Runer har jeg lært af en oplandsk Frue
For syv Aar siden, men aldrig dem forsøgt,
Halvveis af Vantro, halvveis af Frygt.
Iaften var jeg varm af Viin og af Mjød —
Regisse! I var saa faur og saa sød!
Saae jeg paa Eder, rødmed' I som et Blod —
Da tænkte jeg: hun er mig vissélig god!
Hun er kun saa bly, hun er kun saa stille,
Turde hun tale, saa gjerne hun vilde;
Den hemmelige Skrift skal give hende Mod!
— Da greb jeg et Æble, skjar deri med min Kniv
Runer, der vækked' Elskov til Liv,
Runer, der kunde tvinge det unge
Hjerte, og løse mildt Eders Tunge,
Give mig al min Kjærlighed igjen.
Jeg kastede det hemmeligt til Eder hen
En Stund før vi op fra Bordet brød;
Men —

(Efter et Ophold.)

Æblet trilled' i Ragnhilds Skjød!

Regisse
(med et Udraab).

I Ragnhilds?

Stig.

I Ragnhilds. Hun blev bleg og rød,
un læste Skriften, grundede længe,
de paa mig stivt og fast,
Veiret som vilde hun Brystet sprænge.
a gik vi fra Bordet. Jeg tog bort i Hast,
nt og forvirret. Hun saae, da jeg gik,
nig med et langt, ubeskriveligt Blik.

Regisse.

rme Ragnhild!

Stig.

Da jeg kom ind
Sovekammer, da brændte min Kind.
lyede Søvnen, mig flyede Ro;
maatte jeg frygte? Hvad skulde jeg troe?
er — (Standser.)

Regisse.

O, tael!

Stig.

Omsider det klang
ved min Dør som en klagende Sang.
; ned jeg hørte det gaae.
t saa banked' det lempeligt paa.
op! — det hviskede — lader mig ind!
e gaaer kold den natlige Vind."
f, det var Ragnhild jeg hørte kalde!

Regisse.

Forbarmende Gud!

Stig.

Stille jeg laae;
Da hørte jeg Lyd af Nøglerne smaa . . .
Hun tog dem frem, hun prøved' dem alle —

Regisse.

O, min Frelser!

Stig.

Min Dør var stængt af en Slaa,
Men Rædsel greb mig — jeg befoel mig Gud,
Foer hen til Lugen og styrted' mig ud.
Jeg vilde til Stalden for at vække min Svend,
Og i al Stilhed drage herfra igjen.
Men fremmed paa Stedet foer jeg vild, og kom
Paany til Huset. Da jeg vendte mig om,
Skimted' jeg Noget, der syntes at tage
Veien imod mig, og jeg trak mig tilbage.
Jeg kom her forbi; jeg saae Lys hos Eder.
Her, tænkte jeg, Ragnhild ei om mig leder;
Jeg vil bede Farvel, jeg vil tilstaae min Brøde;
Ifald hun vredes, vil jeg flye og bøde
For min Synd — og jeg bankede paa Eders Port.

Regisse.

Hr. Stig! Gud bedre det! Hvad har I gjort?
Hvortil kan den arme Ragnhild føres?

Stig.

O, spørg mig ikke —

Regisse.

Staaer Sligt til at troe?
Er det isandhed saa farligt? Kan Intet gjøres,
For atter at bringe hendes Tanker til Ro?

Stig.

O, I veed ikke hvad hemmelig Magt
I denne Leg med Runer blev lagt!
Den dunkle, den uforklarlige Skrift,
Naar blot derpaa falder Eders Øie,
Formaaer Eders Villie som Vor at bøie,
Vækker Begjær og slumrende Drift.
Ind i Eders Tanker, Eders Blod sig lister
Hvert Bogstav-Tegn som en hemmelig Frister —

Regisse.

O, det er en syndig, en ugudelig Færd!
Og mig har I holdt saa libet værd . . .
Mig I vilde saa grusomt besnære?

Stig.

Regisse! mit søde, mit favreste Liv!
Eder jeg bedes i Tugt og Ære.
Ved Gud og Mænd! I skal vorde min Viv!
Betænk, var det Synd jeg Runerne skrev,
Til denne Synd mig Kjærlighed drev.
— Eder fører jeg til min Gaard

Som min Adelhustru. Alle mine Dage
Skal jeg søge blot Eder at behage.
Alt hvad Eders Hu kan falde paa,
Det skal fuldtgjøres Eder til Villie.
Eders Klædning skal være af Fløiel blaa;
Deri skal drives Roser og Lilie.
Er Aftenen kold, er Dagen varm,
Eder skal vente den hængende Karm.
Hver Søndag skal I til Kirken ride
Paa Sadel af Sølv, med forgyldene Mile.
Alt hvad jeg formaaer, mens jeg er i Live,
Skal jeg gjøre for Eder, naar I blot vil tilgive.
(Tager en Ring af sin Finger.)
Mit unge, skjønne Liv! ræk mig hen Eders Haand.
(Griber hendes Haand.)

Regisse
(med svag Modstand).

O Stig! hvad gjør I —

Stig
(sætter Ringen paa hendes Finger).

Denne Ring, jeg vinder
Om Fingeren, være mellem os som et Baand,
Der mig uopløseligt til Eder binder.
— Regisse! I tilgiver —?

Regisse.

I veed, at jeg maa.

Men, Stig! I burde mig bedre forstaae.
I har ikke trængt til den lokkende Rune:
I har lokket mig mangen hemmelig Stund.
Der er Runer skrevet om Eders Mund,
Paa Panden og i Eders Øine brune.
Det falder mig saa let, ved Eders Side
At friste Livet i Fryd og i Qvide!

Stig.

O, min Regisse! naar I vidste, hvor mildt
Mit Hjerte ved Eders Ord bevæges!
— En Ungersvends Liv er ofte vildt;
Men hans Hu kan styrkes, hans Tanker qvæges,
Han selv kan vinde fornyet Liv,
Giver Gud ham en from, en elskende Viv.
— Min søde Fæstemø! nu I tillader,
Ei sandt? at jeg taler med Eders Fader.
Saa fører jeg Eder hjem til Mit!
Hvis I her har sørget, hvis I her har liidt,
Min Ømhed skal al Eders Kummer lindre;
Og Intet skal vor Lyksalighed hindre!
(Der bankes paa Døren tilvenstre. Stig farer sammen.)
Har I hørt?

Regisse
(der har lyttet ved Døren, kommer forskrækket hen til ham).
Det er Ragnhild!

Stig.

O, jeg beder for haar
Fra min unge Kjærlighed jages jeg bort
Af min egen Letsind. — Lad mig gaae! Lad mig fl
Jeg vil ikke see Ragnhild. Jeg er angst og sky
For at træffes af hendes spørgende Blikke.
Er her en Udgang? (Peger paa Portalen.)

Regisse.

Den Dør er slaaet i —
Men her — (Viser tilhøire.) — gjennem Gangen
er I strax i det Frie.

Stig
(omfavner Regisse).

Vær du min Skytsaand! Forlad mig ikke!
Der raader en ond Magt i Menneskets Hu —
Mig frelser Ingen mod den uden du.

(Gaaer, fulgt af Regisse, der strax efter lukker op for Ragnhil

Sjette Scene.

Regisse. Ragnhild.

Ragnhild
(indhyllet i en slid blaa Kappe og med Fjederhat paa, træder ind, seer sig om og synes at søge Noget. Endelig siger forundret).

Er der Ingen her?

Regisse.

Hvem søger du herinde?

Ragnhild.

Hvem jeg søger? Hm!

(Gaaer om i Værelset.)

Jeg kan slet ikke finde . . .

Regisse.

O Ragnhild! hvad vil du om Natten saa silde?

Ragnhild.

Hvad jeg vil . . .? — Lad mig gaae! —

(Bestandig søgende.)

Hm! Hm! det var ilde!

Regisse.

Betænk, det er langt over Midnatsstund!

Ragnhild.

Hvad jeg søger? — Jeg gik i den skyggefulde Lund
Og søgte mig Urter, hvide og røde,
Der om Natten voxer i feireste Grøde.

Regisse.

Det er ikke godt at gaae saa alene
Om Natten under Lundens skyggende Grene.

Ragnhild.

Jeg kunde ikke sove. Tiden faldt mig lang.
Jeg gik ud at lytte paa Nattergalens Sang.
Du skulde høre den klage!

Regisse.

Det er ikke godt
At gaae, naar Græsset er af Duggen saa vaadt.

Ragnhild.

Jeg saae mig til Stjernerne, saae hvor stille,
Men dog hvor heftigt, hvor brændende de spille
Og bade sig i den dybe, den fugtige Nat.
Du skulde see det!

Regisse.

O Ragnhild! hvi har du forl
Dit Kammer alene? — Kom med! Lad os gaae!
Jeg vækker Byrge . . . .

Ragnhild
(uden at agte hendes Ord).

Hvor det banker i min Hjern
Som vilde den sprænges i Stykker smaa.

Regisse (bønlig).

Gaae i Seng! Jeg beder dig jo saa gjerne!

Ragnhild
(efter nogen Grublen).

Siig mig . . . . hvad synes dig om . . . . Ridder Sti

Regisse
(forskrækket).

Ridder Stig?

Ragnhild.

Du skal ikke troe ham, Regisse!
Hans Hjerte løber over af Falskhed og Svig.

Regisse.

Men hvor kan du sige —

Ragnhild.

Jeg veed det. Der er Visse,
aber og affkyer værre som Pest.
hører til dem. Han lyver, han bedrager
Stund man mener ham det allerbedst.

Regisse.

, du feiler —

Ragnhild (heftig).

Du skal give mig Ret!
kan du vide . . . . Siig strax: han er ond,
han er slet!

Regisse (angst).

! vær blot rolig . . . .

Ragnhild.

Det er sandt, han er fager!
blomstrer, naar han seer derpaa.
Vært er mandig, hans Miner saa blide.
du, da han trak af sine Handsker smaa,
hans Hænder vare kridenehvide?

Regisse
(for sig selv).

id! see naadig til mig Arme ned!

Ragnhild.

han er stolt. Det mærkes af Alt hvad han siger.
Ord af hans Mund skal man glædes ved.

Han tænker, at alle de danske Piger
Skal falde ham tilfode, skal lade sig bedaare —

Regisse.

O, Ragnhild! Ragnhild!

Ragnhild.

Men der feiler han saare!
Jeg veed Den, der spotter med hans Tale;
Hende skal han lyde; hun skal befale —
(Med et Tankespring.)
Mens jeg husker det, har du seet hvad jeg har?
Et Æble, hvori han Bogstaver skjar —

Regisse
(med Rædsel).

Jeg vil ikke see det! Du friste ikke mig!

Ragnhild.

Vær du kun rolig! Det er ikke for dig.
(Tager Æblet frem og betragter det.)
Denne Skrift er ikke som de krumme Streger,
Abbedens Skriver har dig lært.
At tyde disse Tegn er uendelig svært!
Det er som en dunkel Troldbom, der leger
I Skriften og forvirrer Betragterens Sind.
Hvert Bogstav er saa dybt, saa dybt skjaaret ind
I Æblets brændende Kind;
Har blandet sig med dets Saft,
Har suget dets bedste, nærende Kraft.

lan mærker det vel: denne Skrift vil staae,
ıdtil Æblet selv maa forgaae.
(Gjemmer det igjen.)
om et Æble jeg hang mellem Bladenes Hegn,
min Moders Gaard, med Kinderne røde.
a skjar man i mit Hjerte forvildende Tegn;
g nu maa jeg sørge mig tildøde!
(Brister i Graad.)
, saa er det dog sandt man har sagt:
er er en ond, en forfærdelig Magt
et Menneskes Aasyn og Miner.

Regisse
(med Omhed).

agnhild! min Søster!

Ragnhild.

Der ligger noget Haardt
ıder mit Bryst, der mig trykker og piner.

Regisse.

ɔor?

Ragnhild.

Ret her.

Regisse.

Er det ikke dit Spænde?

Ragnhild.

ist ikke! — Nei fy! . . . Du er keitet! Gaae bort!
ør mig ikke!

Regisse (afsides).
Naar skal den Jammer ende!

Ragnhild.
Giv mig en Stol; og kom saa hid og hør!
(Sætter sig.)
Jeg har drømt inat, han kom ind ad min Dør.
Guld og Perler skinned' paa hans Bryst;
Han talte til mig med den blideste Røst.
Han sagde: Jeg har hørt, I har sukket og grædt.
Jeg tager Eders Sorg, jeg bærer den let.
Han gjorde mig siden end værre Harm;
Han løftede mig op, han tog mig i sin Arm,
Han klappede min Kind, han kaldte mig sin Kjære;
Han sagde: Du skal min Slegfred være.
I Fløiel skal du gaae og i Skarlagen-Skrud;
Syv Terner skal dig følge saa tidt du gaaer ud —

Regisse.
O, forjag disse Tanker!

Ragnhild.
Jeg har altid havt Frygt,
Lige fra min Barndom, for at drømme saa stygt.
(Læner sit Hoved mat op til Regisse.)

Regisse.
Læn dig kun til mig! saa dulmer Sorgen.
— Eller læg dig paa min Seng . . . . bliv her til i Morgen.
Gjør det, Ragnhild!

Ragnhild
(synger sagte og som for sig selv).

Favre Ord har mig haardt bedaaret,
Favre Ord har mit Hjerte saaret —
Favre Ord!

(Farer pludselig op og lytter.)

or kun! — Den underfundige Gjæst!
an kalder paa sin Svend, han stiger tilhest.
an sætter Sporen i Gangerens Side . . .
en løfter, den strækker sine fire Guldsko.
an sætter med et Spring over Hegn, over Bro —
standś ham! standś ham! lad ham ikke ride!

(Hun iler ud tilhøire. Regisse følger med et Udraab efter hende.)

Tredie Act.

Partie af en Skov. Tilvenstre nogle Buske og Grønsvær, til hvilke Stig, indhyllet i sin Kappe, læner sig sovende. Ved hans Fødder sover Ragnhild, ligeledes med Kappen om sig og saaledes skjult af Buskene, at hun ikke kan sees af Stig naar han reiser sig, men vel af Tilskuerne. Tilhøire, noget mod Baggrunden, ligger Gunner, Stigs Svend, udstrakt paa Jorden og sover. Det er tidlig Morgenstund.

Naar Tæppet gaaer op, høres efter Forspillet fjernt Chor af Stigs Svende, der nærme sig.

Første Scene.

Chor
(det første Vers udenfor Scenen).

Fuglen qvidbrer som bedst den kan,
Og Hanen galer paa Tofte.
Alt er vaagent vidt over Land,
Og Bonden kryber i Kofte.

Solen lyser over Lindens Top —
Hr. Ridder! Hr. Ridder! vaagn op!

(Stigs Svende træde ind paa Scenen og forblive noget hen mod Baggrunden. Ved deres Indtrædelse vaagner Gunner og forener sig med dem.)

Bonden seer, om Veiret er lydt,
Og hænger Humlen paa Tveie.
Ræven spørger sin Søn om Nyt,
Og lister sig fra sit Leie.
Solen lyser over o. s. v.

Tidlig oppe rider i Mag;
Det Bud er saa godt at sende.
Vaagn op, Hr. Ridder! nu er det Dag.
I ventes af Eders Svende.
Solen lyser over o. s. v.

I Lunden er der saa koldt og vaadt,
Paa Træerne Dugdraaber hænge.
Himmelens Telt, saa høit og blaat,
Er spændt over Mark og Enge.
Solen lyser over Lindens Top —
Hr. Ridder! Hr. Ridder! vaagn op!

(Svendene trække sig tilbage og forlade efterhaanden Scenen.)

Stig
(vaagner og springer op, men lader sin Kappe ligge).

Gunner! er det dig? — Og mine Folk er komne?

Gunner.

Ja, ædle Herre! Som I ønskede inat, ere I brudte op fra Svend Dyrings Gaard før Sol-Op-gang.

Stig.

Vel. Lad dem hvile sig ud.

Gunner.

Det er vel ikke værdt, at de binde Hestene. I sige, at man oppe fra Høiene kan see en Støvsky der nok kommer fra Hr. Dyrings Jægere. Saa kunde vi ligesaa godt strax ride dem imøde.

Stig (adspredt).

Hvad siger du?

Gunner.

Jeg siger, vi kunde lige saa godt —

Stig.

Vel, vel! Gjør som dig synes. (Afsides, mens Gunner trækker sig noget tilbage.) Mit Hoved er tungt, mit Sind uroligt. Den korte Sommernat er forbi. Et Par Timers Hvile ligger mellem Midnattens Ængstelser og denne lyse Morgen. Hvor sært har ikke Alt forandret sig siden igaar! Regisse er min Fæste-

mig; denne Lykke, jeg har tragtet efter, har mig Gud naadig forundt. Men Ragnhild! Alene Tanken om hende farer mig gjennem Blodet som var jeg feber-syg. Hvad vil den nye Dag bringe mig? Skal jeg træffe Ragnhild ved Jagten? Hvad vil hun sige? Hvorledes kan jeg — o, mig tjente det bedst at flye langt herfra! — Men jeg kan ikke drage bort fra den stakkels Regisse; hun stoler saa trygt paa mig. Nei, jeg kan ikke forlade hende! — (Til Gunner.) Kom, Gunner! vi vil afsted. Jeg haaber, Morgenluften skal forfriske mig. Hvor er min Kappe? — (Gaaer selv for at hente den og opdager derved forbauset Ragnhild.) Gunner! hvad seer jeg!

Gunner
(der træder nærmere).

Jomfru Ragnhild! Gud hjælpe os!

Stig.

Har hun ligget her? Naar er hun kommet?

Gunner.

Hun maa være kommet mod Morgenstunden. Thi jeg har vaaget al den Tid I befalede.

Stig.

Stille! tael ikke saa høit! — Har Nogen af mine Folk seet hende?

Gunner.

Nei, Hr. Ridder! hverken jeg eller Nogen af de Andre.

Stig.

En Guds Lykke! — Men hvad gjør vi . . . . hvad skal vi gribe til? — Hør, Gunner! du er en gammel, tro Tjener af mit Huus og mig hengiven. Tag dig af Ragnhild! Hun er forvildet, hun er syg — hun veed ikke hvad hun har gjort. Vi maae skaane hendes Rygte.

Gunner.

Befal, Hr. Ridder!

Stig.

Bliv her hos hende, indtil hun vaagner. Vil hun af sig selv hjem, da følg med hende, men undvig Svend Dyrings Jægere. Der er en Vei neden om Moserne —

Gunner.

Jeg kjender den.

Stig.

Staae hende bi, naar hun behøver din Hjælp. Men spørger hun dig om mig, saa tie!

Gunner.

Vel nok, Hr. Ridder! men naar hun nu ikke vil hjem —

Stig.

Desværre! det er at befrygte. Men endda vige du ikke fra hendes Side! Hun er heftig og vant at befale: du bryde dig ikke derom! — Støder I paa

Svend Dyring eller hans Folk, da sig, du har truf-
et hende paa Veien, og nævn ikke mig.

Gunner.

I kan stole paa mig, Hr. Ridder!

Stig.

Jeg sætter al min Lid til dig. — Lad nu mine
›lk strax stige tilhest og vente mig ved Ledet. Men
m flux tilbage, og tael ikke et Ord om hvad du
ır seet.

Gunner.

Nei, nei, Hr. Ridder! (Gaaer.)

Stig
(gaaer hen til Ragnhild).

un sover; hun trækker saa tungt sin Aande.
un drømmer om en hemmelig Vaande.
(Knæler ned og betragter hende.)
ıor er hun tillokkende! hvor er hun skjøn!
elv i Søvne former sig Munden
l en sød, en uimodstaaelig Bøn,
ed en Smerte, der aldrig vorder forbunden.

Arme Ragnhild! maatte du ligge
ıder aaben Himmel, for Vind og Veir!
uggen kom, men kjølte dig ikke;
inden sused' dit Bryst saa nær,
ɪen dens Aande forfrisked' dig ikke.

Kunde jeg gjøre min Uret god!
Kunde jeg med mit Hjerteblod
Lindre den Sorg, der vel maa dig tynge;
Kunde jeg lade Messer synge
For dit forvildede Hjertes Ro!
Jeg tør ikke lytte til din Kjærligheds Klage;
Jeg har forlovet min Ære og Tro,
Og min Fæstemø kan jeg ikke bedrage.
— Lad mit Billed, der sænkte sig i din Sjæl
Som i et uroligt Hav, men aldrig kan vinde
Klarhed og Hvile — lad det atter forsvinde!
Og glem mig for evig, Ragnhild! — Farvel!
(Gaaer ud, da Gunner nærmer sig.)

Anden Scene.

Ragnhild. Gunner.

Gunner.

Stole paa mig kan Hr. Stig. Men det vil nok ellers holde svært nok. Der skal handles saa varligt med saadan en fiin Jomfru. (Lytter.) Der rider Hr. Stig.

Ragnhild

(vaagner og reiser sig pludselig som om hun strax vilde afsted og gaae efter Lyden, men standser forundret ved at finde sig i Skoven).

Hvor er jeg?

Gunner (afsides).

gjælder det.

Ragnhild.

ſkoven? Jeg i Skoven? (Bliver Gunner vaer.)
hid! — Hvad hedder Skoven her?

Gunner.

veed ikke om den har noget Navn. Det
Lund ved Udkanten af de Skove, der høre
yrings Gaard.

Ragnhild.

Udkanten . . .? Hvor kommer jeg da her?
bragt mig hid? Har jeg selv — (Standser
huske sig om.) Hvad Tid paa Dagen er det?

Gunner.

n er ikke ret høit paa Himlen. Det er
rgenstund.

Ragnhild.

ig Morgenstund? (Forskrækket.) Og jeg har
et i Lunden? Hvorfor ikke hjemme? Hvor-
mit Kammer?

Gunner.

veed jeg ikke, min ædle Jomfru!

Ragnhild.

n er du? Hvor kommer du fra? Har jeg
dig før?

Gunner.

Vel muligt. Jeg tjener Ridder Stig Hvide.

Ragnhild
(farer med Haanden til Hjertet).

Stig Hvide!

Gunner (afsides).

Det stakkels Barn! Verden gaaer hende imod som det lader.

Ragnhild (afsides).

Har jeg da ikke drømt? Er det Altsammen sandt? Jeg er gaaet alene ud, midt om Natten; over Stien gjennem de skygge Moser, hvor jeg ellers ikke vil gaae om Dagen, — gjennem den lange mørke, mørke Egeskov. Er jeg da ikke falbet paa Veien? Har jeg ikke slaaet mig? — Jeg er jo ellers angst for at møde Nogen i Mørke; har jeg ikke mødt Nogen? Hvorledes er jeg . . . o, det er grueligt! — — Men har jeg da heller ikke drømt, at jeg mødte Ridder Stig i Skoven? Han var i fuld Rustning. Han tog mig i Haanden og sagde: „Jeg drager i Krigen, og I skal følge med.“ (Til Gunner.) Hør!

Gunner.

Hvad befaler I?

Ragnhild.

Hvor er din Herre?

Gunner.

Han — ja, han er redet bort.

Ragnhild.

Hvorhen?

Gunner.

Det veed jeg ikke.

Ragnhild.

Da jeg vaagnede, hørte jeg Hestetrampen. Han r da vel redet for nylig?

Gunner (betænker sig).

Ja, meget længe siden er det ikke.

Ragnhild.

Er han taget hjem?

Gunner.

Min ædle Jomfru! I spørger mig om Mere, end jeg tør svare paa.

Ragnhild.

Hvad gjør du her?

Gunner.

Jeg skal ledsage Eder hjem, hvis Eder saa lyster.

Ragnhild.

Ledsage mig hjem? — Hvo har paalagt dig ..?

Gunner.

Det har . . . ih nu, det har En, der mener ider det vel.

Ragnhild.

Saa? — Han vilde ikke vække mig?

Gunner.

Nei, ædle Jomfru!

Ragnhild.

Han har altsaa seet mig?

Gunner.

Seet . . . hm! ja, saa har han seet Eder.

Ragnhild
(afsides og smertelig).

Og han har forladt mig! . . . . (Man hører et fjernt Horn.) Stille! Var det ikke et Horn jeg hørte?

Gunner.

Jo, min ædle Jomfru! det er Jægerne, der drage op over Høien.

Ragnhild.

Jægerne? Hvilke Jægere?

Gunner.

Jeg har tænkt I vidste det. Her skal være Jagt idag. Hr. Dyring og en Hoben af hans Naboer have slaaet sig sammen —

Ragnhild (afsides).

Jagt? Skulde jeg ikke være med? Var der ikke en Aftale . . . endnu igaaraftes, og ved Bordet . . .

Gunner.

Det bliver just muntert idag. Efter hvad der

gt os, kommer Fru Gulbborg og hendes Jom=
herud.

Ragnhild (afsides).

Og jeg er her! De vil hente mig, og jeg er
it finde. Med Stig skulde jeg følges ad idag,
j — o, jeg Elendigste! (Man hører Hornet nærmere.)
naa herfra, jeg maa hjem. Maaskee er der endnu
mulig. (Høit.) Kom! du skal ledsage mig, og
n Moders Gaard. Men jeg vil ikke træffe sam=
med Jægerne — fatter du? — med Ingen af

Gunner.

Det er en let Sag. Lige vi komme herud, skjules
ar af Underskoven; og siden skal vi nok slippe
m.

Ragnhild
(da Hornet høres tredie Gang).

Hør, hvor det klinger! Som om det kaldte mig,
m det nævnede mig ved Navn! Her skulde idag
lette Ganger bære mig; her skulde jeg heed og
nde forfølge Dyret, der flygtede; her . . . med
ved hans Side — og nu . . . jeg maa hjem,
mig selv og min Elendighed. (Til Gunner.) Kom!
herfra! (De gaae ud tilvenstre.)

Tredie Scene.

Tage Bolt og Ivar komme ind fra Baggrunden.

Ivar.

Nu, Tage! hvad vil du mig? Hvorfor har du forladt de muntre Svende og ført mig gjennem Tjørne og Buske?

Tage Bolt.

Det er snart sagt. Siig mig, Ivar, hvordan huer dig Opholdet i Svend Dyrings Huus?

Ivar.

Vel nok. Her er favre Qvinder og god Levemaade. Svend Dyring er munter, og en Mand ret efter mit Sind.

Tage Bolt.

Efter dit Sind? Det kan være. Du har dandset efter deres Pibe, har sjunget Elskovs-Viser for dem, og over al denne Herlighed ikke mærket den Haan, hvormed vi behandles. Med mig er det anderledes. Jeg er maaskee en Bjørn, som Ragnhild har sagt engang. Men jeg kan ikke afrettes som en Bjørn.

Ivar.

Deri har du Ret. Men du kan brumme lige saa godt som Bjørnen.

Tage Bolt.

Ja, og jeg har Kræfter som den. Lad os der-

for ikke stride mere om den Ting. Hvad jeg vilde sagt, er i Korthed, at naar det ikke snart bliver anderledes, bryder jeg overtvert med Svend Dyring.

Ivar.

Dertil kan jeg ingen ret Grund see. Guldborg r sandt nok hovmodig og ond at bides med; men Svend Dyring —

Tage Bolt.

Han er Herre i Huset og skal styre Husets Skik. Men det bryder ham lidet, enten man giver mig det edste eller sletteste Sæde. Galt var det før, men ærre lader det til at blive. Stig Hvide er kommen Huset. Hvo agter nu os? Han er en glat Qvindarl, har været til Hove og veed at belægge sine rd —

Ivar.

Du er uretfærdig. Han er tapper og har et odt Navn for Gavmildhed.

Tage Bolt.

Jeg er saa gavmild som jeg behøver, og viger Tapperhed for Ingen. Min Slægt er i alle Maar saa god som hans. Jeg har mægtige Frænder. vi skal jeg da staae tilbage? Hvi skal han sættes a Høisædet? — Men, ligemeget! Det er ikke Det, er staaer mig for Hovedet.

Ivar.

Nu da?

Tage Bolt.

Seer du — nu ja! jeg kan gjerne sige det u Omsvøb. Jeg lider ikke, at Ragnhild igaar kun ha Øie for ham; at hun ved Bordet iaftes gav onde Ord, fordi jeg afbrød deres Samtale.

Ivar (leer).

Er du nidkjær?

Tage Bolt.

Kald det hvad du vil. Hvad der engang Mit vil jeg forsvare. Jeg spaaer intet Godt af S Ankomst.

Ivar.

Nu, hvad har du da besluttet?

Tage Bolt.

Jeg vil gjøre en Ende paa den Sag. Bryllup med Ragnhild er sat til Julen. Men jeg kjed af Opholdet her. Ragnhild selv har desu aldrig givet mig et bestemt Ja, men slaaet det naar jeg talte derom. Selv Guldborg lader ofte den Ting endnu kunde forandres. Nu vil jeg il naar hun kommer herud, tale med hende og Sv Dyring og forlange, at Brylluppet skal staae nu st allerhelst i denne Uge.

Ivar.

Det sætter du neppe igjennem, og har heller ikke 'et dertil. Da I forligtes angaaende Jorden, I har idt om, da var Vilkaaret, at Bryluppet skulde ldes ved Juletider og Jorden være din Medgift. keete det ikke til den Tid, skulde ligefuldt Jorden en Sum Penge tilfalde dig; og kjender jeg Guld- rg ret, vil hun holde sig strengt til Forliget.

Tage Bolt.

Det veed jeg, og heller ikke jeg har isinde at yde mit Ord. Men jeg vil idag sætte hende og vend Dyring eet af to Vilkaar. Enten bliver det i e Maader ved Aftalen: jeg faaer Jorden og ægter agnhild til Julen; eller jeg ægter hende strax, og saa Fald vil jeg give Slip paa Medgiften.

Ivar.

Medgiften? Den Jord, du har stridt om snart halvt Aar? Som har ligget dig i Tankerne Nat Dag? Den vil du give Slip paa?

Tage Bolt.

Netop den.

Ivar
(med Latter).

Men, Tage! jeg skulde dog aldrig troe, at du r forelsket i Ragnhild?

Tage Bolt.

Ragnhild er mig kjær, enten du nu troer i eller ikke.

Ivar.

Ei, ei! Man oplever dog Nyt hver Dag!

Tage Bolt.

Vel dig, om du aldrig oplever værre Nyt. Fc resten — thi du veed jeg er ingen Ven af man Ord — kommer det nu an paa dig, om du vil va hos og staae mig bi, naar jeg handler om den Sag med Svend og Gulbborg.

Ivar.

Det gjør jeg med Glæde. Jo før Bryllup, t bedre. Maaskee Ragnhild kan sætte Skik paa dig.

Tage Bolt.

Det vil falde vanskeligt. Men derom er hel ikke Talen. Følg nu med, saa kan vi nærmere ov tænke Sagen. Jeg seer Svend Dyring og hans I gere komme derhenne i fuld Sang og Lystighed, jeg er ikke oplagt til at tage Deel deri. Lad os ga her ned ad.

(De gaae ud tilhøire.)

Fjerde Scene.

Svend Dyring med Jagt-Selskab, Riddere og Svende, komme muntre og støiende ind fra venstre Side. Kort derpaa Rud.

Chor.

Jager Sorgerne bort!
Hele Landet er vort.
Bonden ræd for Ridderen flygter.
Skoven giver os Ly,
Ængstligt Dyrene flye,
Ulven seer os og frygter.

Let er Ridderens Sind!
Solen brænder hans Kind,
Men han agter lidet, den brænder.
Falder Dagen ham lang,
Kan den kortes ved Sang,
Sang blandt lystige Venner!

Svend Dyring.

I ædle Herrer! det maa jeg lide!
Ridderen vover for Drot og Land
Sin Hals, naar det gjælder tappert at stride,
Saa maa han forlyste sig som han kan.

(Rud kommer ind.)

Rud.

Teltet er opslaaet, som I har befalt,
I Skoven, et Sted der er kjøligt og svalt.

Svend Dyring
(til Rud).

Lad mig nu see, I Alting tilbereder,
Saa Gulbborg kan være tilfreds med Eder.

(Rud gaaer. Svend Dyring til Følget.)

Min Hustru har lovet, naar Veiret blev klart,
At see til paa Jagten. Her fra Lunden
Skal hun see, naar Hinden jages op af Hunden.
Jeg tænker, hun kan være her snart.
— Ridder Stig har været oppe før vi;
Han var redet, da jeg vilde ham vække.
Men hvor er Ivar og Tage?

En af Følget.

Jeg saae dem begg
Gaae ind i Skoven, da vi reed forbi.

Rud
(kommer hastig ind).

Eders Hustru, Hr. Dyring!

Svend Dyring.

Ei, det var bra'!
Saa lad Tage Bolt og Ivar falde,
Og Hr. Stig — han kan ei være langt herfra.

Femte Scene.

De Forrige. Guldborg, fulgt af sine Jomfruer.

Guldborg.

I ædle Herrer! en god Morgen til Alle!
(Efter de gjensidige Hilsner trækker sig det mandlige og qvindelige Følge tilbage, og forlader efterhaanden Scenen.)

Svend Dyring.

Hvor er Ragnhild?

Guldborg.

Jeg sendte hendes Jomfruer Bud
At vække hende, medens jeg drog forud.
Jeg vilde først tale med dig om hende.

Svend Dyring.

Om Ragnhild?

Guldborg.

Netop. Det er om en Sag,
Hvorpaa der bør tænkes endnu idag.
Hun er fæstet til Tage. Det har været vor Agt
Ved dette Giftermaal at faae Ende
Paa den lange Trætte, hvori vi er' bragt.
Mig syntes Giftermaalet klogt og ret;
Jeg tænkte, det var den bedste Maade
At jevne den Sag, der i Grunden stod slet.
Jeg meente, med Tiden vil Ragnhild raade
Over Tage Bolt og faae Bugt med ham.

Hun er klog og bestemt; den plumpe Beiler,
Saa vild han er, kan med Tiden blive tam —

Svend Dyring.

Jeg har tænkt det samme.

Gulbborg.

Men jeg troer, du feiler.
Tage bliver værre Dag for Dag.
Hans Lyst er at kjævles. Jeg er kjed af de Dele.
Vil man enes med ham, skal der fares i Mag.
Og jeg mener nu, vi bør hæve det Hele.

Svend Dyring.

Giftermaalet med Tage Bolt?

Gulbborg.

Ja, jeg troer.

Svend Dyring.

Men har du glemt, at han har vort Ord?

Gulbborg.

Det har han med Vilkaar.

Svend Dyring.

Skal vi da miste
Den store Strækning af saa frugtbar Jord?

Gulbborg.

Nei, det var for tunge Kaar at friste.
Jeg mener ei heller, det gjøres behov.
Tage Bolt er nøisom; han skal ægte vor Datter;

rer sig Ragnhild, saa har vi vel Lov
ive ham Regisse, saa vidt jeg fatter.

Svend Dyring.

sse? Nei, Gulbborg —

Gulbborg.

Nu, Svend! hvorfor ikke?
lhild var god nok, skjøndt mit Kjød og Blod;
r du nu, Regisse skulde være for god?

Svend Dyring.

aae mig, Gulbborg! det mener jeg ikke.
Regisse, frygter jeg, er for bløb.
Ragnhild kan befale, vil hun faae sin Nød
blot at bede.

Gulbborg.

Det har ingen Fare!
veed jo nok, hun kan lade saa bly;
har hun med det Samme Lyst til at svare,
det stundom bedre, hun vilde sig dye.

Svend Dyring.

edes pleier hun ikke at være.

Gulbborg.

edes er hun; det er min gamle Kære.
er ei undseelig, hun er menneskesky.
har ingen Art eller Skik eller Maade
e sig, og lader sig dog aldrig raade.

Skal hun gjøre Noget, har jeg kun Tort;
Hun tager paa Alt med uvane Hænder —

Svend Dyring.

Min Gulbborg! du bedømmer hende for haardt.

Gulbborg.

Svend! det er Noget du ikke kjender.
Jeg veed hvad Plage jeg daglig har
Saavel med hende som hendes smaa Brødre.
I Mænd færdes ude, kan ei blive vaer
Den Sorg og Møie, retskafne Mødre
Har med Børnene. Lidet du veed,
Hvad jeg har sat igjennem, hvormeget jeg stred,
For at lære dem Tugt og den rette Viis —

Svend Dyring.

Det veed jeg, og derpaa sætter jeg Priis;
Jeg veed, jeg kan overlade dig trygt
Omsorg for Børnene, deres Pleie og Røgt.
— Men for at komme tilbage til Ragnhild; jeg fæt
Tage Bolt vil netop hende, hvad saa?
Han er sandtnok vild, han er noget raa,
Men brav — og Ingen er reent uden Pletter.
Meget taler for ham: han har Venner;
Selv er han rig, og mægtig ved sine Frænder.

Gulbborg
(noget haanlig).

Er det Ragnhilds Bedste du tænker paa,

Saa er Svaret let. Jeg tænker, vi kan
Faae et bedre Giftermaal bragt istand.

Svend Dyring
(forundret).

Med hvem?

Gulbborg.

Med Ridder Stig Hvide.

Svend Dyring.

Med Stig?

Gulbborg.

Han er af fornem Byrd, han er anseet og rig,
Han bærer paa Hænder og Bryst mere Guld
End Tage har hjemme. Han har belevne Sæder.
Hans Naade, Dannerkongen, er ham huld.
Ved ham kan vi vinde Magt og Hæder —

Svend Dyring.

Men, Gulbborg! troer du, at han tænker paa —

Gulbborg.

Jeg har iaftes bemærket ham nøie.
Han sad skraaes for Ragnhild ved Bordet; jeg saae,
Han vendte fast aldrig fra hende sit Øie.
En Leg han gjorde med Æblerne smaa
Og kasted' til hende. Sligt tyder paa,
At hans Sind i al Fald er let at bøie.
Nu maa du som Fader see til, at du kan
Med Klogskab forske ham ud.

Svend Dyring.

Ved vor Frue!
Jeg ønsker Ragnhild ei bedre Mand.
Men jeg frygter, den Plan vil libet due.
Tage Bolt er heftig. Han vil troe, og med Grund,
At ham skeer Uret, at han ringeagtes —

Gulbborg.

Det kommer dog an paa, hvordan Sagen betragtes.

Svend Dyring.

Ei skjelner Tage saa fiint. Allenstund
Vil han af Trods staae fast paa Forliget.
Det ender med en Feide, det seer jeg forud.

Gulbborg.

Frygter Svend Dyring?

Svend Dyring.

Er der Herrebud
Og vorder Landet af dets Fjender befriget,
Da skal du see mig fremmerst i Flok;
Jeg frygter ei Faren; jeg bestaaer den nok.
Ja, selv en ærlig Feide med min Grande
Skal jeg ikke, naar det kræves, vægre mig ved;
Uagtet Riddernes Enighed og Fred
Vel tjente bedst vore beträngte Lande.
Men en Feide med Tage, Gulbborg! — mig tykkes,
Den er ei ret ærlig, og slet vil den lykkes.

— Ringe, ja fast for Intet at nævne
Er den Kraft, der ligger i en enkelt Mands Evne.
Men har han den Fortrøstning, at hans Sag er god,
Da giver den ham et uovervindeligt Mod.
Den gjør en Dannemand uforfærdet,
Lægger Kraft i hans Arm og Magt i Sværdet.
Den har fulgt mig hidtil, den har styrket mit Mod;
Jeg saae nødig, at den nu mig forlod.

Gulbborg.

I taler for længe, Svend Dyring! Hvortil
Den Strøm af Ord, naar I blot ikke vil?
Ei skulde jeg bede halv den Tid
Min Husbond, Knud Ribolt, om han havde levet.
Han var mig altid følgagtig og blid;
Hos ham gjaldt hvert mit Ord som skrevet.
Nu er det anderledes. Eder har jeg bragt
Rigdom; men I er Herre og har Magt.
Jeg skulde vel kjende min Datters Tarv;
Jeg skulde vel vide bedst, hvorledes
Der kan raades over hendes Fædrenearv.
Men nu skal I bønfaldes, I skal bedes —
Skee som I vil! Jeg seer for silde,
Naar Fader er død, gaaer det Datteren ilde.

Svend Dyring.

Nei, Gulbborg! du forsynder dig haardt,
Hvis du troer, jeg sørger for Ragnhild mindre.

Er hun dit Barn, er hun tillige vort;
Og mindst vilde jeg hendes Lykke hindre.
Gjør nu som dig synes. Som du ønsker lad det gaae!
Lad os saa friste hvad der følger paa!

Sjette Scene.

De Forrige. Byrge.

Byrge
(urolig og hastig).

Ak Frue! jeg har onde Tidender at melde.

Gulbborg.

Hvad nu?

Byrge.

Naar I blot —

Gulbborg.

Du skynde dig brat!

Byrge.

Naar I blot ei vredes —

Svend Dyring.

Naar du blot vil fortælle!

Byrge.

Jomfru Ragnhild er forsvundet; hun er flygtet inat.

Svend Dyring.

Ragnhild?

Gulbborg.

Min Datter? Er flygtet? og hvorhen?

Byrge.

Det veed jeg ikke. Hendes Jomfruer sige,
Man kan see hun har ligget, men har reist sig igjen.

Gulbborg.

Har reist sig? og er flygtet? — Du Himmeriges Rige!

Svend Dyring.

Det er utroligt!

Gulbborg.

Det er Opspind! — Byrge! kom hid!
Ragnhild er veloпdragen. Han lyver med Flid. —
Naar er hun flygtet? Naar? paa hvad Tid?
Tael! men tael Sandhed!

Byrge (ængstlig).

Jeg veed Intet, min Frue!
Jeg veed kun hvad hendes Jomfruer har sagt.
Da de kom, var der Ingen i hendes Stue.
Hun har været iført sin Morgendragt,
Da hun gik bort, og Fjederhat og Kappen.
Høielofts-Døren var lukket i,
Hun maa være gaaet ad Vindeltrappen.
Vi har søgt overalt, paa hver Vei, hver Sti —
Men forgjæves.

Gulbborg.

I har søgt? Hvordan har I søgt?

Vee Den, der skal lide paa Tyendets Kløgt!
Skjændigt! Vi har Tjenere; de har Intet at gjø
Uden at vogte Huset, og Sligt skal man høre!

Svend Dyring.

Hold Maade med din Smerte, Gulbborg! Jeg tr
Hun er kun faret vild. Vi maae søge hendes S
Vi maae lede selv og overalt sende Bud.
Jeg vil strax . . .

(Seer ud til Siden.)

Hvem er det, der kommer?

Byrge.

Det er R

Syvende Scene.

De Forrige. Rud.

Rud.

Hr. Dyring! Ridder Stig er nok redet hjem.

Svend Dyring.

Ridder Stig?

Rud.

Hans Folk ere seet' at drage
Mod Nord. En Mand, der har talt med dem,
Meente, de komme neppe tilbage.

Svend Dyring.

Stig forladt os?

Gulbborg.

Og har ei bedt Farvel?

Svend Dyring.

Umuligt!

Gulbborg
(eftertænksom).

Og redet hjem?

Svend Dyring.

Hvi skulde han —? Med hvad Skjel?

Gulbborg
(som før).

Stig forladt os, og vor Datter forsvundet?

(Farer op.)

Svend! lad os opsøge Ragnhild, og paastand!
Uden Forhaling!

Svend Dyring.

Vi maae gjøre hvad vi kan.
Ei heller jeg har Ro, før hun er fundet.

(Til Byrge og Rud.)

Lad Teltet brydes af, og sadl' vore Heste!

(Til Gulbborg.)

Lad os gaae! Gud lede det Alt til det Bedste!

(De gaae.)

Ottende Scene.

(Skov og Hede med viid Udsigt til Isefjorden.)

Ragnhild (i Kappe) og en **Dreng** komme ind.

Drengen.

Nu kan I aldrig tage feil af Veien.
gaaer lige ud. I har altid Fjorden paa Eders
stre Haand.

Ragnhild.

Tak, min Dreng.

Drengen.

Ja, Intet at takke for. — Farvel! (Vil gaae

Ragnhild.

Vent lidt. For Intet har man den bittre
Men hvad skal jeg give dig? (Løser et Baand, hun
om Halsen, og tager en Guldmønt deraf.) See der! det
èn lille Guldmønt.

Drengen (fornøiet).

Skal jeg have den?

Ragnhild.

Ja. Giv den ikke ud, men gjem den vel.
længe du har den, er dit Liv uden Fare.

Drengen.

Naar jeg nu bare ikke taber den.

Ragnhild.

Det maa du ikke. Der har du Snoren med.
Nu kan du binde den om Halsen.

Drengen.

Ja, jeg skal holde paa den, saa længe jeg kan.
– Tak for den. Farvel! (Drengen gaaer.)

Ragnhild
(ene og grublende).

)enne lille Guldmønt har min Fader mig givet.
)et er tre Aar siden; han selv bandt den om.
ra en gammel Klosterbroder den kom;
;aa længe jeg bar den, skulde jeg friste Livet.

Livet? Hvad er mit Liv? — Den Aande, jeg
drager?
'it Øies Seekraft? Bevægelsen i mit Blod?
)nen at styre Haand og Fod?
ler er det Livet, det, der mig jager
om en forfulgt Hind fra Sted til Sted?
:t, jeg vil flye for og som dog følger med?
:n ene Tanke, denne min eneste Klage,
)m jeg aldrig trættes ved at falde tilbage!

Jeg har hidtil levet tilfreds. Een Dag
k som den anden i eensformig Mag.

Jeg havde fuldt op af Alt, var hædret i min Stand
Var jeg hungrig, spiste jeg; var jeg tørstig, kund
jeg drikke.

Den Stilling var god; men Liv var det ikke —
Saa lidt som Kjærets sumpede Vand
Har et Liv mod Havets ved den brusende Strand.

Nu er det anderledes. Jeg er eensom og forladt.
Min Kind brænder; min Gang er urolig.
Min Vei gik midt over Heden inat,
Og Skoven har været min Bolig.

Og dog — da jeg nylig gjennem Lyngmarken
skred,
Og traf Aanden, angst og besværet
— I hvert Aandedrag var Alt hvad jeg leed —
Nei! saaledes har jeg aldrig truffet Veiret!
Og da jeg sank til Jorden, saa mat, saa træt,
Og følte mig med Eet forskudt i min Ovide,
Og brast i Taarer, hede og stride, —
Da var det mig som jeg aldrig tilforn havde græd
Og er ikke mine Taarer, er ikke min Aande
Kilderne for Livets Fryd og dets Vaande?

Min Stivfader har fortalt, han laae saaret i
Slaget.
Henad Skibets Dække strømmede hans Blod;

Der feilede lidt, og hans Fartøi var taget.
Men hans Mænd stred med ustandseligt Mod,
Og atter hang over ham pletfrit Flaget.
Dengang, da Livet flygted' med hans Blod,
Men han agted' det ikke, men ufravendt stirred'
Paa Kampen, til hans Blik blev dunkelt og forvirret —
Dengang — har han sagt — først han vidste,
Hvad det var at leve og et Liv at miste.

Ja, jeg føler: i et Øieblik som dette,
Naar den sidste Terning kastes i Krigen,
Dér Livets bankende Hjerte slaaer.

Kunde hiin lille Guldmønt mig forjætte
Det Liv, der aander i min Længsel, i min Higen,
Det Liv, hvori jeg haabløs forgaaer,
Da — ja da! Men det kan den ikke.
Det Liv, den forlænger, er for mig forbi;
Det, jeg nu færdes i,
Er den bittreste Kalk jeg kan drikke!

(Gaaer langsomt mod Udgangen, men vender sig hastig og kommer tilbage.)

Der er han! Det er Stig! — Han er fulgt af sin Svend —
Hvor skal jeg skjule mig? — hvor skal jeg hen?

(Gaaer ind mellem Træerne tilhøire.)

Niende Scene.

Stig og Gunner komme ind fra Baggrunden. Ragnhild skjult.

Stig
(i Bevægelse).

Hun er redet fra dig, siger du? Og du har ikke bedre agtet mine Ord! Saa lidet kan jeg stole paa mine Tjenere!

Gunner (forføret).

Ædle Hr. Ridder! I maa ikke vredes. Jeg har ikke havt Øiet fra hende. Hun reed paa min Hest, og jeg gik ved Siden og holdt i Tømmen. Men hun var saa from og sagtmodig, at jeg tænkte, der var ingen Fare forhaanden. Nu maatte vi gjøre en stor Omvei, fordi Hr. Dyrings Jægere lod sig see, og hun var angst for dem. Paa den Viis vare vi komne til de høie Bakker, hvorfra man kan see Gavlene af Eders Gaard, Hr. Ridder, skjøndt det er et godt Stykke Vei derfra. Og det viiste jeg Jomfru Ragnhild, for at opmuntre hende lidt, da hun var saa nedslaaet. Og saa veed jeg ikke hvordan det var: hun fik med Eet Lyst til at see Ungerne af en Fuglerede, der var tætved i et Træ, og jeg maatte derop. Men bedst som jeg sad der, jog hun bort, og det i Galop. Jeg fik Farten og kom ned igjen

r at sætte efter; men, Herre! jeg har gamle Been — un kom mig af Syne. Og saa var det jeg stødte aa Eder . . . .

Stig
(der fordybet i sine Tanker kun har hørt halvt efter).

Hvad skal jeg nu —? Min Hest er styrtet, jeg ar een Miil hjem, og jeg vil herfra i Hast —

Gunner.

Jeg saae Folk paa Marken derhenne. Kunde an ikke høre ad, om der er en Hest at faae hos em?

Stig.

Gjør det, men skynd dig!

Gunner.

Jeg er her igjen paa Øieblikket. (Gaaer.)

Stig (alene).

en arme Ragnhild! hvor færdes hun nu?
ekjendt med Landet, alene, forvildet,
en Beskytter, og sørgmodig i Hu —
g denne Smerte ved Intet formildet!
· — Jeg veed ingen Hjælp. Mit Hoved er øde.
g veed kun, jeg bør undgaae det farlige Møde.
(Urolig.)
i tøver Gunner? — Stedet var saa nær . . .
j vil selv gaae derhen —

et han vender sig for at gaae, kommer Ragnhild frem, med nedbøiet Hoved, og som for at gaae over Scenen.)

7*

Stig
(bestyrtset).
Ragnhild! I her!

Ragnhild
(standser, men uden at vende sig om).
Har I kaldt, Hr. Ridder?

Stig
(forvirret).
Jeg vilde . . . jeg har . . .
Er Eders Moder med Eder? (Da hun tier.) O, Ragnhild! svar!

Ragnhild.
Jeg er alene.

Stig.
Betænk, paa vildene Sti,
Langt fra Eders Slægt . . .

Ragnhild.
Hvi undres I forbi?

Stig.
O, I har Ret! — Men det baader Eder ei
At stedes hvor I hverken kjender Sti eller Vei.
Min ædle Jomfru! hvis I her vil vente,
Skal jeg ihast ride til min Gaard og hente
En Karm til Eder. Gunner, min Svend,
Skal Eder beskytte til jeg kommer igjen.
(Da hun seer ned for sig uden at svare.)

Har I fattet min Bøn? — Min Jomfru! I ville
Værdiges at svare! Hav Lid til en Ven!
O tael! Hvi er I saa taus og stille?

Ragnhild.

Eet er, jeg har saaret paa Tjørnene min Fod;
Et Andet, at Verden mig gaaer imod.

Stig.

O vredes ikke — men I bør ikke glemme,
At Eders Moder ængstes for Eder derhjemme.

Ragnhild.

Lad ængstes, lad græde, lad vente Hvo vil!
Alt er Den ikke hjemme, min Hu staaer til.

Stig.

Ragnhild! I bringer mit Hjerte til at briste!

Ragnhild.

Eders Hjerte? Har I et Hjerte at miste?

Stig.

Hvi troer I, at jeg taler paa Skrømt?
At jeg er ufølsom for Eders Qvide?

Ragnhild.

Ufølsom? Sligt kan man aldrig vide.
— Vil I høre hvad jeg inat har drømt?
Jeg drømte, jeg var saa liden en Hund;
I hvilte Jer under et Træ i Lund.
Jeg lagde mig sagte ved Træets Rod;

I stødte mig bort med Eders Fod.
— Kan I tyde den Drøm?

Stig.

O Ragnhild!

Ragnhild.

Ikke saa

Den er ei god at tyde; man maa grunde derpaa.
Jeg har drømt desuden — nei! det var ingen D
Men dengang var I venlig, Eders Tale var øm.
I fortalte mig, at I drog bort i Krig;
Jeg skulde følge med. — Men undskyld, Hr. Sti
Seer I, fik min Moder at vide,
At jeg var fulgt med som Eders — nei!
Hun er stærk, men det overleved' hun ei.
Men, Hr. Ridder! gak I kun trøstig at stride!
Sadel og Hest skal jeg Eder skye,
Og et Skjærf skal jeg selv Eder sye.
Jeg har havt en Fostermoder, der var klog,
Men ikke ret from. Jeg har lært af hende
Hemmelige Tegn og kraftige Sprog;
Vind og Veir forstod hun at vende.
Man siger, det er Synd. Disse Tegn, jeg troer,
Er' forbudt' i Guds eget, hellige Ord.

Stig (afsides).

Gjengjældelsens Gud!

Ragnhild.

Men for Eder at tjene,
Skal jeg sye dem paa Skjærfet. Sligt er til Nytte,
Naar I gaaer i Krigen; der kan det beskytte.
Hænger I det løst om Eders høire Skulder,
Da forfærder Eder aldrig Kampens Bulder.
Og naar I binder det fast om Livet,
Da er Seier i Eders Hænder givet.
Kun Eet maa I mærke: tvinges I haardt,
Ei af Fienden, men af en hemmelig Kummer,
En saadan, som Brystet næsten ikke rummer,
Der hjælper Intet; den kan ei galdres bort.
Det maa bære eller briste. Thi her — (Peger paa Brystet.) herinde
Har Mennesket sin værste, sin uforsonligste Fiende.

Stig.

O, tael ikke saa! I veed ei, hvordan
Hvert af Eders Ord mig trænger til Sjælen
Som et tveægget Sværd. Mig ængster Eders Dvælen
Paa et Sted, hvor saa let den mistydes kan.
Eders Frænder er' paa Jagt; de kan komme herhid;
Træffes I hos mig, da yppes der Strid,
Og I lægges for Had. Ragnhild! drag tilbage!
Kom til Besindelse, mens det end er Tid!
Jeg skal være for Eder alle mine Dage
Som en Broder —

Ragnhild.

Hr. Stig! jeg takker Eder ret.
Men I glemmer, Sødskende forliges kun slet.

Stig
(der har lyttet).

Jeg hører Hestfolk . . . de er' nær herved . . .
Det er' Eders Frænder!
(Griber hendes Haand.)
Ragnhild! kom med!
Her er for Eder intet blivende Sted.

Ragnhild
(pludselig heftig).

Slip mig! — Vil I daare mig med Eders Ord?
Troer I ikke, jeg veed hvad der i dem boer?
Jeg skal drage med Eder? — Ja, I vilde vel gjerne,
Jeg skulde for Eder være Fadebuurs-Terne.
I vilde drikke mig til baade Spot og Spee,
Og siden med Haan fra mig ride.
Jeg skulde græde, og I vilde lee,
Mig og mine Frænder til Qvide!

Stig.

Styr Eder, Ragnhild!

Ragnhild.

Jeg kjender Eders Færd!
Men jeg er Knud Ribolts Datter, skal I vide.
Høi er min Byrd. I er ikke værd

ain Skotvinge —
(Synker overvældet ned for ham.)
O, tilgiv!

Stig
(idet han løfter hende op).
Ragnhild!

Ragnhild
(læner sig til hans Bryst).
Bliv her! o bliv!
igst for mig selv!

Stig.
Selv, om jeg vilde,
ikke forlade Jer. Nu er det for silde.

Tiende Scene.

ige. Svend Dyring. Guldborg. Tage Bolt.
rge. Rud. Guldborgs Jomfruer og nogle Faa
af Følget.

Rud
(gaaer foran; til Guldborg).
Jomfru Ragnhild.

Guldborg.
Gud sig forbarme!
tter i Ridder Stig Hvides Arme!

Svend Dyring.

Ragnhild! Du her! . . . Hvor kan jeg forstaae . . .
Kom til mig!

(Bringer Ragnhild, der lader sig villieløs føre, hen til Jomfruerne. Her synes hun af Mathed at synke sammen, og udhviler sig som i Slummer med Hovedet i en af Pigernes Skjød. Gulbborg, der har fulgt med, vender først tilbage.)

Tage Bolt
(til Ivar).

Nu, Ivar! kan din Broder ikke spaae?

Gulbborg
(nærmer sig Stig med en vis Høitidelighed).

Hr. Ridder! I seer mig forbauset og betaget
Af Skræk over det, jeg her bliver vaer.
I er kommen til vort Huus; jeg troer, vi har
Viist os gjæstfrie; — og inat er I draget,
Som var I fortørnet, hemmelig ud, —
Hvad jeg først nu erfarer af et Bud.
Mens endnu Ingen tilfulde fatter
En saa selsom Adfærd, savnes vor Datter.
Bekymret søge vi hende fjernt og nær;
Og omsider, Hr. Ridder! træffer jeg her
Hos Eder den Forvildede, efter hvem jeg leder.
Nødigt vil vi gaae irette med Eder.
Eders Rygte for Dannished og Dyd er saa stort,
At jeg og min Husbond trøstigt vente,
I vil vide at forsvare hvad I har gjort.

Er det som jeg formoder, hvis min Datter tændte
En heftig Lidenskab i Eders Bryst:
I burde have lyttet til Fornuftens Røst,
Have talt med os og overlagt nøie,
Hvorvidt det var gjørligt Eders Ønsker at føie.

Stig (forvirret).

Min Frue!

Guldborg.

Oprigtighed vil Alle baade.

Stig (afsides).

Hvad skal jeg sige? Kan jeg Ragnhild forraade?

(Høit.)

I skaane mig . .!

Svend Dyring.

Hr. Stig! jeg venter I vil svare.

Har I vidst, at Ragnhild tog hjemmefra?

Har I vidst af hendes Sindelag?

Stig

(kjæmpende med sig selv).

Ja.

Svend Dyring.

I har vidst det!

Tage Bolt

(afsides).

Nu kan jeg mig Alt forklare!

(Høit til Ivar.)

Det er rene Ord.

Ivar (bekymret).

Hvad vil her følge paa!

Gulbborg.

Ja, Hr. Tage! nu kan I vel selv forstaae,
Efter hvad der er skeet —

Tage Bolt.

Jeg beundrer med Rette
Den Snildhed, hvormed I veed at sætte
Eders Ord, Fru Gulbborg! Det falder Eder nem
Som det synes, at finde Jer i det Hele.
Hvo veed, kanskee det kommer ret beqvemt.
Men — jeg holder mig til Forliget i alle Dele.

Gulbborg.

Det kan I, Hr. Tage! Jeg holder det med.
Skeet er skeet. Her hjælper ingen Klage.
Dog skal Løftet om vor Datter ei tages tilbage.
Vi giver Eder Regisseliden i Ragnhilds Sted.

Stig
(afsides og forskrækket).

Regisse!

Tage Bolt
(ironisk).

Christ signe Jer, min ædle Frue!
For tiltænkt Ære. Men, seer I, min Slægt,
Og jeg selv med den, har altid lagt Vægt
Paa Løfter mellem Mænd. Saa grant kan jeg sk

Skjøndt det synes, at I stoler vel tidt
Paa Tages Eenfoldighed, at nu er' vi qvit.
I beholder Eders Datter, jeg faaer Eders Jord,
Og en Sum Penge til Erstatning, saavidt jeg troer.
Det skal afgjøres idag. Hvis ei, er det min Agt
At sætte den Sag igjennem med Magt.
(Med ophidset Stemning.)
Thi Forliget skal holdes; og det Ord til Andet.

Gulbborg.

Min kjære Hr. Tage! skræpper ikke saa stort!
Dengang Eders Fader maatte flye af Landet,
Da tigged' han om Brød ved min Mormoders Port.

Tage Bolt.

Alt nok, Fru Gulbborg! Et Ordsprog siger:
Førend et Qvindfolk fattes Svar paastand,
I Vesterhavet da fattes der Vand.
Det kjendes paa Eder. I den Kunst jeg viger.
I stoler paa Eders Tunge, jeg paa min Ret.
(Til Svend Dyring.)
Med Eder, Hr. Dyring! forligtes jeg let.
Men I har der saa bedster en Blomme;
Seer vel til, om hendes Kløgt kan Eder fromme.
Farvel! (Gaaer.)

Stig

(farer op og holder ham tilbage som efter en pludselig Beslutning).
Bliv! lad Eder raade, Hr. Tage!

Tage Bolt.

Jeg tænker, I lader mig gaae i Fred
Til jeg søger Eder. Vi tales siden ved.

(Gaaer med Ivar.)

Stig.

Hr. Dyring! Fru Guldborg! I kalde ham tilbage!
Af denne Tvedragt fødes Had og Fortred.

Svend Dyring

(der har været misfornøiet Vidne til det Foregaaende).

Nei, nei, Hr. Stig! Tage Bolt har Ret.
Saaledes maa han tænke som Mand af Ære.

Guldborg.

Som Mand af Ære! Sligt siger man saa let.
At han giver mig Smædeord, det tykkes dig Ret.
Jeg mener, og med Grund, at Tage bør være
Tilfreds med mit Forslag. Jeg mener, naar han faa
Regisse til Hustru, det er hæderlige Kaar.
Han skal opgive min Datter; hun ynder ham ei.
Hr. Stig, der er agtet og æret af os begge,
Har Godhed for Ragnhild, og venter ikke vort Nei.

Stig.

Min ædle Frue —

Guldborg.

Den Sag vil jeg lægge
I Eders Hænder, Hr. Ridder! Svar I!
Hvad Ret har Tage? hvad kan han os bebreide?

kal vi frygte fordi han truer med Feide?
i har selv Magt, og vil I staae os bi,
il I gjøre Fordring paa Ragnhild for Eder —

Stig
(afbrydende hende).

ør mig, Fru Guldborg! hør mig, jeg beder!
er i Vildfarelse. Jeg seer med Smerte,
stoler kun altfor meget paa mig.
taae Eder bi, det skal jeg, i Fred og i Krig;
rues I af Feide, kan I bygge paa Stig.
len — jeg gjør ikke Fordring paa Ragnhilds Hjerte.

Guldborg.

vorledes? Ikke Fordring?

Svend Dyring.

I selv har jo sagt . . .

Stig.

lei, Hr. Dyring! det var aldrig i min Agt.
len tael sagte, jeg beder —
(Seer sig om.)
Fik Ragnhild hørt —

Guldborg.

un skal netop høre det! Hun er lokket og ført
f Eder fra sit Hjem —

Stig.

Jeg vidner for Gud,
eg traf hende her.

Gulbborg.

Saa drog I forud!
Hvad gjør det til Sagen? I daarer mig ikke.
Jeg veed, iaftes har I ved vort Bord
Verlet med hende forelskede Blikke;
Har beilet til hende med Miner og Ord.
Vil I nægte hvad for Alles Aasyn er skeet?

Stig.

Hvad end jeg har sagt, hvad end I har seet —
Min ædle Frue, det gjaldt ikke hende.

Gulbborg
(studser).

Ikke hende?

Svend Dyring.

Hvem da?

Stig.

At Kjærligheds Magt
Og et sødt, et hemmeligt Haab har mig bragt
Til Eders Huus, Hr. Dyring! vil jeg gjerne bekjende
At iaftes den oprømte Ungersvend
Ved Synet af en blufærdig, en fager
Jomfruelig Skjønhed blev revet hen,
Jeg hverken nægter, ei heller beklager.
Paa Ragnhild, der var trolovet, faldt
Mine Tanker mindst — det troer I tilvisse!

Ak nei! Hr. Dyring! I gjætter det alt!
Mine Blik, min Tale, min Ømhed gjaldt
Eders egen, favre Datter Regisse.

(Ragnhild, der ved Gulbborgs høirøstede Ord er bleven opmærksom, har imidlertid reist sig og useet af de handlende Personer, men efterfulgt af Nogle af Følget, nærmet sig. Ved Stigs Slutnings-Ord synker hun med et Skrig om i de Hosstaaendes Arme.)

Gulbborg.

Min Datter! Hun døer!

Svend Dyring
(der iler til).

Det Gud forbyde!
Hun er kun besvimet —
(Han og Gulbborg sysle med Ragnhild.)
Hun kommer sig igjen . . .

Gulbborg.

Hun slaaer Øiet op . . .

Ragnhild
(reiser sig og søger at befrie sig fra de Omstaaende).

Hvad skal det betyde?
Lad mig i Ro!

Gulbborg.

Ragnhild! hvor vil du hen?

Ragnhild

(gaaer hen til Stig og siger med et forvildet Udtryk).

Hr. Ridder! hvad mener I med Eders Tale?
Er Dannerkongens Mænd et saa daarligt Kuld,
At de tænke, hver fornem Jomfru er dem huld?
Hvortil sigter Eders Ord om mig? Vil I prale?
I har allermindst tænkt paa mig? Ikke saa?
Spørg først, om Nogen har tænkt paa Eder.
— Mærk nu mine Ord, og lyt derpaa:
Hjemme hos os man et Gilde bereder;
Jeg ægter Tage Bolt. Har I Lyst at være med?
I kan være der i Kjærtesvendens Sted
Og følge mig med Blus til Brudehuset silde.
— Tre Dage derefter har vi atter Gilde;
Jeg skal bæres til Jorden. Har I Lyst at være m
I kan være der i Abbedens Sted
Og kaste paa mig tre Skuffer Jord;
Eller I kan blande Jer i Munkenes Chor,
Naar det ved Graven synger og beder.
Som I selv vil; det kommer an paa Eder.
— Kun Eet endnu: ved mit Bryllup I dandser!
Hvis I kan, skal I være lystig og lee.
Ved min Grav skal I græde. Det hindrer Jer maaskl
Men gjør det for min Skyld! — Farvel! jeg maa gaae
Jeg har saa meget at tage vare paa!

(Gaaer iilsomt bort.)

Gulbborg
(følger efter hende).

Ragnhild! mit Barn!

Svend Dyring.

Hun er fra sine Sandser!

(Han og Følget gaaer ud. Stig bliver bedøvet staaende i Forgrunden.)

Fjerde Act.

Fruerstuen. Væven staaer igjen hvor den før stod. Det er Aften.

Første Scene.

Regisse. Byrge.

(Regisse staaer og læner sig op til Væven.)

Byrge.

Jomfru Regisse! Hører I, min bedste, kjæreste Jomfru! Lad Jer sige! (Fører hende frem.) Hvad vil I tage Jer det saa nær, at Fru Guldborg har skjændt en Smule paa Jer?

Regisse.

O, det bryder jeg mig heller ikke om. Det er ikke det, der piner mig.

Byrge.

Ikke? Hvad er der da iveien?

Regisse.

Hvad hjælper det jeg taler derom. Det er Alt-
ammen forbi!

Byrge.

Hm! — Det er vel Ridder Stig, der ligger i
eres Tanker.

Regisse.

Jeg vil glemme ham. Han er mig utro. Jeg
il aldrig tænke paa ham.

Byrge.

Ja, hvoraf veed I, han er Eder utro?

Regisse.

Har ikke Ragnhild sagt —

Byrge.

Hvad har Ragnhild sagt? Hvem kan bygge paa,
vad hun siger i den Tilstand hun er.

Regisse.

Nei, Byrge! du veed ikke hvad her er foregaaet
- og desuden, de har jo truffet hende i hans Arme.
et har du selv fortalt. Er det sandt, Byrge?

Byrge
(fortredelig).

Vist har jeg fortalt — Men hvad vil I bryde Jer
ı hvad jeg siger. I skal ogsaa lægge Mærke til
ad jeg fortalte videre. Han vilde jo ikke vide af
nde. Det var Jer, Barn, hans Tanker stod til.

Regisse.

Men hvorfor lader han sig da ikke see? Han maa jo vide, at det her gaaer mig ilde. Hvorfor kommer han ikke —

Byrge.

Giv dog Tid. Han kan komme endnu. Han kan komme imorgen, iovermorgen.

Regisse.

O, inden den Tid er jeg død af Sorg.

Byrge.

Slaae nu de Tanker ud af Hovedet, Barn; og lad os hellere tænke paa hvad vi kan gjøre for Eders smaa Brødre. Fru Guldborg er siden hun kom hjem værre end nogensinde. Havde jeg ikke hindret hende før, havde hun af lutter Arrighed skamslaaet den Ældste. Tæppet, jeg vilde lægge paa Sengen, da hun kom over mig, trak hun bort og raabte, at Straa var godt nok for dem. Vi maae engang gjøre Alvor af det og tale med Hr. Dyring —

Regisse.

Ak Gud, du har Ret — men ikke nu, ikke i disse Dage. Fader er i slet Lune, og har Grund til at være det. Tage Bolt har sendt ham et Feidebrev og undsagt ham. Vi maae have Taalmodighed.

Byrge.

Ei hvad! Tage Bolts Feidebrev bryder Hr. Dy-

ing sig lidt om. Vi skal nok tage mod ham naar han kommer. Men — som I vil! Vi kan sagtens opsætte det endnu et Par Dage. Saa vil jeg da gaae ind til dem — — Det er sandt, der var Noget jeg vilde sagt Jer. Lad Jer for Guds Skyld ikke mærke med for Fru Guldborg, at Ragnhild var inde hos Jer inat. I vilde faae al Skylden.

Regisse (ængstlig).

Nei, du har Ret. Naar hun blot ikke spørger —

Byrge.

Saa siger I Nei. Hvad skal hun vide det for? Vi har gjort hvad vi kunde. Ligesom I havde vækket mig, tog jeg og Røgteren afsted. Jeg sagde ham, at den hvide Fole havde revet sig løs. Vi søgte næsten til Morgenstunden. Men der var Intet at see og Intet at høre; og Nætterne ere jo nu saa lyse som Dagen. Imorges vilde jeg talt til Hr. Dyring derom; men han var allerede taget afsted. — Men sig mig, hvad vilde Ragnhild hos Eder?

Regisse.

Tael ikke derom! Jeg fatter det selv ikke.

Byrge.

Tys! der kommer hun. Hvor hun seer forstyrret ud!

Anden Scene.

De Forrige. Ragnhild (tæt indhyllet i sin Kappe).

Ragnhild.

Byrge! træk Væven herhid! jeg vil arbeide.

Byrge.

Det er saa silde paa Aftenen, Jomfru.

Ragnhild.

Gjør som jeg siger. Min Stivfader har sagt, at Arbeid er en god Følgesvend; og jeg kan ikke lide at være alene.

Byrge
(mens han flytter Væven).

Ja, ja — vil I da ikke lægge Jeres Kappe?

Ragnhild.

Nei. Jeg fryser. Hvor kan I holde ud at gaae saaledes. Der er jo ingen Varme mere, ingen Sol. Luften er fugtig og raa, og kold, iiskold. (Gaaer hen til Regisse.) Hvorfor er du saa stille?

Regisse.

Jeg har ingen Grund til at være oprømt.

Ragnhild.

Ikke? Fortæl hvad der feiler dig. Jeg har og-saa en stor Sorg. Kanskee din Kummer kan trøste mig. Tael! Hører du? Man kan tænde et andet Lys af sit uden Skade. Nu da? (Heftig, tagende hende

haardt i Armen.) Hvorfor er du saa egensindig? Hvorfor fortæller du ikke?

Regisse.

Men Ragnhild —!

Byrge

(gaaer imellem dem).

Vil I ikke begynde paa Eders Arbeid?

Ragnhild.

Nei — der! tag min Kappe. (Lader den falde.) Her er varmt inde.

Byrge

(sagte til Regisse).

Indlad Jer ikke med hende. Hun er iaften ond at komme tilrette med.

Ragnhild.

Alle Mennesker tale om deres Sorg og Nød, som om det skulde saa være. Enhver bilder sig ind, at han veed hvad det er at være bedrøvet. Men der er kun faa Lykkelige, der kjende til de sande, store Sorger. Jeg kan tænke mig, at de Salige i Himlen lide af Smerter, som vi slet ikke kjende; at de kan græde der — ja, hvem der kunde saaledes græde sig ud og aldrig trættes!

Regisse.

Du forsynder dig med dine Ord.

Ragnhild.

Hm! Heiren laster Vandet, for han kan ikke

svømme. (Til Byrge.) Veed Du, hvorledes Mari græd ved Christi Kors? Jeg har prøvet det. — Havde Gud dengang gjort min Lykke saa god, at je var død, da var jeg nu i Himlen og sad ved Jom fru Marias høire Side. — Nu, Regisse! du skull jo fortælle.

Regisse.

Der har hidtil Ingen brudt sig om min Kummer; og du mindst, Ragnhild. Saa vil jeg ogsa nu beholde den for mig selv.

Ragnhild.

Byrge! hvad vil man sige med det Ordsprog Eens Død er den Andens Brød?

Byrge.

Man vil sige hvad man saa ofte seer for sig i Verden, at hvad der er til den Enes Undergang, er til den Andens Opkomst og Ære.

Ragnhild.

Men det er jo ikke sandt. Paa den Viis maatte jeg, hvis hun der... og alligevel! Det var dog tyde-ligt. (Efter en grublende Pause.) Siig mig, hvorlænge troer du, et Menneske kan leve?

Byrge.

Man regner forskjelligt, eftersom Folk ere sunde og stærke til og ikke have altfor strengt Arbeid. I gamle Dage blev Folk ældre. Nu mener man —

Ragnhild.

Men hvorlænge kan en ung Qvinde leve? som ...jeg vil sætte..., hun der?

Byrge

(forskrækket).

Regisse? — Ei, Jomfru! Gud vil skjænke hende et langt Liv.

Regisse.

Vær du kun rolig, Ragnhild. Længe kan jeg ikke være dig kveien.

Ragnhild (afsides).

Maatte jeg raade, havde du levet din længste Dag.

(Stiller sig hen ved Væven og arbeider.)

Tredie Scene.

De Forrige. Guldborg og siden Svend Dyring. Tilsidst Byrge.

Guldborg

(der kommer ind i lidenskabelig Bevægelse).

Hvad er det man fortæller mig! Regisse! er det sandt,
Ridder Stig har holdt hver Aften i Sommer
Udenfor din Dør? Samtaler fandt
Sted imellem Eder? — Du evige Dommer!
Kan Sligt være muligt?

Byrge (afsides).

Nu hjælpe os Gud!

Regisse.

Det er ikke min Skyld, at en fremmed Ridder
Holder ved min Dør.

Gulborg.

Men din Skyld, at du sidder
Sommernatten oppe, at du gaaer ud;
Din Skyld, at Røgter og Staldbreng maa høre
De Samtaler, I langt ud paa Natten føre;
At man i Folkestuen, ved Svendenes Bord,
Omtaler din Færd med haanlige Ord —

Regisse.

Det er ikke nyt i Folkestue,
At man lyver en ærlig Mø Noget paa.

Gulborg.

Men lader en ærlig Mø sig tilskue,
Naar unge Riddere for Vinduet staae?
— Nu er Alt mig klart. Imedens man tænker,
Hun er saa uskyldig, og har Tillid til hende,
Lokker hun Beilere til sig med snedige Rænker.

Regisse.

Gud er mit Forsvar! Kun han kan kjende,
Om jeg lider Uret. Han styrke mit Mod!
Men her, hvor Ingen mig ret er god,
Kan Ingen troe mig.

Byrge
(sagte til Regisse).
I opirrer hende.

Gulbborg (opbragt).

Saaledes taler dit Skarn til mig?
Det er Tak for den Omsorg, jeg har baaret?
(Gaaer heftig hen mod hende som for at mishandle hende).
ìeg burde trække dig ud ved Haaret —

Byrge
(gaaer forskrækket imellem dem).
Nen, ædleste Frue!

Gulbborg (barsk).
Har jeg kaldt paa dig?
(Til Regisse.)
ra mit Aasyn burde jeg dig forstøde,
il du lærer at arte dig, lystre og lyde.

(Svend Dyring kommer ind. Gulbborg gaaer ham imøde.)

er er Syn for Sagn. Du vil jo ikke troe
vad Folkene fortalte. Hun selv bekjender,
t hun og Ridder Stig i al Mag og Ro
altes ved hver Nat. Den Uskik hænder
ier i vort Huus, der har Navn og Ry
or de strengeste Sæder. Nu kan du dømme,
)m jeg med Grund holder dine Børn i Tømme.
iaaledes er din Datter, der skal være saa bly!

Svend Dyring (streng).
legisse! jeg har hidtil hav Tillid til dig,

Og taget dig i Forsvar. Men frist ikke mig!
Lader du dig blot et Haarsbred forlede
Til daarlig Adfærd, saa frygt for min Vrede!
Du skal vogte dit Rygte, agte Verdens Dom;
Et godt Navns Tab dig Intet erstatter.
— Hvi har du fortiet, at Ridderen kom?

Regisse.

O Fader! tael ikke saa haardt til din Datter!
Jeg er uskyldig; jeg var angst, naar han kom.
Men jeg vidner alt ved vor Frue kjære,
Han talte til mig i Tugt og Ære.
Jeg vidner ved Jomfru Maria, vor Frue,
Aldrig kom Ridderen ind i min Stue,
Aldrig er jeg ved hans Komme gaaet ud.
Kun een Gang, inat — det tilgive mig Gud! —
Da han bad saa bønlig ... da han strax vilde bort...
Da hans Ord og Stemme mig syntes at bebude
En Fare, der var nær — det forekom mig haardt,
At lade ham staae forladt derude.

Ragnhild

(der har lyttet ved Slutningen af Regisses Replik, gaaer pludselig hen til hende).

Og du lukkede ham ind? Og mig lod du gaae?
Og du sagde til mig, han var ikke derinde?

(Til Svend Dyring.)

Du skal ikke troe hvad hun lyver ham paa!

Det er tydeligt af Alt, hun er hans Fjende.
Hun veed, at han daarer hende; hun veed,
At Ridderen synes, hun er hæslig og leed.
Jeg var selv hos hende før jeg tog herfra —

Gulborg (studsende).

Var du?

Ragnhild (kort).

Javist. Jeg saae, Lyset brændte.
'er var Noget derinde jeg vilde hente.

Gulborg.

nat, da du gik fra Gaarden?

Ragnhild.

Ja.

(Til Svend Dyring.)

'g søgte overalt, men han var der ikke.

Gulborg
(til Regisse).

ar Ragnhild været hos dig inat?
ar du vidst, hun forlod os?

(Regisse tier og seer ned for sig.)

Og du fortalte det ikke!
u har vidst, hun var syg, forvildet, forladt,
g du tav? har tiet til nu, og lader
kyldig og hellig for at skuffe din Fader!

(Til Svend Dyring.)

er seer du, jeg har Ret. Hun er ude af Lære;

Thi hun lyder os ikke længer med Ære.
Det er den høie Tid, der snart raades Bod
Paa hendes Letsind, at den standses i sin Rod.
Det er vor Pligt at lægge Baand paa det stride,
Selvraadige Sind, at det rettes itide.

(Til Regisse.)

Mig skuffer du ikke. Det er ei uden Grund,
At du har tiet lige til denne Stund;
Seent eller tidligt vil vi faae det at vide.
Men vi kan ikke være dig meer bekjendt.
Gak over i dit Kammer! Der skal du spærres inde,
Til du lærer hvad der sømmer en høvisk Qvinde.
Gaae!

(Med en bydende Haandbevægelse lader hun Regisse gaae forud og følger efter hende.)

Regisse
(med Graad, idet hun forlader Scenen).

O, Gud!

Byrge
(bønlig til Svend Dyring).

O, beskyt hende!

Ragnhild
(holder Svend Dyring tilbage, da han tvivlraadig vil gaae).

Vent!

Jeg vil tale med dig.

Svend Dyring
(afsides til Byrge).

Følg med og fald mig til,
det behøves.
gaaer. Svend Dyring vender sig utaalmodig til Ragnhild.)
Hvad er det du vil?
r seent, og du er endnu over Senge.
r ikke godt for dig at vaage saa længe.

Ragnhild.

r værre, naar jeg sover.

Svend Dyring.

Hvad vil du? sig til!

Ragnhild.

... sig mig ... vilde det bedrøve dig meget,
Regisse døde?

Svend Dyring.

Regisse? Ei hvad!
er ung og karsk.

Ragnhild.

Du leer derad?
hun kan ikke leve. Hun har skuffet og sveget
illid; hun har lukket Ridderen ind.
eed det, kun Døden soner hendes Brøde.
vor kan det bedrøve dig, om hun døde?
er ikke god, har et stridigt Sind —

Svend Dyring.

Ragnhild! den Tale vil jeg ikke høre.
Regisse har Feil; men Grunden er god.
Jeg haaber til Gud, hun lader sig føre
Tilbage paa den Vei, hun af Letsind forlod.

Ragnhild.

Du kjender det ikke. Jeg seer saa klart!
Hverken hun eller jeg kan leve længe.

Svend Dyring.

Ei Barn! jeg taber min Taalmod snart.

Ragnhild.

O, der gives hemmelige Magter, der er' strenge!

Svend Dyring.

Hvad mener du?

Ragnhild.

Hm! — Hvad er dine Tanker
Om din Hustru Helvig? — Er hun virkelig død?

Svend Dyring.

Desværre!

Ragnhild.

Men har du seet hende død?

Svend Dyring.

Det har jeg. Hun sank ned i Fjordens Skjød,
Midt i Brændingen. Paa hine høie Banker
Stod jeg, da hun op mod Landet flød.

Ragnhild.

r viist sig for mig inat.

Svend Dyring.

Hvad nu?

Ragnhild.

g siger.

Svend Dyring.

Ragnhild, men drømmer du?

Ragnhild.

jeg langs med Fjorden. Med Eet
sig et Lys, en Glands derover,
ndende som jeg aldrig har seet.
Qvinde steg op af de lyse Vover,
et af Engle. Med svævende Fod
hun sig til det Sted hvor jeg stod.
Aasyn var mildt, hendes Miner blide;
var bleg — o, saa bleg! — og hun syntes at lide.
var din Hustru, Svend Dyring!

Svend Dyring.

Min Hustru?

Ragnhild.

Ja.

hendes Ord. — Det Sted, hun kom fra,
hun, skulde jeg selv betræde,
lde lide meget, bitterligt græde,
luttres, inden jeg kom derhen.

Vi mødtes, sagde hun, inat igjen.
Hun vilde mig læge for al min Nød,
Hun vilde kjøle med Fjordens Vande
Mit Hjerte, mit Bryst, min hede Pande.
Veed du hvad hun meente? — Hun meente min
— Ja, det er tungt, man har fuldtop af Frænd
De see, hvordan Kummeren bleger Ens Kind;
Men at man lider, det falder dem aldrig ind.
Naar ikke Graven af Medynk de Døde sender,
Var der ikke Een der brød sig om, ikke Een der v
Hvad et Menneske maa lide, hvad et Menneske maa
(Gaaer langsomt ind.)

Svend Dyring
(bliver tankefuld staaende).

Helvig viser sig? — Ja, det Rygte gaaer om
Blandt Tyendet fra den Tid Guldborg kom.
Hvo agter Sligt? — Paa Folkestuens Bænk,
Mens Øl og Mjød Hjernerne forrykke,
Er et saadant Eventyr en velkommen Skjænk.
(Efter et Ophold.)
Man siger, en gruelig Synd kan trykke
Den Døde, kan berøve ham Gravens Ro.
Selv Broder Eskild mener, at Sligt bør man tr
Men hvi skulde hun, min uskyldige, fromme
Hustru mangle Ro, og fra Graven komme?
— Jeg har ogsaa hørt, at en retfærdig Klage,

En Længsel kan bringe den Døde tilbage.
En Længsel? en Klage?
Jeg mindes endnu,
Helvig sad hos mig en Aften silde.
Hun var sær tungsindig og mod i Hu.
„Naar jeg døer", sagde hun tilsidst med sin milde,
Kjærlige Røst, „skal du gifte dig, Svend!
Men giv mine Smaabørn en Moder igjen.
Vee mig, skulde jeg i Graven spørge,
At mine Smaa lide Nød og Mangel og sørge."

(Gaaer urolig et Par Skridt.)

Er Guldborg da for streng? Lide Børnene Nød,
Som Byrge paastaaer? — Hidtil har jeg ikke
Havt Opsyn med dem. Min Stilling det forbød,
De Byrder, der paa mine Skuldre ligge.
Mark og Bygninger, et vidtløftigt Eie,
Har krævet uafbrudt Røgt og Pleie.

(Med stigende Følelse.)

Har jeg da forsyndet mig og gjort Uret mod dem,
Der skal være mit Haab og en Trøst i mit Hjem?
Har jeg nægtet mine Børn den Omsorg, de behøve?
Helvig! min Hustru! Er det sandt, du forlod
Din Himmel, har jeg da handlet dig imod?
Dig, jeg vilde mindst af Alle bedrøve!

Byrge
(kommer hurtigt ind).

Hr. Dyring ... Fru Guldborg ... o, hjælp og kom ud! Hun mishandler Eders Datter —

Svend Dyring.

Barmhjertige Gud!
(Han styrter ud, fulgt af Byrge.)

Fjerde Scene.

En Lund i Nærheden af Svend Dyrings Huus. Det er mørk Nat. **Tage Bolt** og **Ivar** komme ind fra høire Side, ledsagede af nogle **Bevæbnede.**

Ivar.

Stands nu, Tage! Vi har knap tre Pileskud til Svend Dyrings Huus. Du har paa Veien været taus og indesluttet. Siig mig nu hvad der er din Agt med denne Nattevandring, eller vi skilles her.

Tage Bolt.

Jeg skal føie dig. (Til de Bevæbnede.) I kan vente i Stilhed nede ved Sletten, indtil de Andre have indhentet os. Ret nu kommer jeg efter. (De Bevæbnede gaae ud tilvenstre.) Nu da, Ivar, saa hør da! Det er dig bekjendt, at jeg i Eftermiddag har sendt to Mænd til Svend Dyring og Guldborg angaaende Forligets Opfyldelse. De traf paa Guldborg. Hvad

Svar hun gav dem, behøver jeg ikke at fortælle. Hun ehandlede dem haanligt og vilde Intet vide af den Sag. Endnu var Forliget ikke brudt, paastod hun. De gik da bort, efterat de paa mine Vegne havde adsagt Svend Dyring paa Liv og Død. Thi saale=es havde jeg aftalt med dem. Nu gjælder mit og ham.

Ivar.

Og du vil overfalde ham om Natten?

Tage Bolt.

Hvorfor ikke? Skulde jeg maaskee vente til han morgen overfalder mig?

Ivar.

Det veed du vel, Tage, at det har du ikke at efrygte af Svend Dyring.

Tage Bolt.

Hvad han ikke selv falder paa, kan Gulborg nae ham til. En klog Mand seer sig om itide. Har Svend først samlet Folk imorgen og forenet sig med ne Frænder, saa kan jeg see til at hytte mig selv.

Ivar.

Naar pleier Tage Bolt at stole mere paa Over=agten end paa sin Styrke og sine Folks Tapperhed?

Tage Bolt.

Det er et Spørgsmaal, om vi have Overmagten.

Svend Dyring har en Mængde Huuskarle, og ha
er selv en haard Hals.

Ivar.

Og Alle ligge de i den dybeste Søvn!

Tage Bolt.

Vær du kun rolig. Vi skal nok vække dem.

Ivar.

Farvel, Tage!

Tage Bolt.

Hvorhen?

Ivar.

Jeg rider hjem. Vore Veie ere ikke længer samme. Jeg skjøtter heller ikke om at see Taget sty ind over det Huus, hvor jeg endnu idag har vær Gjæst. (Vil gaae.)

Tage Bolt.

Vent, Ivar! Troer du, jeg vil indebrænde Sve Dyring?

Ivar.

Det troer dine Folk.

Tage Bolt.

Ivar! jeg er dybt krænket af Gulbborg. De Løfte, hun har givet mig, det Forlig, der er indgaae har hun brudt. Ragnhild, der er min Brud, fæste mig paa Thinge, i Frænders og Vidners Overværelse har hun berøvet mig, og føiet Forhaanelser til al denn

Uret. Hvis jeg nu tog en blodig Hævn, hvis jeg brændte Reden ned over dem, hvo kunde gaae i Rette med mig? — Men, frygt ikke! Jeg kommer ikke som Mordbrænder. Jeg vil sætte min lovlige Ret igjennem; det er Alt. Ragnhild er min Brud; hun er mig kjær, og hun skal blive min Hustru, det har jeg svoret. Hende er det jeg vil hente og føre til mit Hjem, enten med det Gode eller med Magt.

Ivar.

Har du glemt, hvor vi traf Ragnhild idag?

Tage Bolt.

Det har jeg ikke. Men jeg har Tillid til Ragnhild. Naar hun kommer hjem til Mit, vil jeg forelægge hende det Spørgsmaal, om hun kan være min Hustru med Ære. Hun er stolt, og vil sige Sandheden. Og — i hvert Fald — jeg vil vise Guldborg, hun har gjort en falsk Regning.

Ivar.

Og alt dette er din faste Beslutning?

Tage Bolt.

Min faste Beslutning, som hverken du eller Nogen skal rokke.

Ivar.

Saa kan jeg spare mine Ord, og Enhver af os kan gaae til Sit. Følge med dig, vil jeg ikke. Jeg har været vel optaget i Svend Dyrings Huus, og

der er os Intet imellem. Hvi skulde jeg da være m
at krænke ham saa føleligt? Ved det Foretagende, t
nu har betænkt, kan min Hjælp undværes. Lad
da skilles ad.

Tage Bolt.

Du har din Frihed. Gaae kun! Jeg træng
ikke til din Hjælp. Tage har endnu aldrig trygl
om Nogens Bistand, og mindst om sin Broder
Farvel! (Gaaer ud tilvenstre.)

Ivar (alene).

Der er en ond Aand over dette Giftermaal m
Ragnhild, og det vil tage en ond Ende.

(Nærmer sig Udgangen tilhøire.)

Femte Scene.

Ivar. Stig Hvide og **Gunner** med et Følge af **Bevæbne**l komme ind fra høire Side.

Stig
(idet han møder og standser Ivar).

Hvem er I?

Ivar.

Hvem er I, der spørger?

Stig.

Ivar! er det Eder! Hvad gjør I her i Lunden midt om Natten?

Ivar.

Ih nu, Hr. Stig! det samme Spørgsmaal kan jeg gjøre Eder.

Stig.

Og jeg skal give Jer et ærligt Svar. Svend Dyrings Gaard trues af et Overfald, og jeg vil hindre det. Det er den høie Tid. Kom, I maa følge med!

Ivar.

Og om jeg nu ikke vilde?

Stig.

Jeg kan ikke forsvare at lade Eder gaae. I maa følge med.

Ivar (afsides).

Velan da! Maaskee kan Ulykken endnu forebygges. (Høit.) I har Ret. Jeg følger med Eder.

Stig.

Gunner! du kjender Veien i Skoven. Gaae forud.

Gunner.

Her skal vi udad, Hr. Ridder!

(De gaae Alle ud tilvenstre.)

Sjette Scene.

Den gamle Borgestue. Alf og Ovelille ligge paa Straaleiet og sove; Regisse paa Knæ foran deres Seng, med Arme og Hoved støttede derpaa, som om hun af Mathed og Smerte

var sovet ind. Helvig sidder igjen tilvenstre og vug men taus og ubevægelig. Paa forskjellige Steder i Vær er et Chor af bevingede Engle, med Palmeblad Hænderne, grupperet. En Lampe brænder paa Bo tilhøire; men en dæmrende Belysning, som ved stærk tenrøde, er udbredt i Værelset.

Chor af Englene.

Enhver, der vorder af Verden forladt,
Bringe vi Trøst i den eensomme Nat.
Enhver, der Dagen over maa lide,
Tør vi husvale ved Midnatstide.
Den Stund, da Frelseren fødtes paa Jord,
Fødes en Trøst for den bittreste Smerte.
En Trøst for Den, der haaber og troer,
En Gjenlyd af de Saliges Chor
Stiger da ned i Menneskets Hjerte.

I Smaabørn kjære, der ligge paa Straa!
Ved Eders Seng vi beskyttende staae.
I slumre saa trygt; I troe at drømme,
At Englenes Skarer fra Himmelen strømme.
Vi lege for Eder den Nat saa lang
Med Abild af Guld, med Palmens Blade.
I Smaabørn! glemmer Jer Nød og Trang!
Forlader Jer trygt paa Englenes Sang;
Himmelen vil Eder ei forlade!

(Helvig reiser sig, skyder Buggen ind og synes at lytte. Under det følgende Chor gaaer hun langsomt ud ad den lille Dør i Portalen.)

Choret.

Stille! Menneskers Trin sig nærme!
Vi kan Eder ikke længer beskjærme.
Vi maae flye, naar I vækkes af Eders Slummer;
Vi har ingen Trøst for den Vaagendes Kummer.

(De forsvinde.)

Regisse

(vaagner og reiser sig).

— Jeg er her endnu! bestandigt her!
Det var kun en Drøm, at jeg blev løftet og hævet
Af Engle, og var Gud Fader saa nær;
At jeg blev spurgt og til Regnskab krævet,
At min fromme Moder vidned' for Gud,
Jeg var uskyldig og havde holdt hans Bud.

(Farer sammen.)

Hvo er det, der kommer? Paa Gangen lyder Trin!

(Aabner Døren tilhøire.)

Hjælp Gud! det er Ragnhild! — Hun kommer herind.

(Gaaer sky hen til den modsatte Side af Værelset.)

Syvende Scene.

Regisse. Ragnhild.

Ragnhild

(bærer et tændt Lys og et Bæger. Hun er meget bleg).

Du er vaagen, Regisse? — Det var vel. Kom hid!

Mig sender min Moder. Hun er atter blid.
Jeg bringer dig Drikke.

Regisse.

Drikke? bringer du?

Ragnhild.

Hm! du har jo slet Intet nydt endnu.

Regisse.

Desværre! — Saa gjerne jeg drak med dig,
Vidste jeg, du ikke vilde forraade mig.
Min Stivmoder har lukket mig inde, har forbudt
Byrge at komme — mig har Alle forskudt!

Ragnhild
(rækker hende Bægeret).

Saa tag da!
(Da Regisse vil tage det.)
Vent!
(Efter et Ophold.)
Hvorfor seer du saa stivt
Paa Bægeret? Troer du maaskee, det er Gift?

Regisse.

Det forbyde Gud!

Ragnhild.

Du har Ret — det forbyde
Den Gud, vi har lært som Børn at lyde.
Ikke sandt? han er en barmhjertig Gud;
Forsonlighed, Medynk, det er hans Bud.
(Sætter Bægeret hen paa Bordet.)

Naturen er uden Medynk. Alle Skyer, alle Stjerner
See paa vor Sorg, men Ingen den fjerner.
Hvilket Dyr er medlidende? — Kun Mennesket skal forlade,
Skal tilgive, naar hans Lyst er at afskye, at hade.
), man veed ikke hvad det er, at være forsmaaet,
ɉvordan det presser Hjertet og døver Forstanden.

Regisse (afsides).

ɉun ængster mig!

Ragnhild
(efter en kort Grublen).

Kom, lad os tale med hinanden!
ɉer altsaa var han inde? Her har han gaaet,
ʲar draget Aande, har talt... har talt ... med dig.
dette fattige Rum har han opholdt sig!
lev Alting som det var? Blev ikke Væggen betrukket
f sig selv med Silke, og med Lilier stukket?
lev ikke Gulvet belagt af sig selv med et Tæppe?
', han gaaer saa let, berører Jorden neppe!
vor sad han? Hvad fortalte han? — Kom, Regisse!
begynd!

Regisse.

), hold op!

Ragnhild.

Var han ikke tørstig og vilde drikke?
vad gav du ham? — Det er sandt... du havde vel ikke...
u holdes saa knapt. — Men det er Uret, det er Synd!

Jeg skal sige til Moder, at hun flux skal drage
Omsorg derfor — hvis han kommer tilbage.
(Standser.)
Hvis han kommer! — Nu har han os begge forladt.
(Seer vist paa Regisse.)
Veed du, at ogsaa jeg har truffet ham inat?
(Da Regisse med en smertelig Bevægelse vender sig bort.)
Veed du det? — Han laae blandt sine sovende Mænd
Og slumred'. Jeg gik sagte, sagte derhen,
Gjennem raslende Grene, over Træernes Rødder —
Forsigtigt, at jeg ikke vækkede hans Mænd —
Og lagde mig ned ved hans Fødder.

Regisse.

O, Ragnhild! du er grusom — du leger med min Smerte

Ragnhild.

Skam dig, Regisse! du misunder mig vel,
At jeg fandt ham, misunder mig mit eneste Held.

Regisse
(afsides og med Taarer).

Det er forbi! jeg vil rive ham ud af mit Hjerte!

Ragnhild.

Hvorfor græder du? — Har du tænkt, Ridder Stig
var dig god?
Eller troer du, det er alene dig, han forlod?
O, han kan ikke elske! han er ikke som vi —
Hør! jeg vil betroe dig en Hemmelighed, men tie!

·eed Den, der inat blev jaget som en Hind
·æt og gispende ved hans Fødder sov ind;
han mærked' det ikke. — Og da Morgensolen steg
innede mildt paa det ringeste Neeg,
vilde den lære Mennesket at bøie
jerte til Medynk: da . . . han aabner sit Øie,
hende ligge, seer, at hun sover,
at hun lider, ynkes ikke derover,
at han med et Ord, med et lille,
:t eneste kan hendes Kummer formilde —
han gaaer — hører du? — han vækker hende ikke;
:ider bort — derfra! og lader hende ligge!
(Skjuler sit Ansigt med Hænderne.)

Regisse
ed spændt Opmærksomhed har hørt efter, synker paa Knæ og bryder glad ud).
lige Guds Moder! Du forlod mig ikke!
ar hørt min Bøn!

Ragnhild
r iveiret og seer paa hende som med en pludselig Anelse).
Hvorfor den Glæde? — svar!
r du, det er for din Skyld, at han har . . .
sfkyeligt!
(Gaaer hurtigt hen til Bordet og tager Bægeret.)
Kom! — Du glemmer . . . see der!

Regisse.
et vente.

Ragnhild.

Vist ikke! Nu har jeg bragt det... du er sær... Kom, jeg drikker med.

Regisse.

Jeg trænger ikke dertil.

Ragnhild.

Men nu vil jeg... du skal!

Regisse.

Vær blot rolig — jeg vil.

(Idet Regisse tager mod Bægeret, viser sig under forandret Belysning Helvig i Døren i Baggrunden).

Helvig.

Ragnhild! Ragnhild!

Ragnhild

(der vender Ansigtet tilbage eller tilside, da hun har rakt Bægeret, seer forfærdet Helvig).

Helvig! jeg kommer!

(Til Regisse, idet hun styrter ud.)

Drik ikke! det er Gift!

Regisse

(lader ved Ragnhilds Ord og ved Synet af Helvig Bægeret falde og synker om.)

Min Gud og min Dommer!

(Helvig forsvinder. Der bankes et Par Gange stærkt paa Døren tilvenstre.)

Ottende Scene.

Regisse. Stig.

Stig
(bryder Døren op med Magt).

…sse! kom! hvor er du? — Jeg hørte Skrig —
(bliver hende vaer.)
…ligger hun — o død! — Har de mishandlet dig?
(Løfter hende op i sine Arme.)
…n op, Regisse! hav Medynk med mig —

Regisse.

…er jeg —

Stig.

Kom til dig selv! — Det er Stig, der beder —
…r hos mig. Fat Mod!

Regisse.

O, Stig! er det Eder!
…hvad har jeg seet ... var det virkeligt ... her stod
hun, her,
…bleg, saa alvorlig — (seer sig sky omkring.) Er
hun ikke der?

Stig.

…dig! lad os flygte! Tiden er kort,
…t Minut er kostbart.

Regisse.

Ja, bort herfra — bort!
…vil de min Død.

Stig.

Saa kom og følg med!

Regisse

(der vil gaae med ham, kommer derved forbi den skjulte Bug og standser).

Men mine Brødre —

(iler hen til de to Ældstes Leie.)

— Alf og Ove . . . og den Lille

Stig.

Jeg henter dem siden —

Regisse.

Men naar det nu gaaer dem ilde

Hvor kan jeg gaae fra dem?

Stig.

Vi maae bort — af

Regisse.

Ak, jeg kan ikke!

Stig.

For dit Liv jeg gruer —

O kom — du veed ikke hvad Fare dig truer.

(Griber hendes Haand og vil føre hende bort.)

Regisse.

O slip mig, Stig!

(Man hører Stemmer udenfor.

Stig.

Der er' de. Staae her!

(Stiller sig for hende og drager Sværdet.)

Vee Den, der vover at komme dig nær!

Niende Scene.

...e Forrige. Svend Dyring (i Huusdragt, med blottet Sværd i Haanden) og Gulbborg, begge fra Døren tilhøire.

Gulbborg

...ter et Ophold, pegende med Kulde hen paa Stig og Regisse).

...vend! der seer du!

Svend Dyring
(forbauset).
Saa var det dog sandt!

Gulbborg.

...ærker du nu, at din Hustru seer grant?
...u vil ikke troe, at de væbnede Mænd,
...er holde ved vort Huus, føres an af din Ven.
...u har jo bebreidet mig, at jeg tugter
...n ulydige Datter. Mildhed frugter,
...ener du. Vel! see nu til! Hun vil flye
...a vort Huus med vor Avindsmand, skuffer os paany —

Stig.

...r. Dyring! I troer dog vel ikke —

Svend Dyring.

Tie!

...par Eders Ord! Med os er det forbi!
...ud er mit Vidne, paa Eder har jeg stolet
...eer end paa mig selv. Men I farer med Svig —

Stig.

...vend!

Svend Dyring.

Det er Sandhed! I har lokket og holet
Med mit uerfarne Barn. — Hvi holdt I, Ridder Stig
Hver Aften herude? Hvi kommer I med Vaaben
Inat og lægger Eders Mænd om min Gaard?
Hvi byder I mig saa ulige Kaar?
Er den Adfærd ridderlig, ærlig og aaben?

Stig
(med hævet Stemme).

Hør mig, Svend Dyring! I vide mig Ord!
Mig svigte Gud i høiest Elende,
Hvis jeg enten sviger Eder eller hende.
— Jeg sad paa Hesten. Saa vide jeg foer.
Langt fra Landet at flye var min Agt.
Eders Datters, den favre Ragnhilds Smerte,
Med Vanghed krystede den mit Hjerte;
Jeg følte selv dens fordærvende Magt.
— Da hørte jeg Hestenes Trampen i Lunden
Og Menneske-Stemmer. Det var Bolt og hans Mænd
Dulgt af Skumringen reed jeg derhen.
Hvem gjælder Toget? spurgte jeg en Svend.
Vi komme som Nattens Tyv over Bonden,
Svared' han kort. Vil du med, saa kom!
Vi sætte Thinget; vi holde Dom.
Svend Dyrings Gaard skal ned fra Grunden.
Da vendte jeg min Hest, reed flux tilbage

Og væbned' mine Folk; befoel dem at drage
Efter Tage Bolt, mens jeg drog forud;
Thi mig drev Rædsel og Angst for min Brud.
— Her traf jeg din Datter med blegnende Kind,
Uden Samling, paa Gulvet. Gud maa kjende,
Om det er med Rette, der handles ilde med hende.

Gulbborg.

Og I vil, vi skal troe hvad I bilder os ind?

Regisse.

O Fader, troe ham!

Gulbborg.

Forræderske! tie!
Du forsvarer den Sag; thi du har Deel deri.
Uden Samling laae du? Hvad troer du at vinde
Ved alle dine Paafund? Hvem vil du forblinde?
Skal det lade, det gaaer dig saa haardt imod?

Regisse.

O, lad mig tie! ... Mine Sandser mig forlod ...
Ragnhild var her ... jeg veed ikke hvad hun vilde.
Hun gav mig ... af Gud! hun flygted bort igjen
Ude af sig selv — jeg veed ikke hvorhen.
Men lad hende søge! Den Arme har det ilde.

Svend Dyring.

Ragnhild var her?

Gulbborg.

Det er ikke sandt.

Hun er paa sit Kammer, og midt iblandt
Sine Piger; og jeg veed, paa dem kan jeg lide.

Regisse.

O Fader! see efter! Vi kan ikke vide,
Hvad der er hende tilstødt. Naar hun ikke... naar blot...

Svend Dyring.

Gulbborg! lad os søge. Jeg aner intet Godt.

(Idet Svend Dyring, tilskyndet af Regisse, nærmer sig Udgangen tilhøire, standses han af den indtrædende Byrge.)

Tiende Scene.

De Forrige. Byrge.

Byrge
(bleg og forstyrret, tager Svend Dyring tilside).

Hr. Dyring! Gud frie os...

Svend Dyring.

Hvad nu? Tael ud!

Byrge.

Jomfru Ragnhild...

Gulbborg
(der kommer til).

Min Datter?

Byrge.

Du naadige Gud!

Hun bliver baaren herind.

Regisse (jamrende).

O, der kan I see!

(Ragnhild bæres ind af nogle af det qvindelige Tyende, der under det Følgende igjen forlade Scenen.)

Gulborg.

Min Ragnhild!

Svend Dyring
(til dem, der bære, pegende paa Løibænken).

Herhen! Der er Hjælp maaskee...
Drenge! vaagner op!

(River Alf og Ove op fra Løibænken; disse flygte angst hen til Buggen, hvor de krybe sammen.)

Lægger hende her!
Regisse! hold hendes Hoved...

Gulborg
(der med de Øvrige staaer omkring Ragnhild).

O, den Arme!
Hun er iiskold — føel kun! Uden Liv, uden Varme!
O see — hendes Tinding er knuust — see kun der!
Det er for silde!

Svend Dyring
(efter en Pause).

For silde! — Hun rører sig ikke.
Hun ligger livløs, med brustne Blikke!
— Byrge! hvor var det muligt?

Byrge.

Af Gud!

Jeg veed kun Lidet. Vi blev Alle vækket
Af et Bulder af Vaaben, og foer op forskrækket.
I Forvirringen har hun styrtet sig ud
Ved Stranden i Fjorden. I Nærheden holdt
En Mængde Ryttere, ført af Tage Bolt.
De traf hende op — men for seent!

Svend Dyring.

Tage Bolt!

Byrge.

Just ham, Hr. Dyring! Han blev spag som en Qvinde
Og stille, da han mærked, Ragnhild var død.
(Til Stig.)
Eders Folk, Hr. Ridder! paa den Tid brød
Ud fra Skoven. Han lod sig gribe og binde
Uden Modstand —

Svend Dyring
(gaaer hen til Stig og trykker hans Haand).
Tilgiv mig!

Stig (afsides).

Tilgive mig Gud!

Gulbborg
(der kommer frem).
Min Ragnhild er død! Hun har stridt ud!
Min eneste Datter! min eneste Glæde!
— I har naaet Eders Ønske, Hr. Stig! Stig til,
Hvad lyster Eder mere? Hvad er det I vil?

Vil I mig selv med Fødder træde?
Vil I min Eiendom?

Stig.

I kan ikke lide
Meer end jeg selv.

Gulbborg.

Ja, det kan jeg vide!
I tager Jer vel nær — I lider vel haardt,
I ynkes vel over den barnløse Qvinde.
Men — Maalet er fuldt! I drage nu bort!
I ride flux herfra! Lad Jer aldrig finde
Paa min Grund, for at udsaae Tvedragt og Splid!

Stig.

Lad Eder forsone!

Gulbborg.

Regisse! kom hid!
Adlyd mig! Vel er det den høie Tid,
At sætte dig under Opsyn og bevare
Et uvorent, letsindigt Barn for Fare.

Svend Dyring.

Min Hustru! Sorgen har truffet os tungt.
Den maner os: her bør glemmes, bør tilgives.
Vær ikke for streng mod et Barn, der er ungt
Og uerfarent.

Gulbborg (bitter).

Ja, Svend! jeg veed,

Dig var det altid eens hvad jeg leed,
Naar blot dine Børn kunde hædres og trives.

Svend Dyring.

Din Smerte gjør dig ubillig.

Gulbborg.

Vel muligt; men jeg troe
I gjør bedst i at rette Jer efter mine Ord.
Din Datter skal lystre mig. Ilde blev jeg stædt,
Om min Ragnhild, der er af adelig Æt,
Skal ligge paa Baaren og hun skal hovere.
Følg med, Regisse!

Regisse (bedende).

Min Fader!

Gulbborg.

Intet mere!
Din Fader skal ei længere skuffes ved
Dine falske Taarer, dit Qvindesned.
— Slip hende, Hr. Ridder!

Stig
(der staaer foran Regisse som for at beskytte hende).

Hr. Dyring! tael I!

Svend Dyring
(mørk, til Gulbborg).

Du gaaer for vidt! Lad dig sige!

Gulbborg.

Tie!

Hun er mig en Afskye! — Jeg vil Intet høre...
Hun skal ud af mit Huus!

Stig.

O, Svend! staae mig bi!

(Til Gulbborg.)

Ebers Villie skee! Paa Stand vil jeg føre
Den Forskudte til mit Hjem. — Hør mig! I forbinde
Regisse med mig! I give Jert Minde!

Gulbborg.

Aldrig!

(Hun griber med en voldsom Bevægelse Regisses Haand for at føre hende bort.)

Byrge

(der hidtil har været en tavs, men ængstlig Tilskuer, med et bedende Blik til Svend Dyring).

Hr. Dyring!

Svend Dyring

(heftig).

Gulbborg!

(Det Gulbborg søger at føre Regisse med sig, og Svend Dyring vil standse hende, springe begge de store Fløie af Portalen i Baggrunden op med et Bulder, og Helvig viser sig i fuld Belysning).

Helvig.*)

Hold inde!

---

*) Det Følgende er behandlet som Melodrama. Slutnings-Choret falder bort ved Opførelsen.

Byrge (forfærdet).

Fru Helvig!

Alle de Andre.

Helvig!

(De fare tilbage, saaledes at Gulbborg, Stig og Regisse komme til at staae paa den ene Side, Svend Dyring og Byrge, hvem Børnene slutte sig, paa den anden Side.)

Helvig
(til Gulbborg).

Haardhjertede Qvinde!
Forstokkede! Vee dig, at Helvig kom!
Mærker du ikke, at Herren holder Dom?
Mine Børn har du nægtet moderlig Pleie;
Nu ligger din Datter paa deres fattige Leie.
Min Afkom ved dig er truet med Fald.
O Qvinde! hvordan har du røgtet dit Kald?
Jeg levned' efter mig Viin og Brød;
Mine Smaabørn lide bitterlig Nød.
Jeg levned' efter mig bløde Senge;
Og see, paa Straa har du kastet mine Drenge.
Jeg levned' dem Klæder af Silke smaa;
Hvi lader du dem da i Vadmel gaae?
Du nægter dem Drikke; nægter dem Mad;
Du føder dem op med Hunger og Had.
Skal jeg tiere hjem til dig gaae,
Saa krank en Lykke da skal du faae!

Gulbborg.

Barmhjertighed!

Helvig.

Gak hen, o Qvinde!

Og opfyld din Pligt!

Gulbborg

(nærmer sig vaklende og dybt rystet Stig og Regisse, som vilde hun forene dem, men Armene synke kraftesløse ned).

[illegible]eg øiner Guds Finger! Jeg giver mit Minde.

Helvig

(til Svend Dyring, med mildere Røst).

[illegible]vend! lad mig aldrig i Graven spørge,

[illegible]t mine Børn maae lide Nød og maae sørge.

[illegible]em gavner saa lidet min natlige Gang;

[illegible]g kan ikke stille deres jordiske Trang.

[illegible]rgjæves har jeg løftet dem paa mine Arme;

[illegible] min Favn er hverken Ly eller Varme.

[illegible]in Husbond og Herre! sørg for de Smaa!

[illegible]d dem ikke savne! Lad dem ikke trænge!

[illegible]ørg for min Datter! Tænk paa mine Drenge!

[illegible]g glem ikke den Mindste, der i Vuggen laae!

(Hun gjør en sagte Bevægelse som om hun veeg tilbage.)

Svend Dyring

(strækkende Armene ud).

[illegible]lvig!

Helvig

(med mattere Stemme).

I skal ikke klage og græde,

I skal ikke længes og sørge for mig!
Jeg gaaer ind til min himmelske Faders Glæde.

(I det Samme sees gjennem de to aabnede Fløie i Baggrund et Chor af Engle nærme sig. Under det Følgende omringes Helvig af disse, drages langsomt tilbage og forsvinde mens de handlende Personer falde paa Knæ.)

Chor af Englene.

Enhver, der vorder af Verden forladt,
Bringe vi Trøst i den eensomme Nat.
Enhver, der Dagen over maa lide,
Tør vi husvale ved Midnatstide.
Den Stund, da Frelseren fødtes paa Jord,
Fødes en Trøst for den bittreste Smerte.
En Trøst for Den, der haaber og troer,
En Gjenlyd af de Saliges Chor
Stiger da ned i Menneskets Hjerte.

Svanehammen,

romantisk Skuespil i tre Acter.

Første Gang opført paa det kongelige Theater d. 24de Juni 1841 i Anledning af Formælingen mellem Deres Kongelige Høiheder, Kronprinds Frederik Carl Christian og Kronprindsesse Caroline Charlotte Mariane.

Personerne.

Kongen.
Hans unge Dronning.
Hertug Volmer.
Fru Estrid, Hertugens Moder.
Helene, en græsk Kongedatter.
Eiler } i Kongens Tjeneste.
Ove, Sanger } i Kongens Tjeneste.
Guntram, i Hertugens Tjeneste.
Ingeborg, en af Dronningens Piger.
Malfred, en af Fru Estrids Piger.
Kongens og Hertugens **Følge**, Dronningens og Fru Estrids **Piger**; **Bevæbnede**, **Jægere** o. s. v. Chor af de Sidstnævnte samt af **Helenes Søstre**.

Handlingen foregaaer i Sjælland; i de to første Acter deels paa og ved Kongsgaarden, en Miils Vei fra Esrom, deels paa Fru Estrids Gaard ved Øresundet; i tredie Act ved Esrom-Sø.

Første Act.

Et stort Skovpartie. I Baggrunden adskillige Telte, og deriblandt et stort og udsmykket. En Mængde af Kongens Mænd, Jægere og Bevæbnede, ere leirede i Grupper; Nogle af dem omringe Ove, der sidder paa en Træstub ved den ene Side i Forgrunden. — Siden Eiler.

Det er tidlig Morgenstund.

Første Scene.

Chor.

Fra fjerne Lande kom hun, Dronning Dagmar.

Ove.

1.

Hun var saa ung, saa faur og fiin,
Talte til Hvermand mildt,
Til Ridder og til Bonde,
Til ringeste Gangerpilt.

Chor.

ra fjerne Lande kom hun, Dronning Dagmar.

Ove.

2.

Saa vandt de op de Silkeseil
Høit i den gyldne Raa,
Saa fik de Bør hiin blide
Og lode til Danmark staae.

Chor.

Fra fjerne Lande kom hun, Dronning Dagmar.

Ove.

3.

Og Kongen hende gik igjen,
Der hun i Land blev sat;
Og Bonden stod ved Stranden
Og viftede med sin Hat.

Chor.

Fra fjerne Lande kom hun, Dronning Dagmar.

(Eiler træder frem.)

Eiler.

Ei, Godtfolk, giver Lyd! Her er nu alt Andet at tage vare paa end at synge Viser.

Ove.

Et godt Ord igjen, Hr. Eiler. Vi ere dog i Grunden samlede for at være fornøiede, og saa synger man gjerne. Forresten sang jeg Visen om Dronning Dagmar, og den synes mig at passe mærkelig idag.

Vi feire jo vor Konges Bryllupsdag. For eet Aar siden landede vor deilige, unge Dronning her paa Sjælland, og hun har været en Dagmar for os Alle. Broder Knud i Klostret siger jo, at Mennesket skal vise sig taknemmelig — ja, han mener sandtnok mod Klostret; men det gjælder vel ogsaa ellers.

Eiler.

Deri har du stor Ret, Ove. Men du maa sørge for, at du ikke driver din Taknemmelighed saa vidt, at du er hæs, inden Hendes Naade kommer. I Sangere er et farligt Folkefærd. Har I først faaet Munden paa Gang, saa skal der Noget til at stoppe Munden paa Jer. — Hvem er det der kommer?

Ove.

Det er Guntram, Hertug Volmers Svend.

(Han gaaer tilbage til de Andre.)

Eiler.

Det var godt; ham ventede jeg paa. (Afsides.) Guntram er da et ligedan Stykke af en Poet. Men han er ikke krøben ret ud af Ægget endnu, saa ham kan man faae Bugt med.

Anden Scene.

De Forrige. Guntram.

Eiler.

Nu, hvad godt Nyt bringer du, Guntram?

Guntram.

Hertugen, min Herre, lader Eder vide Bud, Her Eiler, at han skal indfinde sig til rette Tid med Følg af sine Folk tilhest, Alle med deres bedste Smykker.

Eiler.

Godt, Guntram. Hvor traf du din Herre igaar aftes?

Guntram.

Paa hans Moder, Fru Estrids Gaard.

Eiler.

Er der noget Nyt at melde derfra?

Guntram.

Nei, ikke det jeg veed.

Eiler.

Der var ingen fremmede Herrer eller Fruer?

Guntram.

Nei, Ingen uden Jomfru Helene, der rigtignok er fremmed her i Landet. Men hun har nu været saa længe hos Fru Estrid.

Eiler.

Naa, Jomfru Helene — det er sandt. Hvad er det for en Jomfru Helene? Hvorfra skriver hun sig?

Guntram.

Ja, det veed jeg ikke ret. Jeg troer, hun kommer fra de rhinske Lande.

Eiler.

Saa? Hvor kommer det, hun opholder sig saa æнge hos Fru Estrid?

Guntram.

Hun synes nok godt om det her i Landet. Det al jo holde haardt at opvise en mere skjøn Part af Jerden end disse vore Ølande, besynderlig Sjælland.

Eiler (afsides).

Af den Mening er nok Jomfru Helene ikke.

Guntram.

Og nu en Gaard som Fru Estrids!

Eiler.

Du siger sandt. (Afsides.) Saavidt jeg kan forærke, er Guntram ikke den Mand, der skal sladdre Skole i Utide. (Høit.) Naa min Søn, hvordan aer det saa med dine Forsøg i Skjaldekunsten?

Guntram.

Kun maadeligt, Herr Eiler, desværre kun maaligt. Jeg har faaet tillaans i Klostret en skjøn storie om de tolv Jevninge, skreven paa fiint Perment og med deilige Billeder. Naar jeg læser i ı, saa er det som jeg kom ind i en anden Verden. n Historie vilde jeg nu gjerne sætte ud paa Riim. en Rimene ville ikke falde for mig.

Eiler.

Det kommer nok, Guntram.

Guntram.

I har raadet mig til at søge Eensomhed i Skoven, Herr Eiler.

Eiler.

Ja, min Søn, de gamle, romerske Poeter anbefale det som et dueligt Middel til at vække Geisten.

Guntram.

Jeg har ogsaa fulgt Eders Raad. Men der er saa lummert i Skoven paa disse Tider. Det slaaer aldrig feil, at naar jeg har kastet mig hen under et Træ for at lytte til Fuglesang og tænke paa de tolv Jevninge, saa kommer Søvnigheden over mig; og naar jeg saa vaagner igjen, saa er den hele Gevinst, at jeg har sovet, saa det værker i mit Hoved.

Eiler.

Ja, det er slemt.

Guntram.

Det bliver til Intet, Herr Eiler; jeg har stor Frygt derfor. Nu har det i lang Tid været mit høieste Ønske, at kunne fuldende min Fødeby Slagelses Krønike, som jeg har begyndt at sætte ud paa Riim, og hvortil I har givet mig saa skjønne Underretninger om Byens Historie. Men det gaaer kun saa smaat, alt hvad jeg saa grunder derpaa. Jeg er bange for, at jeg af Bekymring sætter min Helsen til derover.

Eiler.

Tag sagte paa, Guntram, tag sagte paa; Jorden er gammel. Du maa give Tid, min Søn, og begynde smaat. Ordsproget siger jo: Smaa Helgene kan ogsaa gjøre Jertegn. Og hvad din Helsen angaaer, saa kan man endnu ikke mærke, at den har liidt nogen Brøst. Men gaae nu hen til Teltene og lad dem give dig et Bæger Viin. Hvis de romerske Poeter tale sandt, saa skal Vinen heller ikke være ilde for den poetiske Geist.

Guntram.

Deri, troer jeg næsten, har de ikke taget feil. (Gaaer, men vender strax om.) Det er sandt, Herr Eiler — hvis jeg tør fordriste mig til at gjøre et Spørgsmaal — er der ikke sex Muser?

Eiler.

Jo, min Søn. Thi saasom der er ni, er der temmelig sikkert ogsaa sex.

Guntram.

Er der ni? Det havde jeg ikke troet. Er ikke Diana en af Muserne?

Eiler.

Jo; tag du kun hende med. Det gjør Intet. Men see nu først til at gjøre det af med de sex. Det har jo ingen Hast med de andre.

Guntram.

Ak, Herr Eiler! I er en kostelig Mand. Eders

Raad og Veiledning, indseer jeg, kan være mig ti stor Nytte. (Gaaer hen til det øvrige Følge.)

Ove

(der hurtig nærmer sig).

Der har vi dem, Herr Eiler! der har vi dem min Tro! Hans Naade og vor unge Dronning.

Eiler.

Ei, det var herligt! Sørg nu for, at der iagt tages en god og skikkelig Orden, at jeg ingen Ska har af Eder.

Tredie Scene.

De Forrige. Kongen og Dronningen med Følge.

Foran dem træder et dandsende Chor ind af unge Piger og Kar ledsagede af Spillemænd med Harper, Fløiter og Horn.

Chor

af de Indtrædende og Tilstedeværende.

1.

Den Sommersol den stiger klar
— Agnes, vor unge Dronning! —
Den straalte, da den blev dig vaer.
Hil dig og hil vor Konning!

2.

I Lunden qviddre Fugle smaa
— Agnes, vor unge Dronning! —

De sjunge høit som bedst de maae:
Hil dig og hil vor Konning!

3.

Paa Marken voxer Urter vildt
— Agnes, vor unge Dronning! —
Og hviske, mens de see saa mildt:
Hil dig og hil vor Konning!

4.

Og Linden springer ud i Skov
— Agnes, vor unge Dronning!
Linden dufter til Eders Lov.
Hil Agnes! hil vor Konning!

Kongen
r træder frem i Forgrunden med Dronningen, naar Chore
er endt).

:n Agnes! har du fattet hvad de sang?
der er dyb Betydning i de simple,
lmeente Ord, der hilsed' os i Sangen!
e blot omkring dig! See, hvor Phøbus straaler
a Firmamentet, retsom om han vilde
:d Østens Glands og Varme festligholde
n glade Dag, der bragte dig til Danmark.
erk kun, hvor Himmelen er klar! hvor lifslig
ı fuld af Kryder Luftens Sommeraande
ıellem Lindetræets Blade spiller!
ı Urter, Blomster, Træer, Alle dvæle

Saa tause, saa dybsindigt og opmærksomt,
Som om de vented' Alle kun paa dig,
Som om de vilde glæde sig med Kongen,
Og lære ham at skatte hvad ham undtes.

Dronningen.

Min Herre, I er altfor god mod Agnes.
Ved Eders Ord jeg bringes til at rødme.
Ak, jeg er ung endnu og uerfaren!
Kun Godhed og et kjærligt Sindelag
Kan oversee, hvor meget end mig fattes.

Kongen.

Tael ikke saa, min Agnes! eller nei!
Tael kun saaledes! Ydmygheds Juveel
Er det Klenodie, der i din Ungdoms
Og Skjønheds Krone straaler allerlifligst.
Hvis efter Dødeliges Kaar du lider
Af Skrøbelighed, elsker jeg den med.
Den hører saa nødvendig til dig selv,
At, naar jeg savned' den, jeg blev bedrøvet.

(Eiler, Ove og Flere af Følget nærme sig.)

Nu, Eiler! altsaa her er Samlingsstedet?

Eiler.

Her er det, Eders Naade! — ganske rigtigt!

Kongen.

Og alle vore Venner, vi har indbudt
At glæde sig med os idag, er' komne?

Eiler.

ug Volmer nær.

Kongen.

Han kommer nok.

(Afsides til Eiler.)

gaaer det? Kan jeg stole paa,
foranstaltes som jeg ønsker?

Eiler.

I stole trygt paa, Eders Naade!
er Middag ride vore Skytter
abanter, smykked' paa det Bedste,
s udenfor Fru Estrids Gaard.
kal nu Herr Volmer og hans Brud
til en Fjerdingvei herfra.
: Riddersmænd og ædle Herrer
ge Karle, Piger, Spillemænd,
med, den sidste Part af Veien.

Kongen.

r du, min Hustru faaer ei Nys
e lille Glæde, jeg har tænkt
t berede hende?

Eiler.

Ei,

de hendes Naade? Ingen
Andet om det hele Tog,
et gjælder Eders Bryllups-Høitid.

Kongen.

Det er mig kjært. — Jeg stoler paa din Klogskab.
(Gaaer igjen hen til Dronningen.)

Dronningen.

Min Herre nævnte nylig Hertug Volmer.
Hvorledes kommer det, vi see vor Frænde
Saa sjelden paa den sidste Tid?

Kongen.

Ih nu,
Volmer er ung, han færdes snart paa Jagten,
Snart reiser han og gjæster sine Venner.
Med Tiden bliver han vel mere stadig.

Ove.

Med Eders Naades Gunst! Hvis ellers Rygtet
Ei lyver dengang, troer jeg, Hertug Volmer
Har Andet nu at tage vare paa
End Jagt og Gjesteri. Man mumler om,
Der gjøres Anstalt paa Fru Estrids Gaard
Til Bryllupsfærd.

Dronningen.

Til Bryllupsfærd? Til hvis?

Ove.

Herr Volmers med en ung og deilig Brud.

Eiler (afsides).

Der slap det ud.

Dronningen
(til Kongen).
Vor Frænde holder Bryllup?

Kongen.
'et kan jeg aldrig troe. (Afsides.) Gid Ove Sanger
'ar skaaren mindre godt for Tungebaandet.
anskee han talte saa desmindre.

Ove.
Guntram,
'or Hertugs Svend, veed vel Beskeed derom.
'an er just her, hvis Eders Naade ønsker —

Dronningen.
a, du har Ret! Lad Guntram hurtig komme.
(Ove gaaer.)

Kongen.
)et er et daarligt Rygte.

Dronningen.
Det er muligt.
?en sligt et Rygte, selv om det er usandt,
ortjener at det undersøges. (Utaalmodig.) Guntram!
), lad ham komme! lad et Bud gaae ud!

Kongen.
)er er han alt.
(Guntram nærmer sig.)

Dronningen.
Kom hid! Fortæl os, Guntram,
)vad veed du om din Herres Bryllup?

Guntram.

Intet,
Slet Intet, Eders Naade.

Dronningen.

Veed du Intet?
Du er den Svend, han meest har Tillid til;
Saa maa du sagtens vide...

Guntram.

Hav mig undskyldt!
Min Herres Bryllup har jeg Intet hørt om.

Kongen.

Der kan du see, min Agnes! (Til Guntram.) Gaae du kun!
Vi troe dig gjerne.

Dronningen.

Lad ham vente lidt!
Men har du ikke mærket hos Fru Estrid,
Der gjøres Anstalt til en Høitid?

Guntram.

Nei,
Det har jeg Intet mærket til. Men, sandtnok,
Jeg har den slemme Vane, at jeg gaaer
I mine egne Tanker, og saa mærker
Jeg ikke grandt hvad Andre have fore.

Dronningen.

Ei, det er daarlig Tale! Er man ung,
Saa agter man paa Alting.

Eiler.

Eders Naade

?aa have Guntram undskyldt. Naar han gaaer

Tanker stundom, skeer det alt med Grund.

an dyrker Skjaldekunsten.

Dronningen.

Dyrker du?

Guntram.

et gjør jeg rigtignok.

Dronningen.

Men denne Kunst

: saare vanskelig. Har du nu mærket,

: du har Anlæg, medfødt Gave?

Guntram.

Nei,

:t har jeg ikke mærket.

Eiler.

Eders Naade

ın see, han er oprigtig.

En Drabant

(nærmer sig).

Hertug Volmer

ed Følge kommer.

Dronningen

(til Kongen).

Det var herligt! Volmer

aa vide bedst, om Rygtet taler Sandhed.

Fjerde Scene.

De Forrige. Hertug Volmer, med Følge.

Kongen
(gaaer Volmer imøde).

Velkommen! Vær velkommen hid, min Frænde!

Volmer.

Jeg takker Eder.

Kongen.

Nei, vær takket selv,
At I og Eders Mænd til os er kommet
Til venligt og til kjærligt Møde. (Fører Volmer frem.) Agnes!
Vor kjære Frænde Volmer!

Dronningen.

Vær velkommen!

Volmer.

Jeg haaber, at I lider vel, min Frænke!

Dronningen.

Jeg takker Eder. — Men I troer nok ikke,
At ligesom I kom, har vi havt Strid
For Eders Skyld.

Volmer.

For min?

Dronningen.

Der gaaer et Rygte,
At I er stærkt tilsinds at holde Bryllup.

Volmer
(seer forvirret paa Kongen).

e Bryllup?

Kongen (leende).
Staffels Frænde! Verden
et daarligt Herberg for de Fromme.
g Mand har ikke Lov at gjemme
melig Beslutning, uden Alle
ys derom.

Dronningen (hastig).
Saa er det sandt?

Kongen.
Min Agnes!
min Agt at spare denne Nyhed
mod Aftentid, naar Dagens Høitid
)t, og Sindet næsten trættet
orsvundne, glade Timers Indtryk.
)e den som Hesperus, der stiger
tenhimlen, stige fra sit dunkle,
ımelige Svøb, og med sin Glands
forherlige vor Bryllupsfest.
)e Volmer heel uventet føre
ge Brud til dig; og siden drog vi
stret, hvor iaften de skal vies.
· nu er Overraskelsen forplumret.

Dronningen.

O, denne Tidende mig høilig glæder!
— I er trolovet? og med hvem, Herr Volmer?
Hvor har I vundet Eders unge Brud?
Hvorfra er hun? Jeg maa dog kjende hende.
— O, jeg har tusind Spørgsmaal, som I seer.

Volmer.

Og jeg, min faure Frænke, Svar til alle.

Kongen.

Ja, Volmer, nu er Seglet brudt. Nu gavner
Det lidet kun, at skjule Brevets Indhold.
Fortæl min Hustru, inden ud vi drage
At skue Falkens Flugt, det Eventyr,
I fristed', da I vandt Jer Eders Brud.
Tid har vi nok, og Morgenen er kjølig,
Og Skovens Løvtag hvælver sig fortroligt,
Og Træerne staae tause, som de lytted'.

Dronningen.

Fortæl, Herr Volmer! Jeg er lutter Øre.

Kongen.

Han skal fortælle. Men hans Eventyr
Er af en sær Natur, og taaler ikke
Ret mange Vidner. Eiler! lad os være
En Stund alene.

aa et Vink af Eiler trækker sig hele Følget tilbage, saa meget Scenens Dybde tillader, og kun Kongen, Dronningen og Volmer blive i Forgrunden.)

Nu kan I fortælle.

Volmer.

ed Føie kan man kalde hvad mig hendt er
Eventyr, et selsomt, fast utroligt.
Idag for eet Aar siden reed jeg silbigt
ed mine Mænd fra Eders Bryllupsfest.
reed i Stilhed langsmed Esrom-Sø,
)is blanke Speil af Maanen blev bestraalet.
ı saae jeg til min Undren midt i Søen
yv unge Piger let og muntert svømme,
fine Badekjortler klædte. Haaret
ıng opløst over Skuldrene, der skinned'
m hvidest Elfenbeen. De boltred' sig,
vfruer lig, med Overmod i Vandet,
sang i fremmede, men skjønne Toner.
:bauset over Synet steg jeg af,
mine Mænd i Skoven holde stille,
nærmed' mig tilfods til Badestedet.
fandt jeg liggende paa Græsset syv
underlige Slør, af selsom Art
af et Stof, der var mig ubekjendt,
t som de væved' var af fine Fjedre.
hvert af dem befæstet var en Krone

Af hvide Svanefjer, og rigt besat
Med Perler og med dyre Stene. Nærved
Befandt sig andre Klæder, meest af Silke.
Jeg lod det ligge, som jeg fandt det, skjulte
Mig bag en Tjørnebusk og holdt nu Øie
Med dem, der svømmed'. Efterhaanden steg de,
En efter Anden, op af Badet, drog
I Skjul af Løvet deres Klæder paa,
Befæsted' Slørene med Fjederkronen
Paa Hovedet, og — neppe kan man troe det —
Og hæved' sig fra Jorden op som Fugle.

Dronningen.

Og hæved' sig fra Jorden?

Volmer.

Som jeg siger —
Først svævende med uvis Flugt; men siden
Udbredte Slørets Folder sig som Vinger,
Som brede Seil, der svulmede for Vinden.
Og mens de sang i Luften klart og lifligt,
Saa Espens Blade dirrede derved,
Og mens de skinned' under Maaneglandsen,
Forsvandt de for mit Syn som hvide Skyer.
Den sidste — hvad jeg siden fik at vide —
Den yngste blandt dem, var endnu tilbage.
Det syntes som hun ikke kunde skilles
Fra Badets Kjølighed. — Da faldt mig ind

Den Tanke som et Lyn: Er ikke Sløret,
Der løfter dem, en Fiederham som hine,
Om hvilke Sagn og gamle Viser melde?
Og hvis jeg tog og gjemte det, der ligger
Endnu tilbage, vilde da den unge,
Deilige Svømmerske, der dvæler hisset,
Ei med det samme hindres i at flygte?
Og bringes i min Magt, og jeg erfare,
Hvorfra hun kommer, hvo hun er, fra hvilken
Mærkværdig Slægt hun stammer? — Og som tænkt,
Saa handled' jeg. Forsigtig tog jeg Sløret
Og gik i Stilhed hen til mine Mænd.
Først paa en Omvei, som om nys vi ankom,
Reed vi tilhobe hen mod Søen. Der,
Som jeg formoded', saae vi snart den Arme,
Der ængstlig gik fra Busk til Busk og søgte.
Ak, hun var ung og fager, let som Raaen
Og smækker som en Viedjegreen om Livet —
En Rosensblomme fra en fremmed Jordbund!
— Da nu hun blev os vaer, da stod hun stille,
Forsagt og bly og som paa Spring til Flugt.
Jeg nærmed' mig alene, talte venligt
Og mildt til hende; thi hun ynked' mig.
Og med en Strøm af Ord, og afbrudt ofte
Af Taarer, søgte hun sit Tab at tolke.
Men disse Ord, der klang saa blødt og lifligt

Som Fløitetoner, fremmede de var' mig.
Hun gjorde da ved Miner og Gebærder
Sit Tab os tydeligt; og for et Syns Skyld
Vi søgte rundt i Busk og Krat om Sløret.
Men, som I vel kan tænke Jer, forgjæves.
Da bredte jeg min Kappe paa min Hest
Og bad det faure Barn med Tegn, at sætte
Sig op og følge mig. Og hjælpeløs,
Forladt af Alle som hun var, hun tog
Imod mit Tilbud. Derpaa drog vi Alle
Til Øresundet, til min Moders Gaard.
Hos hende har hun været indtil nu.

Dronningen.

Og har forklaret Eder, hvo hun er,
Fra hvilken Slægt hun stammer ned?

Volmer.

Det har hun.

Nu har hun været her et Aar, har lært
Vort Tungemaal, og taler det med Lethed.
— Hun er en græsk Prindsesse. Hendes Navn
Helene. Hun er Datter af Kong Zeno,
Cycladernes Behersker. Hine Slør,
Der tjene dem som Vinger, er en Arv,
Der paa en selsom Viis og alt ved Vuggen
I denne Slægt tilfalder Spindesiden.
Ved dem forundes dem en Evne til

:t hæve sig med Svanens Flugt i Luften.
- Et andet, ikke mindre sjeldent Fortrin
blev givet hendes Slægt. Ved Slørets Hjælp,
Men kun saa længe det er til, formaae de
:t undgaae Alderdommens Brøst og Mangler.
visse fjerne Søer — og blandt dem
r Esrom-Sø den ene — blev der nedlagt
n Kraft at give Slørets Eierinde
ngdom og Skjønhed, mens hun er i Live.
led Fruetider, ikkun eengang aarligt,
)a drage de som Svaner høit i Luften
il hine Vande, bade sig deri
led Aftentid, og stige atter op
'orynged' og forskjønned'.

Dronningen.

Hellige Jomfru!
'orynged' og forskjønned'? — Men, Herr Volmer!
)ar da Helene siden ikke spurgt
)m Sløret? Har hun ikke mistænkt Eder?

Volmer.

'un troer, at det er snappet af en Rovfugl.

Dronningen.

Men I har gjemt det; ikke?

Volmer (forlegen).

Gjemt det? jeg?

Kongen (hurtigt).

Nei, nu er det tilintetgjort, min Agnes!

Dronningen.

Tilintetgjort? Nei, det er aldrig muligt!
Et sligt Klenodie! Det har I gjort?

Volmer (tøvende).

Det er tilintetgjort.

Kongen.

Det var nødvendigt,
Ifald vor Frænde vilde stadig binde
Sin unge Brud til sig.

Dronningen.

Ak, nu jeg fatter!
I frygted' for, Helene vilde flyve
Fra Eders Favntag — ja det var jo slemt.
Men er I ogsaa vis paa, Eders Sandser
Ei skuffed' Eder? Troer I fuldt og fast
Paa dette Slørs vidunderlige Dyd?

Volmer.

Jeg har ei Grund til Tvivl. Hos os i Norden
Blev Slør som disse kaldte Fjederhamme,
Som man af gamle Viser kan erfare.
Og i min egen Slægt der gaaer et Sagn,
At Irmindlin, en ung og fager Jomfru,
Fløi over Sundet i en Falkeham,

g drukned' under Kampen med en Valravn.
er er en Vise lagt derom.

Dronningen
(hyssende sig om).
En Valravn?

Volmer.

:n havde dræbt min Stammemoders Søn.
an har et andet Sagn, jeg netop nu
aa stundom tænke paa, at Ravnen vender
igang tilbage, at igjen den truer
af vor Slægt med Fare. Men han frelses,
ıld en Jomfru offrer sig for ham.
:n Sagnet er utydeligt.

Dronningen.
En Valravn?
: mindes jeg ... jeg har ei agtet før ...
(Vender sig og kalder.)
n Ingeborg, kom hid! — Herr Eller, kald
a Ingeborg. (Til Volmer.) Jeg mindes, mine Piger
r dandset til en Sang om Irmindlin,
: dræbte Ravnen.
(Ingeborg nærmer sig.)
Ingeborg, fortæl mig,
ıd er det for en Vise, du har sjunget
ı Falkehammen?

Ingeborg.

Den om Irmindlin?

Dronningen.

Ja, netop den. — Og du kan synge den?

Ingeborg.

Det kan jeg, Eders Naade. Men da Ove
Just nu er her... han synger den saa deiligt!

Kongen.

Velan, saa kald paa Ove, lad ham synge!
Og I, Smaapiger, dandser kun til Sangen!
Imens kan vi, min Agnes, gaae til Teltet
Og en Forfriskning tage. — Kom, Herr Volmer!

(Kongen, Dronningen og Volmer sætte sig udenfor Teltet, mens Ove tager Plads i Forgrunden, hvor ogsaa Pigerne dandse til Sangen.)

Ove.

1.

Den vilde Ravn er fløiet bort
Med Germands venstre Øie,
Med Hælvten af hans Hjerteblod,
Og sidder paa hine Høie.
Du vide mig den ene Bøn,
Din Falkeham du mig laane.
Jeg bringer Bod alt for din Søn
Og flyver over til Skaane.

Chor.
(Mens Pigerne dandse.)

fløi over de Sletter,
fløi over falten Vand.
Ubrig vender Irmindlin
ge til Danmarks Strand.

Ove.

2.

: Datter, bliv og vaer mit Huus!
'an ei Germand hævne.
Falkeham er flidt og skjør,
brister ved dette Stevne."
), lad mig flyve, som jeg kan
ıd i Verden den vide!
emme paa den øde Strand
Hjerte brister af Qvide.

Chor.
fløi over de Sletter, etc.

Ove.

3.

fløi om Natten, fløi ved Dag
Falkens Fjedre vaade.
Kullens Klipper Ravnen sad
fageď' med Vinger baade.

„Sid stille, Ravn, og værg dit Liv!
Dit Øie jeg ud vil stinge,
Og skjære med min skarpe Kniv
Alt under din venstre Vinge."

Chor.

Hun fløi over de Sletter, etc.

Ove.

4.

„Nu har jeg dræbt den lede Ravn —
O Germand, Hjertenskjære!
Nu vil jeg til din Moder hjem,
Hvis Falken mig kunde bære."
Hun fløi fra Stranden op igjen,
Men Falkevingerne dale.
Det var for Germand Gladensvend
Hun sank i Bølgerne svale.

Chor.

Hun fløi over de Sletter,
Hun fløi over salten Vand.
— Aldrig vender Irmindlin
Tilbage til Danmarks Strand.

Kongen
(der under Slutnings-Choret er traadt frem med Volmer).

Hav Tak, min Ove! det var herligt sjunget.
(Ove og Pigerne trække sig tilbage.)

ner, har I saa betænkt at følge
), jeg Eder gav?

Volmer.

Min ædle Frænde!
ei Mod dertil.

Kongen.

Det vil I angre.

Volmer.

:s næsten, jeg gjør Synd, ifald jeg
r hiint underfulde Slør.
elenes Eiendom, er hendes
og Skjæl. Heel ofte, naar hun sørger
net af saa dyrebart et Gode,
jeg mig bittert, det er mig,
m hun elsker, der er Sløret Ransmand.
aer Eder, jeg har ikke villet
iig den Mulighed, engang
god igjen min Uret.

Kongen.

Volmer!
et venligt og et velmeent Raad.
elsker hende ret af Hjertet,
er da Sløret, gjør det snart!
er jeg kun lidet til Helene;
Par Gange har jeg ubemærket,
Svendes Flok, betragtet hende

I Nærhed. Men jeg skuffer mig vist ikke.
Saa faur og elskelig hun er, saa har dog
Naturen givet hende Qvindens Villie
Og Hurtighed i Tanker og Beslutning.
Naar Sløret atter er i hendes Vold,
Da forudsiger jeg, endskjøndt jeg ikke
Er Spaamand, at hun drages vil af Længsel
Tilbage til sin Slægt og til sit Hjemland —
Saa ubetvingelig er denne Drift,
Der binder Menneskerne til den Jordbund,
Hvor deres Vugge stod. — Og desforuden,
Hvormed kan vi og dette kolde Norden
Erstatte hende Naxos, hvor hun fødtes?

Volmer.

Hvad der I siger, har jeg sagt mig selv.
Men mindes vel, naar Sløret ei er til,
Da kan Helene heller ikke vente
Foryngelsen af Esrom-Søens Vande.
Kan jeg for Gud og for mig selv forsvare,
At nægte hende sligt et sjelden Fortrin?
Naar hendes Rosenskinder falme hen,
Og hendes Øine miste deres Glands,
Naar dette Billed, der mig nu fortryller,
Af Aar og Alder lider, og jeg veed,
Det staaer i min Magt, atter at forynge
Dets Skjønhed og dets Lifslighed, — da skal jeg

ı, med forvoven Haand mig spærre
ıhed dertil? — Min ædle Frænde!
; dog ei raade til.

Kongen.

Det vil jeg;
af denne Grund. Betænk det selv:
forynges, I, Herr Volmer, ikke.
: viser Verden og dens Forhold
evigt Ungdoms-Skjær; thi hun,
er ung bestandig, vil bedømme
rd med Ungdoms lykkelige Letsind.
ældes Verden som I selv,
s Krav til den forandres aarligt.
n Ulighed i Kaar vil vorde
for Eders Lykke — I kan troe mig.
naa handle, som I synes bedst.
d er der Tid til Overtænkning.
st I er Helenes Husbond, kan vi
bedømme bedre hvad der her
ligt. Os giver Tiden villig
d, der flygter stridig, mens det søges.

(Eiler nærmer sig.)

Eiler.

ers Naade lyster, er nu Alt
l Falkejagten.

Kongen.

Det var vel.

(Han og Eiler gaae hen til Ridderne blandt Følget.)

Volmer.

Guntram, kom hid! Her er et Brev, der flux
Maa bringes til min Moders Gaard, til Jomfru
Helene. Sæt dig strax tilhest.

Guntram.

Skal skee.
Men tilgiv, Herre!... Hvis jeg turde spørge —

Volmer.

Hvad vil du?

Guntram.

Ak, forleden gav jeg Eder —
Jeg havde sat det ud paa Riim — jeg tænkte,
Jomfru Helene muligt vilde glæde
Sig lidt derover —

Volmer.

Ei, nu husker jeg.
Det har Helene faaet, som du har ønsket.
Men det er Galmands-Tale, du har skrevet.

Guntram.

Ak, er det sandt? Ja, jeg har tænkt det selv.

Volmer.

Lad dette fare, Guntram! Digtekunsten
Er af en sær Beskaffenhed. Den drives

letteligt, for Villien er god.
g du Farvel til Muserne, min Guntram!
mener dig det godt. Lad dette fare!
er mig tro; du tjener mig med Iver.
skal jeg sætte Priis paa og belønne.
Men skynd dig nu, og bring Helene Brevet.

ıntram gaaer. Dronningen, der hidtil har siddet ved Teltet i Samtale med Eiler, Ove og de nærmest staaende Riddere, træder frem.)

Dronningen
(til Volmer).

ıd I har nys fortalt mig, og hvad Ove
r sjunget om, mig høilig har forbauset.
forudseer, at jeg har mangt et Spørgsmaal,
m I vil plages med at give Svar paa.

Volmer.

'an ei plage mig med Eders Spørgsmaal.

›dere og Jægere af Følget, Nogle med Falke paa Hænderne og forsynede med de til Falkejagt nødvendige Redskaber, nærme sig.)

Kongen
(der igjen træder frem).

ı Agnes! staaer din Hu dertil, da vil vi
ı Sletten hisset lade Falken stige.
er beredt, og under Bakken venter
Ganger utaalmodig.

Dronningen.

Jeg er færdig.

— Min Falk! Hvo bærer den? Min muntre Falk!

Kongen

(tager Falken fra en af Jægerne).

Giv hid! — Her er den, Agnes!

Dronningen.

Ja, der er den!

Min Ridder Rap, som Ove nys har døbt den.

— Herr Volmer, kom! (Afsides til ham.) Forinden

Jagten stiller

Os ad, jeg tale maa et Ord med Eder.

(Under det følgende Chor ordner sig Toget til at drage bort.)

Chor.

Tilhest, tilfods, i Skov, i Krat
Og over den aabne Slette,
Den aarle Morgen og seent mod Nat
Jage vi Dyrene trætte.

Sadl op min Ganger og skjærp mit Spyd!
Ræk mig den blanke Bue!
Afsted vi drage ved Hornets Lyd,
Den flyvende Falk at skue.

Dens Jagt er høit over Lindens Top,
Dens Vinger i Luften suse.

Vi jage Ræven og Ulven op,
Der luske ved Bøndernes Huse.

Tilhest, tilfods, i Krat, i Skov
Jægerne hastig ile,
Og naae tilsidst det flygtende Rov
Alt med de susende Pile.

(Alle drage bort.)

Femte Scene.

Værelse paa Fru Estrids Gaard.

Helene kommer hurtig ind, efterfulgt af Malfred og endeel andre Piger, hvoraf nogle bære en temmelig stor Kasse.

Helene.

t den kun her, men sæt den vaerlig. Malfred,
fik jo Nøglen, luk kun op — nei, vent!
g selv vil lukke op, jeg selv maa tage . . .
en Nøglen passer ikke — vil du see!
u er det vist den feile Nøgle — see kun,
n sidder fast.

Malfred.

Hvis jeg maa prøve —

Helene.

Ja,
røv du kun, Malfred; læg dig ned paa Knæ.
g gider ikke bukke mig.

Malfred
(der lukker Kassen op).
Den passer.

Helene.
Ak, det var skjønt! Saa lad os nu see ad.
Nu maae I hjælpe mig. Ræk mig kun Alt,
Eet efter Andet. — Hvad er det, der glimrer?

Malfred.
Det er et Hovedguld, besat med Perler.

Helene.
Læg det kun hen. Det har jeg ikke Brug for.

Malfred.
Men det er deiligt. See kun!

Helene.
Det er godt.
Hvad ligger der?

Malfred.
En Skarlags-Ærmekaabe —
Nei, see dog! heeltigjennem er den fodret
Med Maarskind.

Helene.
Godt. Læg den kun hen til siden.
Hvad ligger der?

Malfred.
En Gyldenstykkes-Kjortel.

e Jomfru! hvilken kostbar Kjortel!
jaa svær, at knap man kan den løfte.

Helene
(fortrædelig).

har du Ret. Men hvor kan jeg
mig i disse stive Klæder?
: jo ikke gaae et Skridt med dem.

Malfred.

er Brug hos Alle hertillands.
Brudestads —

Helene.

Ja, hertillands!
. . . hvor kan nu Volmer troe, jeg gaaer med —
'en i! Jeg har seet meer end nok.

Malfred.

ır ikke seet en Tredjedeel!

Helene.

ne Tredjedeel er hæslig. Luk!

Malfred.

Jer ei. Der gives ikke Mange,
ıe vente slige Fæstensgaver.
l J see. Her er en snæver Trøie
mor, sat med kostelige Stene —
›g see!

Helene
(halv uvillig).
En snæver Trøie . . . viis mig —
(Udbrydende.)
Ja, den er smuk! Saaledes skal den være!
(Seer selv efter.)
Og der en joniss Hue . . . der et Bælte . . .
Det har han ladet gjøre efter mit,
Og ganske hemmelig!

Malfred (smilende).
Ja, jeg har vidst det.

Helene.
Ja, Volmer elsker mig, det kan jeg see.
I denne Dragt vil jeg staae Brud. Med Resten
Kan I for min Skyld gjøre hvad I vil.

Malfred.
Men I maa bære Hovedguld som Brud.

Helene.
Lad mig i Ro. Sæt Alting ind igjen.
(Nogle af Pigerne bære Kassen ind og komme strax tilbage.)
Nu er det Skade, Volmer ei er her.
Hvi tøver han? Han veed, hvordan jeg længes.

Malfred.
Han loved' først at komme Klokken tolv.
Nu er den elleve.

Helene.

O, var den tolv!

ͦvor holder jeg det ud til den er tolv!

Malfred.

Maaskee kan En af os forslaae Jer Tiden.

Helene.

ortæl mig lidt om Vielsen.

Malfred.

Ja, gjerne.

aften Klokken syv vi drage bort
il Klosterkirken, hele Brudeskaren.
rider ærbar ved Herr Volmers Side.

Helene.

ı, det er herligt! Ride vil jeg gjerne.
en Skik er god, I bruge hertillands,
: Eders Qvinder ride. — Nu, hvad Mere?

Malfred.

Kirken skal I staae paa Altergulv
ıder en Himmel, Klostrets Drenge bære.
aa ringes der med alle Klokker smaa.
aa kommer han, Herr Peder, sjunger Messen,
g alle Brødrene de svare: Amen.
aa bindes Eders Haar med dragne Baand —
ei, det er sandt, det skeer herhjemme. Kronen,
om I har paa som Brud, den faaer I her,
g Eders Haar skal bindes op herhjemme.

Helene.

Der bliver Intet af.

Malfred.

Saa kommer Bispen —
Saa verles Ringene — saa siger Bispen:
„Jeg spørger Eder for den øverste Gud,
Har I betænkt . . .“ Nei, lad mig see, han siger:
„Jeg spørger Eder . . .“ Ak, jeg husker ikke.

Helene.

O, det er lange, kjedelige Skikke!
Fortæl om noget Andet.

Malfred.

Hvis I ønsker,
Saa skal vi Alle synge Jer en Sang.

Helene.

Ja, syng kun. Der er altid meer Forstand
I Eders Viser end i Eders Skikke.

Malfred.

1.

Den Sommerdag mig gjøres lang
Under de grønne Linde.
Hvor skal jeg styre hen min Gang,
Min unge Brud at finde?

Chor af Pigerne.

Huset er af Marmor,
Og Taget er af Bly,

Sengen er med Silke bredt;
Den Jomfru hun sover deri.

Malfred.

2.

Saa vee er mig for dine Ord —
Under de grønne Linde.
Saa vidt i Landet alt jeg foer;
Hvor kan jeg Huset finde?

Chor af Pigerne.

Huset er af Marmor,
Det ligger under Ø.
O Ridder, vil du naae derhen,
Du seile den vildene Sø.

Helene

ıer Pigerne et Vink, at de skulle holde op, og gjentager talende:)

„Huset er af Marmor
Og Taget er af Bly —"

komme disse Ord i Eders Sange?
:v mig min Luth! Jeg kjender dette Huus,
armor bygt, der ligger under Ø.

(Synger til Luthen:)

1.

Af Marmor er det bygget,
Min Faders høie Slot,

Af Palmetræer skygget,
Ved Bjerge fast betrygget,
Ved Havet, der ruller blaat.
Naar man fra Paros seiler,
Da seer man mellem Høie
Det hvide Slot, der speiler
I Søen sine Fløie.

2.

Ak, aldrig jeg forgjætter
Mit Hjem, min Faders Slot,
De solbestraalte Sletter,
De sommerklare Nætter,
Og Vandet, der ruller blaat;
Og mine Søstres Skare,
Der i de gyldne Haller
Med deres Stemmer klare
Forgjæves paa mig kalder.

3.

Thi mig har Svanens Vinger
Til fjerne Lande bragt.
Med Eder den sig svinger,
Men mig en Gud betvinger
Og holder mig her med Magt.
Paa disse strenge Kyster
Bedrøvet ladt tilbage,

Jer kalder Eders Søster
Med Ariadnes Klage.

(Lader Luthen falde og brister i Graad. Pigerne, der under det sidste Vers have nærmet sig, vige med et Udraab forskrækkede tilbage.)

Sjette Scene.

De Forrige. Fru Estrid, der kommer hurtig ind.

Fru Estrid.

Hvad er der skeet? Hvad feiler dig, min Datter?

Helene.

O Moder, bliv ei vred . . . Hvad skal jeg gjøre?
Jeg er saa tidt bedrøvet.

Fru Estrid
(til Pigerne).

Lad os ene.

(Pigerne gaae langsomt og nedslaaede ind.)

Du er bedrøvet? Har du Grund dertil?

Helene.

Ak nei, jeg veed det — det er Uret af mig.
Jeg lever uden Sorger her, jeg elskes
Af Volmer og af dig. I føie mig,
I ere kjærlige mod mig, langt mere
End jeg fortjener. Men — tilgiv, min Moder!
Mig griber undertiden Sorg og Længsel
Ved Tanken om det Hjem, jeg har forladt.

Fru Estrid.

Jeg kan ei dadle dig derfor, min Datter.
Men kan ei dette Hjem, det nye, det trygge,
Du har erhvervet, give dig Erstatning?
Du selv har sagt, at disse Lande gav dig
Hvad ei dit Fødested dig kunde skjænke.

Helene.

Min Volmers Kjærlighed! O troe kun ikke,
At jeg kan glemme hvad han er for mig!
Hvis Volmer fulgte med mig til mit Hjem,
Da vilde Naxos unge Piger undres,
At Mænd som han kan findes her i Norden.
Han er som Jason, da han gik at hente
Det gyldne Skind; han er som Dionysos,
Da han med Mildhed trøsted' Ariadne —
Saa mandig og saa mild, saa stærk og kjærlig!

Fru Estrid.

Nu, min Helene, og endda du længes?

Helene.

O hør mig, kjære Moder! Hjemme har man
Et Sagn fra gammel Tid om Alkyoneus,
En af Giganterne. Til Døden saaret
I Kamp med Guderne, og styrtet ned,
Han atter kom til Live, da han faldt paa
Sit Fødested Pallene. Denne Mythe

Er Menneskets Historie. Vi drage
Sundhed og Liv af Landet, hvor vi fødtes.

Fru Estrid.

Vel giver jeg dig Ret heri, min Datter!
Men Qvindens Kaar er ei som Mandens. Han
Er Eet og Alt med Landet, hvor han fødtes,
Og af dets Marv han drager Styrke. Qvinden
— Saaledes byder selv den hellige Skrift —
Skal følge Mandens Kaar; hans Hjem er hendes.
— Ei heller jeg er født i dette Land.
Mit Fødeland er Bretland. Men i Danmark,
Der var min Husbonds Hjem, der har jeg fundet
Mit andet Fødeland; der blev jeg gjenfødt
I Kjærlighed til ham, der var mig Alt.

Helene.

O Bretland! dette kolde, strenge Land!
Hvor meget har det ikke ligt med Danmark!
Mit Hjemland derimod — du kjender ikke
Hiint muntre, varme, lykkelige Land!
Der er Naturens Guddom mild mod Alle.
Den synker frugtbar ned i Solens Straaler,
Den kjøler os med Vindene fra Søen,
Den mætter os med gyldne Frugter, læsker
Med Kilderne vor Tørst. Blandt os de vandre
Endnu som fordum, Hellas Gudeskarer.

Hos os endnu man mindes dem; vi kranbse
Med Blomster Kildevæld og Brønde, smykke
Med Viinløvblade Bacchus' Tempel-Rester,
Naar Druen samles ind i Viinhøst-Tiden.

Fru Estrid
(ryster paa Hovedet).

Man maa forundres, Barn, naar du fortæller
Om Eders Skikke. Knap man skulde troe,
At Christendommens Lys var trængt til Eder.

Helene.

Ak, kjære Moder! leved du hos os,
Paa denne Jordbund, hvor en Slægt af Guder
Og hine herlige Heroer fordum
Har færdedes, og hvis du daglig saae
De stolte Levninger af deres Templer,
Maaskee du vilde da forundres mindre.

Fru Estrid.

Hvi hænger du saa stærkt ved hine Guder?
De var' forgjængelige, vare Væsner
Af skrøbelig Natur. De sank i Støvet
For ham, den eneste, den sande Gud.

Helene.

De vare skrøbelige — det er sandt.
Men derfor følte Mennesket, det svage,
Han var beslægtet med dem. Det er sandt,

orgjængelige. Men af Ungdom
ıhed blev bekrandset deres Liv.

Fru Estrid.

ı vil vi tie. Alt jeg veed,
enes ei. Men naar du dadler
dens strenge Himmel, glemmer du,
r ude af dig selv af Glæde,
Gang du saae den hvide Sneemark,
, frosne Sund; at du var henrykt,
a Nattetaagen frøs, og Volmer
førte dig, hvor alle Grene,
belagte, glimred' smukt i Solskin.

Helene.

ır Ret; det kan jeg ikke nægte.
:t underfuldt, et herligt Syn!
)ronning synes selv at smykke
ıatten Eders tause Skove.
3 under Grenenes Crystaller
midt i hine hvide Taager.
er umild. Naar jeg, svøbt i Maarskind,
ır at beundre hendes Værk,
Vinden, stikkende som Pile,
ı, og min Aande frøs i Luften.
ıerinde, naar jeg gik til Vindvet,
mig ved hine frosne Palmer

Paa Ruderne — ja, det er sandt, at ofte
Jeg var som ude af mig selv af Glæde,
Men stundom ude af mig selv af — Kulde.

Fru Estrid.

Du overdriver, Barn. Ifald vort Land
Er koldt og strengt, da fødes her til Gjengjæld
En karsk og driftig Slægt. Det er ei godt,
At færdes under uforstyrret Medgang.
Først, naar vi savne, skatte vi vor Lykke.
Først under Modgang lære vi at taale
Vort Held med Ydmyghed. Vort Liv maa prøves
I Lidelser og Smerte. — Lidt jeg kjender
Til hine varme Lande, hvor du fødtes.
Men jeg vil troe dig, at Naturen handler
Med Menneskerne mere vaerligt der
End her, hvor Folket falder mere haardført.
Dog er det rimeligt, at ogsaa Naxos
Har sine Plager. (Smilende.) Men min Datter seer
Sit fjerne Hjem i et bestandigt Solskin.

Helene.

O Moder! skal det regnes da for Intet,
At jeg med dette Hjem er revet løs fra
Den kongelige Slægt, hvorfra jeg stammer?
Skilt fra min Fader, skilt fra mine Søstre?
At jeg har liidt et uerstatteligt,

Et bittert Tab? — Den dybe Sø ved Esrom,
For mig den mistet har sin Kraft; den giver
Ei oftere min Ungdom mig tilbage.
Kun eengang har dens underfulde Vande
I Badet styrket mig, og allerede
Er tabt for mig Gjenfødelsen, de bringe.
Hvad I ved Daaben tænke Jer —

Fru Estrid.

Hvad vi?
Og du, Helene?

Helene (forvirret).

Jeg?

Fru Estrid
(med Strenghed).

Helene, glem ei
Din Frelser, at han ei skal glemme dig.
I Daabens Vande rækkes dig det Bad,
Der styrker dig mod det Forkrænkelige.
I dem du søge Frelsen for din Sjæl.

Helene.

Ja, kjære Moder, og jeg mener ogsaa . . .

Fru Estrid
(vedblivende).

Ved Daabens Vande fødes du igjen,
Ved dem dig venter hist en evig Ungdom.

I dem blev lagt den underfulde Kraft,
Der løfter op din skrøbelige Tanke
Til ham, der er og var fra Tidens Ophav,
Og ikke kan forgaae som hine Guder,
Din Tanke hænger syndigt ved.

Helene.

O Moder!
Jeg kan ei altid fatte hvad du mener.
Men hav Taalmodighed. Sæt dig i mit Sted.
Her er jeg fremmed blandt et fremmed Folk.
Hvad her I agte høit og sætte Priis paa,
Er næsten uforstaaeligt for mig.
Hvad jeg begjærer, det er Jer en Gaade.
Og nu det Værste: her jeg daglig gaaer
En umild Alderdom imøde, gaaer den
Imøde under Eders kolde Himmel.
Jeg har saa ofte tænkt derpaa, og altid
Med Angst og Uro. — Siig, hvorledes er det,
At blive gammel?

Fru Estrid.

Vær kun uden Frygt.
Det er en venlig Tilstand. Aar og Alder
Os give Fred med Gud og Fred med Verden.
Det er et Vingeslag af den Cherub,
Der holder Vagt ved Paradisets Porte.

Det er et Affald paa det Jordiske,
Et Blik i Evighedens bedre Lande.

Helene (bedrøvet).

Du viser mig bestandig til et Hisset.
Har dette Liv da intet Krav for Eder?

Fru Estrid.

Jo, min Helene, kjære Barn . . . forstaae mig!
For dig, saa ung og fager som du er,
Har Livet Krav; det var ei meer end billigt.
Vær ikke nedslaaet; frygt ei for din Fremtid!
Min Sønnekones Liv er ei bestemt til
At svinde taust og ubemærket hen.
Dig venter mangt et Held; det er mit Haab.
— Der kommer Nogen.

Helene.

Det er sikkert Volmer.
Det er et Varsel, at du spaaer mig Sandhed.

Syvende Scene.

De Forrige. Malfred. Siden **Guntram** og de øvrige **Piger.**

Malfred.

Der er et Bud derude fra Herr Volmer.

Helene.

Et Bud? Og er han ikke selv derude?

Fru Estrid.

Maaskee han kommer strar. (Til Malfred.) Lad Budet komme.

(Malfred gaaer ud.)

Helene.

Ak, det var slemt! Jeg tænkte, det var ham.

(Guntram, Malfred og Pigerne træde ind.)

Guntram.

Jeg bringer Eder Brev, min ædle Jomfru.

Helene (glad).

Et Brev? og fra din Herre?

Guntram (leverer hende Brevet).

Fra min Herre.

Helene.

Men, Guntram, kommer han da ikke selv?

Guntram.

Det veed jeg ei. Maaskee det staaer i Brevet.

Helene.

I Brevet? Du har Ret. (Vil bryde det.) Nei, det er sandt,
Et Brev maa klippes op, har Volmer sagt.
Giv mig en Sax — o Malfred! skynd dig noget!

(Tager mod Saxen og stikker sig.)

Der stak jeg mig i Fingeren. Det bløder . . .
O Moder, see! det bløder virkeligt.

Fru Estrid.

var jo slemt. (Til en af Pigerne.) Bring mig ihast
et Klæde.

Helene (ængstelig).

troer, at det er farligt?

Fru Estrid
(smilende).

Farligt er det.

; ikke Malfred skynder sig med Linet,
standser Blodet af sig selv.

(Da Klædet bringes hende.)

Lad mig

inde . . .

Helene.

Men det bløder ikke mere.
er det ikke værdt. Hvad mener du?
seer saa hæsligt ud med Bind om Fingren.

Fru Estrid.

som du vil. — Saa vil vi læse Brevet.

Helene.

læs det for mig. (Giver hende Brevet.) Eders Skrift
er svær,
ikke som den Skrift, man før har lært mig.
gaaer saa langsomt med mig. Læs kun du.

Fru Estrid
(gjennemløbende Brevet).

Volmer sender dig en kjærlig Hilsen.

Han er paa Falkejagten med Hans Naade
Og Dronningen, og venter ei at slippe
Før Klokken eet. Til den Tid er han her.

Helene.

O, Klokken eet! Saa skal jeg altsaa vente
Endnu en Time. Det er mig umuligt!

Fru Estrid.

Fremdeles skriver han, du maa dig holde
Beredt at drage hen med ham til Hove.
Hans Naade, Dannerkongen, og vor Dronning,
Der har erfaret om din høie Herkomst
Og mærkelige Skjebne, ønske begge
At lære deres Slægtnings Brud at kjende.

Helene.

Til Hove? Det var herligt! Det har Volmer
Alt længe lovet mig. Og jeg skal tale
Med Kongen og med Dronningen?

Fru Estrid.

Det skal du.

Helene.

Ak, det er skjønt! — Er Kongen her i Landet
En venlig Hersker, mild som han er mægtig?

Fru Estrid.

Ja, min Helene! Kongen her i Landet
Er mild som mægtig, er en venlig Hersker,

En Trøst for de Betrængte, en Beskytter
For Høi og Lav, og en Beskjærmer af
Hver god Bedrift, der trænger til hans Gunst.

Helene.

O Moder! naar du vidste, hvor jeg længes!
— Hvorledes gaaer det til hos Jer til Hove?
Hos os — maa jeg fortælle dig, hvorledes
Det er hos os?

Fru Estrid
(smilende).

Det har du tidt fortalt.

Helene.

Ak, har jeg? Og nu er du kjed deraf?

Fru Estrid.

Det er jeg ikke. Men det er paa Tid,
Du tænker paa at smykke dig til Festen.

Helene.

Ja, det er sandt. Kom, Malfred, lad os gaae.
(Bliver Guntram vaer.)
Men Guntram har jeg ganske glemt! — Kom, Guntram!
Du smiler saa barmhjertig — kom kun hid!
Din Herre har mig givet dine Vers.
Nu skal du see, at jeg har tænkt paa dig.
(Seer efter i en Kurv eller deslige.)
Her har jeg til dig . . . men hvor er det nu?
Nu har nok Malfred havt det fremme. — Malfred,

Hvor har du lagt det? Jeg har sagt saa tidt,
At I skal holde Jer fra mine Gjemmer.

Fru Estrid
(tager et Axelbaand frem af en Skuffe).
Her er det, Barn. Det laae i dine Gjemmer.

Helene.
Ak, jeg har lagt det selv . . . nu mindes jeg.
Tilgiv mig, kjære Malfred! — Kom nu, Guntram!
— Ja, det er gruelige Vers, du skriver;
Og jeg er bange for, at du maa give
God Tid, hvis det engang skal lykkes dig.
Men jeg forstaaer mig ikke stort derpaa.
Maaskee man her hos Eder kalder Det,
Du skriver, Poesie. Hvor jeg har hjemme,
Der kalder man det ikke Poesie.
Men da du mener det saa godt, og er
Saa ærlig og saa trofast — Folk som du
Er Sjeldenheder i min Faders Gaard —
Saa see! det Axelbaand, det har vi syet,
Det skal du gaae med, gaae dermed bestandig.

Guntram.
Min ædle Jomfru, I er altfor god —

Fru Estrid.
Min Datter! du har føie Tid tilbage.
Nu maa du ind at smykke dig.

Helene (tøvende).

Ja, Moder —
der er Noget, jeg har villet sagt dig,
altid glemt. Du bliver vel ei vred . . .
synes, paa en Høitidsdag som denne
Ingen lægge Dølgsmaal paa sin Herkomst.

(Hastig.)

jeg har nylig talt derom med Volmer —
er af samme Mening.

Fru Estrid.

Nu, min Datter?

Helene.

altsaa du har Intet derimod,
vil jeg gaae til Altret i den Dragt,
bruges i mit Hjem af Landets Døttre.

Fru Estrid.

som du vil, mit kjære Barn. Jeg veed,
bliver smuk i hvilken Dragt du vælger.

Helene.

du har Intet derimod? slet Intet?
usind Tak! — Ja, smuk, det skal jeg blive!
Naxos Piger ei forstode Andet,
aae de dog at smykke sig til Fester.

er ind tilhøire med Malfred og nogle af Pigerne. Fru
id med Guntram og de andre Piger gaaer ind tilvenstre.)

Ottende Scene.

Et mere aabent Skovpartie. Flere Hold af Jægere drage forbi i Baggrunden. Siden Dronningen og Volmer.

Chor
af forbidragende Jægere.

Tilhest, tilfods, i Skov, i Krat
Og over den aabne Slette,
Den aarle Morgen og seent mod Nat
Jage vi Dyrene trætte.

(Dronningen og Volmer træde ind med Følge. Dette sidste holder sig i Baggrunden.)

Volmer
(idet de træde ind).

Min Frænke, her er Bakken, I har talt om,
Og her det Sted, I bad mig Eder vise.
Her nedenunder ligger Skoven udbredt,
Som om det var et Grønsvær —

Dronningen
(adspredt).

Skoven? Hvor?

Volmer.

Dernede. Hvis I nu vil følge med,
Saa kan I see en Part af Esrom-Kloster,
Og Søen som en himmelblaa Saphir,
Det rige Klosters bedste Smykke.

Dronningen
(som før).

Esrom?

Volmer.

:e Frænke. Kun et Skridt, saa seer I —

Dronningen.

os blive her. I nævned' Esrom.
mer herved til paany at tænke
ers Eventyr og paa Helene,
je Brud, I fandt ved Esrom-Sø.
ei rive mine Tanker løs
des mærkelige Skjebne. Siig mig . . .
erfulde Slør, I har fortalt om,
I sagde var ei mere til,
. . . (Standser, seende vist paa ham.) er det til-
intetgjort, Herr Volmer?

Volmer.

: . . ?

Dronningen.

Ja, jeg tvivler. Jeg kan ikke
ike vel den Mulighed, at I,
:r Eders Brud, og dette troer jeg,
lintetgjør et sligt Klenod.
) det vist, og jeg kan see paa Eder,
:r til. Hvi vil I længer nægte?

Volmer.

Ja, det er til. Jeg nægter det ei længer.
Dog muligt var det bedst, om dette Slør
For længe siden var tilintetgjort.

Dronningen.

Tael ikke saa. Det mener I ei heller.
— Men nu — ja I vil dadle mig, det veed jeg;
Dog maa I vel betænke, dette Slør
Er høist mærkværdigt, at Enhver maa ønske
At tage det i Øiesyn, at jeg
Har min Part af den skrøbelige Qvinde —
Nu vil jeg Eder bede, at I kjærligst
Vil unde mig at see det — kun at see det,
At kaste kun et flygtigt Blik derpaa,
Og derpaa give det igjen.

Volmer.

Min Frænke!

Dronningen.

O, kan I afslaae en saa ringe Bøn?
Og paa min Bryllupsdag? det er ei smukt.
Maaskee I troer, at jeg er ikke taus?
Og handler ikke vaerligen dermed?

Volmer.

Ak nei, det troer jeg ikke.

Dronningen.

I mit Værge

er er det sikkert. — Altsaa, kjære Volmer?

Volmer.

:g har ei Hjerte til at sige Nei.

Dronningen.

'aa faaer jeg det at see?

Volmer.

Som I har ønsket.

Dronningen.

'g I vil sende mig det — ikke sandt?
dag? Endnu idag?

Volmer.

Endnu idag.

Dronningen.

'g takker Eder. Stoel kun paa min Taushed.

Niende Scene.

De Forrige. Kongen med endeel af **Jagt-Følget.**

Kongen
(der kommer hurtig ind).

in Agnes! Vi har jaget op en Hind,
ı sneehvid Hind, af stor og sjelden Skjønhed.
:n slap fra os i dette Øieblik,

Og svømmed' over Aaen. Men jeg tænker,
Den jages atter op af vore Skytter.
Følg med os! Under Skovens kjøle Hvælving
Vi ride dem imøde. Kom, Herr Volmer.

(De gaae.)

Chor
af de bortdragende Jægere.

Tilhest, tilfods, i Krat, i Skov
Jægerne hastig ile,
Og naae tilsidst det flygtende Rov
Alt med de susende Pile.

Anden Act.

stor Sommerhalle paa Kongsgaarden. Baggrunden er ved høie Svibbuer og en stor, bred Portal i Midten saaledes holdt aaben, at man har Udsigt til en viid Egn. Ved venstre Side i Baggrunden gaaer en Trappe op til en Svale, der løber uden om Huset ved det ene Vindue.

ndlingen i denne Act foregaaer om Eftermiddagen og ender ved Solnedgang.

Første Scene.

Eiler. Guntram.

Guntram.

Det var jo en stor og mærkværdig Nyhed, I : har fortalt mig.

Eiler.

Ja, min Søn, nu har Hertugen, din Herre, et sig en deilig Brud.

Guntram.

Det maa I nok sige. Deilig er hun. Men jeg

har mindst drømt om, at hun var en Kongedatter. — Skal BryllupPet ikke staae iaften?

Eiler.

Jo, Hans Naade og Dronningen ere tagne dem imøde, for iaften at føre dem herfra til Klosterkirken, hvor Bispen, Herr Peder, skal forrette Vielsen. Nu venter jeg dem hvert Øieblik.

Guntram.

Men jeg troede, de var' allerede ankomne?

Eiler.

Det er de ogsaa, min Søn. Men de tog allerførst ind i Kapellet her paa Gaarden, for at høre en Messe. — Men, hvad jeg vilde sagt, har du nu faaet noget af alle de Festligheder at see, vi have havt her idag i Anledning af Hans Naades og Dronningens Bryllups-Høitid?

Guntram.

Jo, jeg var inde i den store Sal, hvor Thronen staaer. Ak, det var et herligt Syn, da vor unge Dronning traadte ind ved Kongens Side, og alle Pigerne sang og Ove legte med sin Harpe.

Eiler.

Du har Ret. Det var et Syn, der ogsaa frydede mig, saa gammel jeg er. — Men det undrer mig ellers, at du i al den Tid har været her og ikke er blevet hos din Herre paa Fru Estrids Gaard.

Guntram.

Jeg fik et Ærinde strax som han ankom til
[G]aarden.

Eiler.

Saa? Ja, for Fremtiden kommer du nok til
føre et lidt mere uroligt Liv. Nu har du faaet
[e]n ung Frue —

Guntram.

Det frygter jeg ikke for. Hun har altid viist sig
[n]adig imod mig.

Eiler.

Har hun? Det kan jeg lide.

Guntram.

Hun er gavmild og høimodig.

Eiler.

Ja, saa maa du see til, at du kan bevare hen-
[s] Yndest. Var jeg i dit Sted, saa lavede jeg ihast
[e]t skjønt Skjaldeqvad.

Guntram.

Ak nei, Hr. Eiler! det tør jeg ikke mere tænke
[p]aa.

Eiler.

Hvorfor ikke det?

Guntram.

Hertugen, min Herre, har forbudt mig Skjalde-
sten.

Eiler.

Har han det?

Guntram.

Ja, han holdt for, jeg skulde lade det fare. Jeg skulde sige Farvel til Muserne, sagde han. Det var just de Ord, han brugte.

Eiler.

Det er en anden Sag. Hvad har du da nu isinde?

Guntram.

Det veed jeg, sandt at sige, ikke.

Eiler.

Ja, jeg heller ikke. Naar man Intet er i denne Verden, saa kan man altid slaae sig til Skjaldekunsten. Men jeg har endnu ikke seet, at Nogen har slaaet sig fra den til nogen anden Forretning. En Poet er, saa at sige, ikke beqvem til Andet end til at være Poet, og undertiden knap nok. — Det er ellers værst for Slagelse. Nu maa Byen see til, hvorban den kommer ud af det uden din Riimkrønike.

Guntram.

Nei, Herr Eiler, det er værst for mig. Det har hidtil været mit eneste Morskab at pønse paa Riim og faae dem til at falde. Det fordrev Tiden saa godt. Naar jeg sad alene hjemme eller gik paa Veiene, saa tænkte jeg paa Roland, Oliver og Bisp

ırpin, og saa syntes det mig altid, at jeg blev vel node. Nu maa jeg lade det fare.

Eiler.

Nu nu! vær ikke saa modfalden. Riimkrøniken ı du gjerne blive ved med. Saadanne Noget er e egentlig Poesie; den har din Herre ikke meent d sit Forbud.

Guntram.

Mener I?

Eiler.

Javist. Nu har jeg givet dig saa mange Op-
3ninger. Lad dem komme til Nytte.

Guntram.

Men troer I, jeg tør ogsaa skrive paa Historien ı de tolv Jevninge?

Eiler.

Aa jo. Ulykken er ikke større end at du kan ie det itu igjen, naar det ikke duer.

Guntram.

Ja, jeg er bange for, at om jeg ogsaa vil give lip paa Skjaldekunsten, saa giver den ikke Slip paa ig. — Har I Lyst at see hvad jeg har skrevet idag, ens jeg sad alene nede i Eders Borgestue. Det lde være det sidste, og det er snart læst.

Eiler.

Ja, lad mig see det.

Guntram
(tager et Pergaments-Blad frem og giver ham).

Jeg har kaldt det: Min Afsked med Muserne.

Eiler
(der læser).

Det er jo godt, Guntram. Det er det bedste, jeg endnu har seet fra dig. Man kan tydelig mærke paa disse Vers, at Muserne have taget Afsked med dig.

Guntram.

Nei, Herr Eiler, forstaae mig ret: det er mig, der tager Afsked med dem.

Eiler.

Jaja, min Søn! det er en Afsked fra begge Sider. Det hører der netop med til et fuldstændigt Farvel. Veed du hvad, Guntram! jeg troer, du kan nu være ubekymret. Muserne vil neppe uleilige dig for Fremtiden. (Lytter.) Men stille! Tager jeg ikke feil, saa kommer Toget fra Kapellet. Hør, Guntram! du og dine Vers har lange Been. Spring op paa Svalen og see ad.

Guntram
(gaaer op ad Trappen i Baggrunden og viser sig paa Svalen udenfor Vinduet).

Jeg seer Intet. Jo, der komme de — nei, det

er en hængende Karm, der kommer kjørende. Nu holder den.

Eiler.

En hængende Karm? Hvo kan det være?

Guntram.

Ei, nu seer jeg. Det er Fru Estrid.

Eiler.

Der seer du vist feil. Hun vilde jo tage lige til Klosterkirken fra sin Gaard.

Guntram.

Jo, det er hende. Der kommer hun.

Anden Scene.

De Forrige. Fru Estrid.

Eiler.

I her, Fru Estrid?

Fru Estrid.

Er det Jer, Herr Eiler!
Det er mig kjært, jeg træffer Jer. Jeg har
En vigtig Sag at tale med min Søn —
I Eenrum, vel at mærke. Ja, jeg ønsker,
At Ingen her til Hove faaer at vide,
At jeg er kommen. Jeg vil tage bort
Paa Øieblikket. Vil I nu mig vise
En kjærlig Tjeneste, Herr Eiler —

Eiler.

Gjerne.

Fru Estrid.

Og underrette Volmer om min Ankomst,
Men hemmeligt —

Eiler.

Forstaaer sig, ædle Frue!

Fru Estrid.

Jeg vil gaae ind saa længe hos min gamle
Veninde her paa Gaarden, hos Fru Lyborg.

Eiler.

Det kan I godt. Hun er ei med ved Festen
Paa Grund af hendes Alder. Men tillad,
Jeg hører først mig fore — hun er svag —

Fru Estrid.

Gjør det, Herr Eiler, og vær forud takket.
(Eiler gaaer ud gjennem Portalen.)
Hvad skal jeg troe derom? Da jeg saae efter,
Var Skrinet, hvor Helenes Slør er gjemt,
Forsvundet. Hvo har taget det? Har Volmer
Bragt det tilside? Vist han havde sagt mig . . .
(Vender sig urolig om og bliver Guntram vaer, der imidlertid er steget ned fra Svalen.)
Der er jo Guntram . . . han reed bort til Middag.
Maaskee . . . kom hid!

Guntram.

Her er jeg, ædle Frue!

Fru Estrid.

saae dig ride bort fra os idag
bære Noget foran dig paa Hesten.
) var det?

Guntram.

Kun en Æske.

Fru Estrid.

Var den tung?

Guntram.

den var grumme let.

Fru Estrid.

Til hvem var Æsken?

Guntram.

hendes Naade, Dronningen, jeg gav den.

Fru Estrid
(udbrydende).

Dronningen!

Guntram.

Min Herre havde bed't mig
are vaerligt med den. Skytten Gunner
med, hvis Noget skulde hænde —

Fru Estrid.

Saa?

(Affides.)

Til Dronningen? Hun er jo underrettet,
Har Volmer sagt... Mon han har sendt til hende—?
Vel var det tænkeligt, hun vilde see det;
Men ikke Ret af Volmer. — (Til Guntram.) Gaae du kun!
Og tael til Ingen om, at jeg er her.

(Guntram gaaer.)

. Det er mig uforklarligt, at vi Alle
Har glemt, at det idag er Fruedag.
Helene har fortalt mig, at paa denne
Usalige Dag blev hun og hendes Søstre
Af Uro og af Hvileløshed grebne,
Som hine Trækfuglskarer, naar de samles
Og drage bort af Landet; at hun først,
Naar Sløret hende løfted', fandt sig rolig.
Idag — hun har jo lige fra imorges
Og til hun før tog bort fra Gaarden, liidt
Af sær Urolighed, var snart bedrøvet
Og tung om Hjertet, snart kun altfor munter —
Og med bestandig Længsel efter Hjemmet,
Der aldrig før har yttret sig saa stærkt.
— Og netop denne Dag vi feire Bryllup!
Og nu det Værste: hendes Slør forsvundet!

(Grublende.)

Hvis dette stod i Sammenhæng med denne
Betydningsfulde Dag? Ifald nu Sløret,

Uagtet al vor Omhu, dog maa gives
I hendes Værge netop denne Dag?
Hvis nu en Magt, en hemmelig, vi søge
Forgjæves kun at modstaae, her var virksom?
— Mig ængste og forvirre disse Tanker!

(Eiler kommer ind.)

Eiler.

I er velkommen hos Fru Lyborg.

Fru Estrid.

Vel.

(Hun gaaer ud af Portalen, ledsaget til denne af Eiler.)

Eiler
(der kommer tilbage).

Hvor blev Guntram af? Ja, nu er han borte. Det var slemt, da jeg dog skal vente her. Man kan saa godt snakke med ham, uden at det koster videre Anstrengelse. (Lytter.) Der har vi hele Toget! Der komme de! — Nu vilde jeg blot ønske, at Ove Sangere, der skal anvise det store Følge Plads herinde, vilde nøies med at glemme det Halve af Det, jeg har indprentet ham. Men jeg kjender Ove. Han kniber ikke. Han glemmer det Altsammen.

Tredie Scene.

Eiler. — **Kongen. Dronningen. Hertug Volmer. Helene. Ove.** Stort Følge af **Hoffolk** af begge Kjøn, **Riddersvende,** Dronningens og Helenes **Piger, Drabanter** etc.

Almindeligt Chor.

Igjennem Skoven sval,
Hvor Træets Top breder
Om Sommeren en luftig Sal,
Der fulgte vi med Eder.

Chor af Piger.

Paa Stien over Eng,
Der dandsede vi Piger
Til Spillemandens klare Streng,
Til Fløiter og til Giger.

Almindeligt Chor.

Nu aabnes Kongens Hal
For Eder, ædle Gjæster!
Og Eders Bryllup feires skal
Med kongelige Fester.

(Under dette Chor ere Kongen, Dronningen, Volmer og Helene traadte frem i Forgrunden.)

Kongen.

Min kjære Frænde! ædle Jomfru! værer
Mig hjerteligt velkomne! Denne Hal

sjelden aabnet sig for nogen Gjæst,
var mig dyrebar som Hver af Eder.

Dronningen.

mig som Søster hilse dig, Helene!

Volmer
(til Kongen).

i fattes Ord, at tolke som jeg ønsked'
i Sjæls Erkjendtlighed for al den Naade,
ar beviist mig.

Kongen.

Ikkun altfor libet
forhold til hvad vi har Eder undt.
Men, hvis I synes saa, vi tage Plads.
seer min Sanger Ove nærmer sig.
eller Andet har han vist paa Hjertet.
(Til Eiler.)
r! hvad ønsker Ove?

Eiler.

Eders Naades
ntykke til at han og vore Piger,
Ære for Herr Volmers Brud, tør sjunge
liden Sang.

Kongen.

Det er dem gjerne tilladt.
(Til Helene.)
er I vant i Eders skjønne Hjem

Til bedre Sang, til mere bløde Toner
End dem, der trives under Nordens Himmel,
Men tag tiltakke med den gode Villie.

(Han, Dronningen, Volmer og Helene tage Sæde.)

Ove
(synger til Harpen).

1.

Til Myklegaard og Spanieland
En Morgen jeg vilde drage.
Thi gik jeg ud saa fri og frank
I min Ungdoms feire Dage.
„Hvorhen, hvorhen, du Vandringsmand?
Saaledes sang paa Qviste
En fremmed Fugl og fløi foran,
Ret ligesom den vidste —
Den vidste, ja den vidste,
Til Myklegaard og Spanieland
Jeg agtede hen at drage.

Chor
(mens Pigerne dandse).

Den vidste, ja den vidste,
Til Myklegaard og Spanieland
Jeg agtede hen at drage.

Ove.

2.

I Myklegaard og Spanieland
Der var mine Kaar saa blide.

Men Længsel lod mig aldrig Ro;
Til mit Hjem jeg maatte ride.
„Hvorhen, hvorhen, du Riddersmand?“
Saaledes sang paa Qviste
En Fugl fra Danmark og fløi foran,
Ret ligesom den vidste —
Den vidste, ja den vidste,
Fra Myklegaard og Spanieland
Jeg agtede hjem at ride.

Chor.

Den vidste, ja den vidste,
Fra Myklegaard og Spanieland
Jeg agtede hjem at ride.

Ove.

3.

Den Hertug taler til sin Brud,
Hans faure Brud, der kommer
Fra Myklegaard og Spanieland,
For at see vort Lands Skjærsommer.
„Hvorhen, hvorhen, min faure Brud?
Jeg kan dig aldrig miste.
Dengang jeg vandt din Tro for Gud,
Da var det som jeg vidste —
Jeg vidste, ja jeg vidste,
At Myklegaard og Spanieland
Du bytter for vor Skjærsommer.“

Chor.

Jeg vidste, ja jeg vidste,
At Myklegaard og Spanieland
Du bytter for vor Skjærsommer.

(Efter Sangen og under de nærmest følgende Repliker forlader hele Følget efterhaanden Scenen.)

Volmer
(der med Helene træder hen til Ove).

Jeg takker dig for denne Sang, min Ove!

Helene.

Lad ogsaa mig dig takke for din Sang.
See her! Tag denne Kjede til Erindring,
At du har sjunget for Kong Zenos Datter.
(Afsides og i Bevægelse til Volmer.)
Ja, Volmer, jeg vil bytte Naxos Foraar
Mod dette Lands Skjærsommer, hvis mit Hjerte
Endogsaa brast derover.

Volmer.

Fat dig, Kjære.
(Han og Helene begive sig hen til Dronningen.)

Kongen
(kommer frem med Eiler).

Saa bliver det derved. Vi lade Følget
Ved Solens Nedgang samles her i Hallen.
Saa mener jeg, at vi til rette Tid
Kan naae til Klosterkirken.

Eiler.

Meget vel.

Kongen

(til Helene, der kommer frem med Dronningen).

bliver vel ei vred, min ædle Jomfru,
jeg berøver Eder Volmers Selskab.
s venter Bispen. Vi maae tale med ham.
og skal jeg bringe Volmer snart tilbage.

(Gaaer med Eiler.)

Helene

(afsides og urolig til Volmer, idet han vil gaae).

u kommer snart; ei sandt?

Volmer.

Vær ubekymret.

g er her strax.

Helene.

O, lad mig ikke vente!

(Volmer følger Kongen.)

Fjerde Scene.

Dronningen. Helene.

Dronningen.

jeg er glad, at vi en Stund er' ene.
ris jeg har længtes efter blot at see dig,
ra længes nu jeg, min Helene, dobbelt

Efter at tale med dig og at høre
Dig selv fortælle hvad der alt er hændt dig.
Du er saa smuk, du er saa heelt forskjellig
I Væsen og i Dragt fra vore Qvinder.
Ei er du kommet til os over Havet,
Ei over Landet vandret op til Norden.
Men som en sjelden Trækfugl er du baaret
Til os fra Syd af underfulde Vinger.
Alt dette har jeg først idag erfaret,
Alt dette har saa høilig mig forbauset,
At jeg kan neppe tænke det. — Har Volmer
Mig Sandhed sagt? Blev sligt et Fortrin givet
Til dig og dine Søstre?

Helene.

Ædle Dronning!
Hvad Volmer Eder har fortalt, er Sandhed.

Dronningen.

Hvor er det muligt? Hvem kan Eders Slægt,
Og fremfor alle Dødelige, takke
For slig en sjelden Gunst?

Helene.

Min Slægt kan takke
Sit Udspring fra udødelige Guder
For denne Gunst.

Dronningen.

Fra Guder?

Helene.

Ja, min Dronning.

Dronningen.

Hvad mener du? Forklar mig Alt, Helene!

Helene
(med et tungsindigt Udtryk).

Jeg føier Eder gjerne. Skjøndt med Sorg
Min Tanke dvæler hos min fjerne Slægt,
Der er i denne Sorg veemodig Fryd.

Saa viid: jeg stammer paa min Faders Side
Fra Konger, der paa Naxos styre Landet;
Men ved min Moder er jeg Tyndaride.
Og derfor er vor Slægt med Guders blandet.
Thi Leda, der med Tyndarus var gift,
Blev elsket af den mægtige Kronide.

Saaledes staaer der i et gammelt Skrift:
Da Zeus ei kunde Ledas Villie bøie,
Da skjød han ned en Dag fra Skyens Rift.
I Søens Vover skjulte sig den Høie,
Og hylled' de guddommelige Lemmer
I Svanens Skikkelse, dens Vinger hvide.
Som den man saae ham sagtelig at glide
Til Ledas Skjød; — og den Bedragne glemmer
Ved dette Syn at staae imod og stride.

Nu melder Sagnet: Leda snart blev Moder
Til tvende Tvillingpar. Blandt dem Helene
Nedstammede med Pollux, hendes Broder,
Fra Guden Zeus. Det andet Par var ene
Af jordisk Udspring: ned til Orkus Rige
Kastor og Klytemnestra maatte stige.

Saaledes har vor Slægt en dobbelt Rod:
Thi deels den stammer ned fra Hellas Guder,
Deels ruller i dens Aarer jordiskt Blod.
Og tvende Kaar vor Fødsel os bebuder.

Saa ofte for vort Huus en Datter fødes
— Og mærk, o Dronning! vel hvad jeg beretter! —
Ved hendes Vugge tvende Parcer mødes.
Af dem den Ene Barnet mørk forjætter
Et Liv, der er forgjængeligt; den Anden
Forunder dette Liv en evig Vaar.
Thi mens hun kysser Barnet blidt paa Panden,
Et Slør hun paa dets Vugge lægger ned —
Et underfuldt — af Svanefjer en Krone
Det holder . . .

Dronningen
(hastig).
Ja, jeg veed det. Bliv kun ved.

Helene.
Og taler: „Dette Slør dig skal forsone

Med Fatums Bud; og som et Tegn det sendes,
At Zeus's Afkom skal i dig erkjendes.
Thi han, der under Svaneham bedaared'
Din Stammemoder Leda, veed, du døer,
Af Charons Baad engang til Hades baaret.
Men som en Svaneham skal dette Slør
Dig en Erindring om din Herkomst bringe,
Og løfte dig som ham paa Svanens Vinge.
Og kun umærkeligt du skal berøres,
Skjøndt du er dødelig, af Tidens Spor.
Thi tvende Søer ligge høit mod Nord;
Til dem du skal af Slørets Vinger føres.
I dem, hvor Livets Kilder friske drage,
Du skal engang hvert Aar dit Legem dukke —
Og da foryngет vender du tilbage."

Saaledes begge Parcer ved vor Vugge
Afveie vore Vilkaar mod hinanden.

Hvis nu vort Liv som Eders flygtigt gaaer,
Vi dele dog de glade Guders Kaar;
Thi Guders Ungdom straaler os fra Panden.

Dronningen
(efter et Ophold).

Forunderligt! Ufatteligt for Tanken!
Jo mere jeg om dette Slør erfarer,

Desmere jeg forbauses. Men forklar mig:
Paa Eders Flugt hvo viser Eder Veien?

Helene.

Hvad her I spørger om, det veed jeg ikke.
Os gives under Flugten andre Sandser.
Vi fare som en Stormvind hurtig hen,
Og drives af en Magt, vi ikke kjende.
Dog jeg vil gjøre Jer et andet Spørgsmaal:
Hvo har da lært den vilde Svane, Storken
Og hine Trækfugl-Skarer, der saa sikkert
Til samme Hjem bestandig finde Veien,
Hvo lærte dem at styre deres Flugt?
At finde Veien, hist fra Africa,
Fra Pyramiderne til Eders Kyster?

Dronningen.

Ja, det er sandt. Det er ei let at fatte.

Helene.

Kun eengang, mindes jeg, da mine Søstre
I Flugten standsede, som om de tvivled',
Saae vi med Eet vor Stammemoders Sønner,
Kastor og Pollux, hine Dioskurer,
Tilhest, med Spyd i Haanden og med Stjerner
Paa deres blanke Hjelme, træde frem
Fra Tvillingernes Tegn, og hurtig vise
Med Spydet os den Vei, vi skulde tage.

Det var et Syn, der vared' et Minut,
Og atter det forsvandt.

Dronningen.

O, høist mærkværdigt!
Jeg kunde lytte til hvad du fortæller
I hele Dage!

Helene.

Ak, der kommer Volmer!

Femte Scene.

De Forrige. Volmer.

Volmer
(til Dronningen).

Jeg har et Bud til Eder fra Hans Naade.
Han venter nu ret snart, naar Solen synker,
At kunne være her med Brudefølget.
Hvis Eders Naade da vil være færdig —

Dronningen.

Saa vil jeg gaae og lade Jer en Stund
I Cenrum med Helene. Jeg kan tænke,
I har endeel at tale med hinanden.
— Dog Eet endnu. Min kjæreste Helene!
Du gjør mig dog den Glæde — ikke sandt?
At tage mod en Gave fra min Haand —
Et Hoved-Smykke, sat med ædle Stene . . .

Helene.

Modtag min Tak —

Dronningen.

Saa vil jeg hente det.

(Gaaer ind.)

Sjette Scene.

Volmer. Helene.

Helene

(iler hen til ham).

O, kjære Volmer, lad mig tye til dig!

Volmer.

Helene!

Helene.

Lad mig atter finde Lindring
Ved dette rige Bryst, der alt saa ofte
Mig trøstet har, naar eensom jeg mig følte.
O sig, du elsker mig! Lad mig paany
Forvisses om, at hvad mig ene trøster,
At det endnu er til for mig.

Volmer.

Helene!
Tvivl ikke om min Kjærlighed til dig.
Min Sjæl har ingen Tanke, der ei søger
Sin Næring af dit underfulde Væsen.

- Men sig, hvad fattes dig? hvad er der hændt?
vi var du alt paa Veien sært bedrøvet?

Helene.

ilgiv mig — men jeg veed ei ret . . . jeg lider
f Uro. Luften er mig her saa lummer . . .
er er saa lavt herinde og saa snævert.
:g føler mig beklemt —

(Brister ud i Graad.)

O, mine Søstre!
vor er' I nu? Hvor skal jeg Eder søge?
'g tænker I endnu paa den Forladte?

Volmer.

elene! du er ei forladt. Betving dig!

Helene.

'g har betvunget mig. Jeg har gjort Alt
vad jeg har kunnet; men jeg kan ei Mere.

Volmer.

›rklar mig kun, hvad da saa pludselig
ig volder Uro.

Helene.

O, jeg veed det ikke!
aa mange Tanker, der forhen har slumret,
os mig er vaagnet. Nylig har jeg talt
!ed Dronningen — hun spurgte om min Herkomst —
a vaktes den, Erindringen, den bittre!

O vær kun ikke vred — jeg lider, troe mig!
Jeg har en Følelse som da den Tid
Sig nærmede derhjemme, da jeg drog
Med mine Søstre bort paa Sløret Vinger.

Volmer.

Helene, du bedrøver mig.

Helene.

O Volmer!
Det vil jeg mindst af Alt. Vær ei bedrøvet.
Jeg tænker, det gaaer over hvad mig feiler.

Volmer.

Saa vær da munter, kjæreste! og vær det
For min Skyld, hvis du kan. (Smilende.) Du veed
nok ikke,
At du har alt gjort Lykke her til Hove,
At mangen ædel Ridder har beundret
Min unge, fremmede og faure Brud.
Hos Dannerkongen staaer du høit i Gunst;
Og Hendes Naade — ja fortæl nu du,
Hvad hun har sagt, hvordan du lider hende.

Helene.

Jeg lider hende godt; og hun var venlig.

Volmer.

Hun har jo lovet dig et kostbart Smykke.
Det er et Tegn, hun ynder dig.

Helene.

Ak, hjemme,
er har jeg Smykker nok.

Volmer
(lidt krænket).

Nu, i det mindste
u kunde skjønne paa den gode Villie.

Helene (adspredt).

Hvor er din Moder? Kommer hun ei snart?

Volmer.

un kommer ikke her. Du veed, hun drager
kne hen til Kirken.

Helene.

Det er sandt.

Volmer.

et synes altsaa, Livet her til Hove
ar ei behaget dig.

Helene.

Behaget mig?

Volmer.

g Alle her har søgt at tækkes dig;
g Alle var' saa glade ved at see dig.

Helene.

g er taknemmelig derfor. Men glade?
ei, glad var Ingen her. Her fatter Ingen,

At Glæden gribes maa, imens den flygter,
At man maa binde den med Blomster. Her
Man griber den, naar den staaer stille, binder
Med Lænker den, som var det en Forbryder.
I Eders Fester klinger Noget for mig
Som en Forsagelse, ja som et Tungsind,
Som om I angred', at I vare glade.
— Hvi blev jeg ført til hiint Kapel og tvunget
At høre Munken holde Messe, høre
Ham tale langt og stygt om Verdens Synder,
Om dette Livs Elendighed, om Haabet,
Det eneste, der var os levnet, Haabet
At leve, naar vort Liv var endt? Er Synden,
Er Slethed og det brødefulde Hjerte
Hos Eder da saa gjængs? — Mens Munken talte,
Jeg ængstedes, som var jeg fuld af Synd,
Endskjøndt jeg har mig Intet at bebreide.

Volmer.

Nu, Munken i sin Iver gik for vidt.
Dog er det heel naturligt, min Helene,
At paa en Dag som denne Sindet rettes
Imod den Evige, mod Altings Ophav.
Vel slaaer vort Liv i denne Verden Rødder,
Men disse Rødder hente deres Næring
Fra Kilder, der i andre Verd'ner rinde;
Og at vi gudhengivent, ydmygt mindes

Vort Livs Afhængighed af Verdens Styrer,
Det kan ei gjøre Skaar i vor Tilfredshed.
— Lad ikke disse Tanker dig forstyrre!
Hvis Livet her til Hove har dit Mishag,
Da vil vi boe og bygge paa min Gaard.
Der skal min unge Hustru let med Blomster
Den Glæde fængsle, Himlen har bestemt os.

Helene.

O, naar du taler, svinder hen min Angst!
Jeg føler mig beroliget, det Oprør,
Min Sjæl bevæges af, sig lægger mildt —
Som om Poseidons Magt var givet dig,
At standse med et Ord de vilde Bølger.

Volmer.

Nei, troe mig, naar det lykkes mig at dulme
Dit Sinds Urolighed, da er det ei
Poseidons Magt, der taler gjennem mig,
Men hans, for hvem Poseidon maatte vige,
Hans Magt, der standsede ved Capernaum
Blot med et Ord de vilde Bølgers Oprør.

Syvende Scene.

De Forrige. Dronningen med Ingeborg, der bærer et lille Skrin.

Dronningen.

See her, Helene! lad os nu forsøge,

Om dette Smykke gjør dig faurere
End alt du er. — Kom, Ingeborg, og hjælp mig.

(Efterat Helene har lagt sin Hovedbedækning, fæster Ingeborg et Diadem, hun tager ud af Skrinet, paa hendes Hoved.)

Saaledes, Ingeborg — ja, det er rigtigt.
See nu, Herr Volmer! Er hun ikke smuk?
I mener vel, hun var det alt tilforn;
Og I har Ret. (Til Helene.) Det er din Brudekrone.
Med den du drager hen til Kirken. Jeg,
Det veed du vel, er da din Brudeterne
Og fører dig til Altret med Fru Estrid.

(En Afdeling af Brudefølget drager forbi, paa Veien udenfor Hallen.)

Volmer.

Jeg seer, man samles alt.

Ottende Scene.

De Forrige. Eiler.

Eiler.

Hans Naade, Kongen,
Har nylig spurgt om Eder, ædle Hertug!

Volmer
(til Dronningen).

I har mig undskyldt.

Dronningen.

Gjerne.

Eiler

(afsides til Volmer).

Eders Moder

Er inde hos Fru Lyborg.

Volmer (forundret).

Er min Moder?

Hvad kan hun ville?

(Gaaer med Eiler.)

Niende Scene.

Dronningen. Helene.

Dronningen.

Siig mig nu, Helene,

Hvad synes du om dette Hovedsmykke?

Det er vel ei saa fagert som de Smykker,

Der er i Brug hos Pigerne paa Naxos.

Helene.

Min ædle Dronning! det er smukt, saa smukt

Som jeg har sjelden noget seet.

Dronningen.

Isandhed?

Det er mig kjært. Man bruger hertillands

Et Hovedguld. Men dette, der er dannet

Som Krone, tyder med det Samme hen paa
Din kongelige Byrd; og denne Krone
Skal, haaber jeg, erstatte dig den tabte,
Jeg mener den af Svanefjer, der sidder
Befæstet ved det underfulde Slør.

Helene.

Min høie Dronning! nei, det kan den ikke,
Saa smuk den er endog. Den Glands, der lyser
Fra Diamanterne paa Fjederkronen,
Har overjordisk Kraft. Den har sit Ophav,
Som Sløret selv, fra Guderigets Straaler.

Dronningen.

Der har du Ret; for Sligt maa Alting vige.
Men — siden jeg er atter bragt derpaa —
Endnu er det mig altid uforklarligt,
At dette Slør, hvis Stof er skrøbeligt,
Har kunnet løfte dig saa let som Vinger.

Helene.

Har I da ikke hørt det græske Sagn
Om Dædalus, der sad paa Creta fangen?
Han var kun Menneske, men stor som Kunstner.
Af Vox og Lærred danned' han sig Vinger
Og fløi fra Fængslet med sin Søn.

Dronningen.

Det Sagn

Det kjender jeg. — (Efter nogen Betænkning.) Besad da Eders Slør
En Kraft at løfte Jer saa tidt I vilde?

Helene.

Nei, eengang kun om Aaret, naar vi drog
Til hine fjerne Søers Bad; og altid
Paa Fruedag.

Dronningen.

Paa Fruedag? Men, Kjære,
Idag er det jo Fruedag.

Helene (forfærdet).

Idag?
Og det er vist og sikkert?

Dronningen.

Som jeg siger.

Helene (afsides).

Nu fatter jeg min Uro! Milde Himmel!
Iaften altsaa komme de maaskee
Til Esrom-Søen, mine fjerne Søstre —
Ak, og maaskee de komme aldrig mere!

Dronningen
(der har staaet i Tanker).

Hvis altsaa Sløret just idag besad
Hiin skjulte Kraft, saa maatte jeg — (Standser.)

Helene.

Forlad mig!

Jeg gav ei Agt . . .

Dronningen.

Bliv ikke vred, Helene!

Jeg vilde gjerne troe dig. Men saa Meget
Forhindrer mig deri. Jeg kan ei troe dig.
Et Slør har løftet dig? Og høit i Luften?
Hvorledes var det muligt?

Helene.

Ak, min Dronning!

I spørger mig om Meer end selv jeg veed.
Jeg veed kun, at det skeete.

Dronningen.

Men hvorledes

Bar du dig ad dermed?

Helene.

Naar blot jeg satte

Paa Hovedet hiin hvide Fiederkrone,
Da syntes mig mit Legem lettere,
Og Sløret med det Samme vandt i Styrke.

Dronningen.

Naar blot du satte Kronen paa dit Hoved?
Nei, det er ikke sandt!

Helene.

Hvordan? I troer —?

Dronningen.

Det er ei muligt. Og jeg veed det vist.
Jeg selv har prøvet det —

Helene (forbauset).

Har prøvet det?
I har det altsaa?

Dronningen
(afsides).
Ak, hvad har jeg sagt!

Helene.

I har det?

Dronningen
(forlegen).

Jeg?

Helene.

O, svar, min ædle Dronning!
I har det, ikke sandt?

Dronningen.

Du misforstaaer mig.
Jeg har det ikke.

Helene.

Nei, I har det sikkert.
Det er paa eengang lyst for mig, at Sløret
Er ei gaaet tabt. Af mangt et enkelt Ord,
Som Volmer tidt har ladet falde, seer jeg,
Ja, nu jeg seer det klart, at det er til.

Dronningen.

Hvor kan du troe . . .

Helene.

O, hør mig! nægt det ikke!
Betænk, paa denne Dag mit Syn er skjærpet.
Sløret er til — det ligger i en Æske,
Som man idag har bragt Jer. — Dannerdronning!
Sløret er til — I prøvede det nys,
Men kun forgjæves — I har ikke tænkt paa,
Det gjælder kun for os, for Ledas Afkom.

Dronningen.

Helene! du forfærder mig — saa heftig!

Helene
(falder paa Knæ for hende).

Min høie Dronning! tilstaae, at I har det!
I er jo god og venlig og høimodig.
Betænk, for Eder har det intet Værd,
For mig et stort.

Dronningen.

Hvad har du da ifinde,
Ifald jeg tilstaaer —?

Helene
(reiser sig).

Altsaa har I det?
Og Volmer selv har fundet det hiin Aften,
Da han mig traf?

Dronningen.

Det veed . . . det troer jeg ikke.
Det er vel siden bragt ham.

Helene.

Bragt ham? . . . ja,
Nu mindes jeg — en Rovfugl tog det bort . . .
(Bitter.)
Han er uskyldig . . . det er bragt ham — sikkert!
Og han har siden glemt, at det er bragt ham.
Hvor skulde han faae Tid — — Velan, min Dronning!
Min Eiendom I nægter mig vel ikke.

Dronningen.

Endnu engang, hvad har du da isinde?

Helene.

Vær uden Frygt! I vil jo ikke troe,
Jeg taler sandt. I denne høie Hal
Jeg viser Jer hvad dette Slør formaaer.
Det er et Syn, det vel er værdt at see.

Dronningen.

Og du vil give mig det flux igjen?

Helene.

Jeg giver det igjen.

Dronningen.

Og kun herinde?

Helene.

Kun her.

Dronningen.

Helene, lad mig ei fortryde
Min Eftergivenhed!

(Gaaer ind.)

Tiende Scene.

Helene
(efter et Ophold).

O, falske Drøm!
Forsvundne Tro til ham, der var mig Alt!
Han har da skuffet mig, har daglig hørt
Min Klage, seet min Sorg — og desuagtet
Ei med et Ord, ei med den mindste Trøst
Viist mig et Haab, en Mulighed — afskyeligt!
Til hende har han sendt mit Slør, til hende,
For hvem det Intet er, og det idag,
Vor Bryllupsdag — og mig han har det nægtet!
— Saa vil jeg flye fra ham for evigt, flye
Fra dette hjerteløse Land, og søge
Hos mine Søstre Lindring for min Sorg.

Ellevte Scene.

Helene. Dronningen. Siden Fru Estrid og Volmer.

Dronningen
(der kommer ind med en Æske, som hun sætter paa Bordet).
Her er det. Men, Helene, hvis du kjendte
Min Angst og min Urolighed, da lod du
Det ligge urørt.

Helene.
Men I ønsker dog,
At jeg skal vise Jer en Prøve —

Dronningen.
Ja,
Det kan jeg ikke nægte. Men jeg var
Utrøstelig, ifald du —

Helene.
Nu, ifald jeg?

Dronningen.
Ifald min Eftergivenhed blev misbrugt.
(Helene tier.)
Du tier? — Kan jeg stole paa dig, Kjære?
— O, det er Uret, jeg har bragt det ind!
Jeg loved' Volmer Taushed, loved' ham
Forsigtighed —

Helene.
Ja, man maa holde Volmer

De Løfter, man har gjort ham! — Hvis I frygter,
Kald Eders Piger ind! I har jo Magten —

Dronningen.

For Himlens Skyld! nei, Ingen maa det vide . . .
Vil du kun love mig at være taus . . . .

Helene.

Jeg lover Eder Taushed.

Dronningen.

— Ei at røbe
Min Daarlighed for Volmer?

Helene.

Volmer skal
Ei høre noget Ord fra mig derom.

Dronningen.

Og kun at prøve det herinde? Lov det,
Min kjæreste Helene! lov mig det!

Helene.

Jeg lover Eder det.

Dronningen.

Velan, saa kom!

(Idet hun gaaer hen til Bordet, for at tage Sløret ud, gaaer Ove og endeel unge Piger, Alle festligt smykkede, forbi paa Veien udenfor Hallen, og synge Choret af Romancen fra 1ste Act, 4de Scene.)

Chor af Pigerne.

Hun fløi over de Sletter,
Hun fløi over salten Vand.
— Aldrig vender Irmindlin
Tilbage til Danmarks Strand.

Dronningen.

Helene! hørte du? De sang om hende,
Der fløi med Falkehammen over Sundet.

Helene.

Jeg hørte det. Hvi drage de med Sange?

Dronningen.

De drage til din Bryllups-Høitid.

Helene.

Min?
Ja, det er sandt. — Saa har vi Hast, min Dronning!
Tag Sløret frem! Mig længes stærkt derefter.

Dronningen
(tager Sløret op af Æsken).

Jeg veed, at det er Uret, men formaaer ei
At sige Nei til dig.

Helene
(udbrydende ved at see Sløret, der i Dronningens Haand ruller sig op med en overnaturlig Bidde).

Der er det . . . ja!
Mit Arvegods og Pantet paa min Herkomst!

O Syn, der nu saa længe var mig nægtet,
Mig uretfærdig nægtet! Faure Syn,
Saa fuldt af Minder om mit Hjem! — O, lad mig
Med mine Taarer væde dig! Omfavn
Med dine Folder mig og mine Smerter!

(Tager hurtig Diademet af.)

Der, Dannerdronning! tag dit skjønne Smykke!
For denne Fjederkrone maa det vige.

(Tager Sløret paa ved at sætte Fjederkronen paa Hovedet, og vil gaae.)

Dronningen

(holder hende tilbage med et ængsteligt Udraab).

Hvor vil du hen?

Helene.

Hvor jeg vil hen? Jeg vil . . .
Her er for lavt. Jeg søger om et Sted,
Et høiere —

(Bliver Svalen i Baggrunden vaer.)

Deroppe fra —

Dronningen

(der endnu holder hende tilbage).

O vent!
Du gjør mig angst . . . du skuffer mig dog ikke?
Bliv her!

Helene.

Nei, nei! det er den høie Tid!

(Idet hun iler mod Udgangen og opad Trappen, udvider allerede Sløret sig og antager Form af Vinger.)

Dronningen
(bønlig).
Helene! misbrug ei min Svaghed! hør mig!
— Gaae ikke ud paa Svalen — nei, bliv her!

Helene
(der kommer frem paa Svalen udenfor Hallen).
Farvel, min unge Dronning! Bort jeg drager,
Og kommer aldrig meer til Danmarks Strand.
(Hæver sig iveiret paa det udbredte Slør og forsvinder, ved en Flugt tvers forbi Hallens aabne Buer.)

Dronningen
(der iler mod Baggrunden).
Helene! kom tilbage! hør mig, Kjære!
O, gjør mig ei den Sorg ... Min Gud, hun stiger —
O see, hvor høit . . .

(Fru Estrid og Volmer, der træde hurtig til, vise sig udenfor Portalen.)

Volmer
(udstrækkende Armene).
Helene!

Fru Estrid.
Hun forsvinder!

Tredie Act.

Egn ved Esrom-Sø. I Baggrunden Søen og hinsides denne, i nogen Frastand, Esrom-Kloster. Tilvenstre nogle Buske eller Underskov. Det er klart Maaneskin.

Første Scene.

Naar Tæppet gaaer op, sees Helenes fex Søstre svømmende i Søen.

Chor af Helenes Søstre.

Ruller kun, I bløde Bølger!
Ruller dybt fra Grund!
Eders klare, kolde Strømning
Gjør mig stærk og sund.
Henter fra den evig unge
Jord dens bedste Saft!
Giver mig af Jordens Ungdom
Og af Jordens Kraft.
— Ruller kun, I bløde Bølger!
Ruller dybt fra Grund!

See, o see! Paa Søens Vande
Skinner Maanen ned!
Og o see! de klare Vande
Zittre mildt derved.
Maanen sig inat formæler
Med det dybe Væld;
Det er derfor Søen skjælver,
Skjælver ved sit Held.
I, som blande
Eders Vande
Med den unge, skjønne Maane!
Af dens Ungdom,
Af dens Skjønhed
Tvende Straaler I mig laane!
— Ruller saa, I bløde Bølger!
Atter dybt fra Grund.

Natteluften stille slumrer
Tæt ved Søens Bryst,
Som en Elsker, naar han salig
Drømmer om sin Lyst.
Skjønne Sø! mens Luften sover,
Vil du da betroe
Til min Ungdom kun en Afglands
Af dens ædle Ro?

Nu Farvel, I bløde Bølger!
Tager mod min Tak!
Atter jeg af Jer min Ungdom
Og min Skjønhed drak.
Jordens Styrke, Luftens Mildhed,
Maanens rene Glands,
Nattens hemmelige Stilhed
Bandt I mig til Krands.
— Nu Farvel, I bløde Bølger,
Tager mod min Tak!

(Her eller noget forhen forlade de Søen. Det nærmest følgende Chor er bag Scenen.)

Forynget, forskjønnet
Forlader jeg Søen,
Og Vingerne hæve mig
Høit over Øen.

(De vise sig med de udbredte Slør over Søen, drage langsomt forbi, og forsvinde under det følgende Chor.)

Helene! Fra det Høie
Forgjæves søger dig mit Øie.
Og atter maa jeg drage
Foruden dig med Sorg tilbage!

Anden Scene.

Volmer og Guntram komme ind.

Guntram

(der gaaer foran).

Her løber Stien. Den er ond at kjende
I Maaneskin. For Maanens Lys er falsk.

Volmer.

Godt, Guntram. Nu er Egnen mig bekjendt.

(Seer sig om, mens Guntram holder sig i Baggrunden.)

Her er jeg atter. Skuffer jeg mig ikke,
Da er jeg her paa samme Sted ved Søen,
Hvor jeg for eet Aar siden traf Helene.
Og Maanen skinned' klart som nu; dens Skin
Var falsk som nu, og jeg var falsk som den.
Jeg har ei siden været her; jeg har
Havt Sky for at betræde dette Sted.
— O, dette Aar, hvad har det ei forundt mig —
En aldrig kjendt Lyksalighed! og nu,
Kun et Minut, og Alt er mig berøvet!

(Efter et Ophold.)

Gjengjældelsen er langsom, men er sikker.
Et heelt Aar har den tøvet, indtil atter
Den samme Dag som dengang kom tilbage.
— Din Angst, min Moder! var kun altfor grundet.

Saa er det intet Eventyr, hiint Sagn
Om Irmindlin, om Ravnen, der skal komme

Engang igjen, og vorde farlig for mig.
Ja, denne Ravn, der kommen er igjen
Og Halvten af mit Hjerteblod har drukket,
Jeg bærer den i mig; thi det er Synden,
Det er den Brøde, jeg er mig bevidst.
Troskyldig kom Helene til vort Land,
Betroede til denne tause Sø,
Til denne Skov sin Ungdoms Haab og Lykke.
Hvad havde hun, den Arme, da forbrudt?
Med hvilken Ret har jeg berøvet hende
De største Goder, revet hende løs
Fra Slægt og Hjem, fra Fader og fra Søstre?
— Ak, denne Tanke har forbittret mig
Mit Liv i lang Tid; nu den tynger dobbelt.

Guntram, kom hid! mit Hoved er saa tungt,
Og tungt mit Aandedræt. Adspred din Herre —
Fortæl mig Noget.

Guntram.

Ak, min ædle Herre,
Hvad kunde jeg fortælle —

Volmer
(seer urolig hen over Søen.)

Der er Intet
Endnu at see. O, svage Haab, jeg nærer!
(Til Guntram.)
Hvor kom du fra, da jeg dig traf?

Guntram.

Jeg var

Veien hen til Klostret, for at see
Eders Vielse.

Volmer (afsides).

Min Vielse!

Guntram.

Ringeste blandt Eders Folk sig glæder
ienne Høitid, ædle Herre!

Volmer.

Tie!

veed ei hvad du siger.

Guntram.

Undskyld, Herre,
jeg maaskee har talt for dristigt.

Volmer.

Nei —
kun — men husk ... nei, tael kun hvad du vil.
siger, Guntram —?

Guntram.

Ogsaa har jeg ønsket
ee, hvorledes Brudedragten klæder
'ru Helene.

Volmer.

O, hold op engang!
ikke Munden løbe som en Qværn!

Guntram.

Min ædle Herre! vredes ei paa Guntram!

Volmer.

Jeg vredes ikke. Bryd dig ei derom.

(Med en hastig Bevægelse.)

— Hvad var det hist, der hurtig gik for Maanen?

Guntram.

For Maanen? Det var tynde, hvide Skyer.

Volmer.

Det er du vis paa?

Guntram.

Ja, mit Syn er skarpt.

Volmer (afsides).

Hvad venter jeg? Hvad kan jeg haabe paa?
Selv om hun kom hertil, ifald hun søgte,
Som jeg har tænkt mig, sine Søstre her,
Hvad hjalp det mig? Ak, naar hun seer mig blot,
Da vil hun flye mig, hun, den haardt bedragne!
— Guntram!

Guntram.

Hvad vil I, Herre?

Volmer.

Vil dig? Intet.
Jeg vilde spurgt ... Hvi traf jeg dig alene?
Hvi er du skilt fra mine Folk?

Guntram.

I mindes,
At jeg og Skytten Gunner maatte bringe
Til Hendes Naade, Dronningen, en Æske —

Volmer (opfarende).

Ulykkesfugl! hvi har du bragt den? — Ellers,
Naar ei det ønskes, er' I efterladne.
Hvi har du ikke glemt den i et Herberg?
Ei tabt den underveis?

Guntram.

Ak, ædle Herre!
I bad mig jo at fare vaerligt med den,
At vogte den —

Volmer.

Du veed ei hvad du bar!
Hiin lette Byrde tynger paa mit Bryst,
Som om der laae et Bjerg.

Guntram.

Min bedste Herre!
I er jo altid billig, god mod Guntram —
I gjør mig Uret.

Volmer
(fattende sig).

Ja — jeg gjør dig Uret.
Du skal ei tage dig det nær, min Guntram.
Iaften har jeg Luner. — Skynd dig, Guntram!

Du siger jo, dit Syn er skarpt, saa sig mig,
Kan du ei see, der svømmer En derude,
Langt ude hisset?

Guntram.

Der? Der svømmer Ingen.

Volmer (afsides).

Mit Øie blænder mig, mit Haab mig skuffer.
— Hør, Guntram, jeg vil spørge dig om Noget.
Du har vel ikke — hm! det er det Samme.

Guntram.

I mener?

Volmer.

Nu, jeg mener, har du ei,
Da før du gik til Klostret over Engen,
Lagt Mærke til et ... nu, et Syn, et selsomt,
Et underfuldt, der viste sig i Luften,
Og skjød igjennem den med Lynets Fart?

Guntram.

Nei, ædle Herre!

Volmer.

Ikke? Eller Noget,
Der ligned' det og gjorde dig opmærksom?

Guntram.

Nei, Herre!

Volmer.

Ikke?

Guntram.

Men jeg seer som oftest
Til Jorden, naar jeg gaaer. Jeg gaaer og grunder.

Volmer.

Hm! grunder ogsaa du!

Guntram.

Ja, bliv ei vred.
I har forbudt mig det. Men Skjaldekunsten
Er ond at blive qvit. Den hænger ved mig.

Volmer.

Har jeg forbudt dig det?

Guntram.

Det har I, Herre!

Volmer.

Det har jeg ikke meent. Bliv du kun ved!
Ak, dette Liv er fattigt, tomt paa Glæder,
Og man bør muntre det hvormed man kan.
Vi drages Alle stærkt af Længsel mod
Hiin underfulde Verden, der er bygget
Af Digt og Sandhed, af et Eventyr,
Der synes os utroligt, men der spinder
Sig uformærket ind i vore Tanker.
— Dyrk du kun Skjaldekunsten, stakkels Guntram!
Og søg, saa godt du kan, at faae en Part
I denne Verdens Glæder og dens Smerter.
— Kom, leed mig op et Sæde! Jeg er træt.

Guntram.

Her er en Jordforhøining, her ved Busken.

Volmer.

Den Plads er god. Her kan jeg see paa Søen.

(Sætter sig.)

Hvor den er stille! Og hvor mildt de gaae
Med sagte Kruusninger, de Bølger smaa!
Hvor blank og reenlig ligger den ei der,
Saa festlig, som en Høitidsfest var nær.
— Ak, jeg forstaaer! Den venter til sin Favn
Den Samme, der er Kilden til mit Savn.
See, derfor lægger sig en gylden Bro
Af Maanestraaler hist paa Søens Vover.
Naar hun sit faure Legem vil betroe
Til Badet, skal hun svæve let derover.

(Springer op efter en Pause.)

Forfærdelige Venten! Usle Haab,
Der rykker Døden nær med hvert Minut.
— Kom, Guntram, lad os speide langs med Søen.
Gaae du til denne Side, jeg gaaer hiin.
Men vær opmærksom, brug dit Øie godt.

Guntram.

Min ædle Herre! naar jeg ikke veed,
Hvorefter jeg skal speide —

Volmer.

Hm! du veed ei —?

Saa hør da! Naar du seer, der svømmer Nogen
I Søen —

Guntram.

Svømmer? Nu, paa denne Tid?

Volmer.

Javist. Saa skal du give mig et Tegn.
Stød i dit Horn — nei, Guntram, gjør det ikke!
Saa strækkes hun som Maagen op af Vandet
Og flyver bort herfra —

Guntram.

Og flyver bort?

Volmer.

Javist; og drøvtyg ikke hvert mit Ord.
— Stød ikke i dit Horn, men skynd dig hurtig,
Og sagte — hører du? — men skynd dig blot,
Og iil, forinden hun i Luften hæves.
Jeg lønner dig, ifald dit Bud er godt.
— Vee mig, ifald vi begge gaae forgjæves!

(De gaae hver til sin Side, Volmer nærmest ved Søen, Guntram noget høiere oppe.)

Tredie Scene.

Helene kommer gaaende ind fra samme Side som Guntram gik ud, men nærmest ved Søen. Hun har Sløret paa, der nu falder ned i naturlige Folder.

Hvi er mit Hjerte tungt? mit Sind bedrøvet?
Da hist jeg svæved' Skyerne forbi,

Da bildte jeg mig ind, at jeg var fri
Og lykkelig — og var dog kun bedrøvet!

Dybt under mig, i Maanens klare Skjær,
Laae Øen her, og syntes taus at drømme;
Og rundt om den gik Havets stærke Strømme,
Og dog den laae saa tryg, saa rolig der.

Og det uhyre Rum mig syntes øde,
Og trøstesløs og eensom foer jeg hen.
Fra Øen under mig, og kun fra den,
Et Haab, en Frelse vinked' mig imøde.

— Hvad er min Agt? Vil atter jeg tilbage?
Og flye for Volmer? Han bedrog mig? Han?
Af Kjærlighed han bandt mig til sit Land —
Kan Volmers Øie, kan da det bedrage?

Ak, af mit eget Hjerte bryder frem
Hans Forsvar, og mit ældre Liv forsvinder
Mod dette Aar, dets lykkelige Minder;
Og Volmer er mig meer end Slægt og Hjem!

— Der ligger Søen med den dybe Bund
Og med Foryngelsen i sine Vande.
Hvi ligger den just her? af hvilken Grund
Saa høit mod Nord, i disse kolde Lande?

Er Norden da, der synes streng og barsk,
Det Væld, af hvilket Syden skal forynges?
Er Norden yngre, mere karsk?
Mon Syden alt af Alderdom betynges?

Der ligger Søen, stille, dyb og blaa,
Som dette Folks forunderlige Øie;
Og Himlen synes den at stirre paa,
Og tryg at hvile, nær ved Klostrets Fløie.

— Har Volmers Moder Ret? Er' hine Guder,
Til hvilke ved min Herkomst jeg er bunden,
For evigt vegne for en Magts Bebuder,
En Magt, for hvem hiin glade Tid er svunden —?

Og i Forsagelse vi skulle døbes?
Og vore Tanker luttres gjennem Smerte?
Og gjennem Savn en evig Ungdom kjøbes,
Naar ei det slaaer, det skrøbelige Hjerte?
— Hvo giver mig et Svar? Ak, jeg er her
Forladt af Alt, og ingen Trøst mig nær!

(Hun tager Sløret af og skjuler det under den Busk, hvor Volmer sad.)

Det er forgjæves, seer jeg, at jeg leder
Om Eder længer, mine Søstre kjære!
Til Hjemmet Sløret's Vinger Eder bære.
Gaaer kun forud! Jeg følger efter Eder.

— For sidste Gang jeg vil mig da betroe,
Du skjønne Sø, til dine sagte Strømme.
Giv mig igjen min Ungdoms Drømme!
Giv mig igjen dens lykkelige Ro!
Gjør atter sorgløs, atter ung min Tanke!
Forvng de Følelser, der mat i Hjertet banke!

(Gaaer ud nærmest ved Søen.)

Fjerde Scene.

Guntram kommer ind fra samme Sted, hvor han forhen gik ud.

Der er Intet at see, som jeg nok tænkte. Hvo skulde bade sig paa denne Tid? — Jeg troer, jeg vil blive her, indtil min Herre kommer tilbage. Naar jeg lægger mig hen under Busken derhenne, kan jeg oversee en stor Part af Søen og lægge Mærke til, om der skulde vise sig Noget. Saa kan jeg med det Samme tænke lidt paa Slagelse Riimkrønike. Nu har jo Hertugen, min Herre, Intet derimod. — Ja, det er nok det Klogeste, jeg kan gjøre. Under den Busk har jeg mangen god Gang ligget i Middagsstunden og tænkt baade paa Krøniken og de tolv Jævninge. Man kan saa godt grunde, naar man ligger og seer paa Søen. Undertiden, ved stille Veir, forekom det mig, at Søen saae ud som om den selv grundede, saa dyb og eftertænksom var den at see til.

(Lægger sig hen under Busken, med Hovedet mod Jordforhøiningen.) Det Værste er kun, at man saa let falder i Søvn, naar man ligger og tænker. — — Hvad er det, jeg her finder? (Tager Helenes Slør frem og ruller det op.) Et Slør! Ak, hvor det er deiligt! Det er som det Slør, Kong Artus Hustru Genievra gik med. Det har En glemt her. Og see, der er en Krone fæstet derved — og hvilke kostelige Stene! hvor de glimre! — Jeg maa søge min Herre op og bringe ham det.

(Gaaer.)

Femte Scene.

Helene træder atter ind og seer sig ængstlig om. Kort efter Volmer.

Helene.

Jeg hørte Fodtrin. Der er En i Skoven.
Og nys det syntes mig, jeg skimted' Nogen
I Maaneløset mellem hine Stammer.
Hvor tør jeg vove, at gaae ned i Badet?
— Tys! Atter Fodtrin, men i Frastand ... hør kun!
Hvo kan det være? Volmer? Mon han søger
Om mig ved Søen? O, mit Hjerte banker!
Og om det var en Fremmed? Om jeg blev,
Saa værgeløs jeg er, et Bytte ... Himmel!
Hurtig mit Slør! jeg kan ei blive her.

(Søger efter Sløret under Busken.)

Det er der ikke. Har jeg ikke lagt det
Her under Buskene? Hvor er det da?
(Søger urolig og hastig paa den anden Side af Buskene.)
Her heller ikke. O, du milde Himmel!
Saa har der været En og taget det.
Men hvo har kunnet ane —? Det var skjult
Omhyggeligt. Hvo ellers, hvis ei Volmer?
Kun han har kunnet gjætte, ikkun han
Med denne Sikkerhed, — ja det er ham,
Der anden Gang saa hjerteløst, saa listigt
Berøver mig mit Eie — O, der er han!

(Volmer kommer langsomt ind, men iler hurtigt hen til Helene, da han bliver hende vaer.)

Volmer.

Og du er her, Helene? Virkelig?
Og det er ingen Drøm? O, tael, Helene,
At jeg kan see, at mine Sandser ikke
Bedrage mig. Men du er her i Skoven
I denne lette Dragt og ubeskyttet
Mod Aftenluften — tag imod min Kappe!
I Skoven er der kjøligt. Eller vent —
Endeel af mine Mænd er nær herved.
Jeg lader tænde strax et Baal —
(Nærmer sig Baggrunden og støder i sit Horn.)
De komme.

Vent kun et kort Minut!

(Nogle af Volmers Følge træde ind.)

Tag Qvas og Grene

Og gjør et Baal; men hurtig — skynder Eder!

(Kommer tilbage. Under det nærmest Følgende tændes Baalet, hvorpaa Følget trækker sig tilbage.)

Helene! tag min Kappe — kom og tag den!

Helene.

Hvad vil I mig! Hvad søger I hos mig?
Vil I med Eders Ord mig haane?

Volmer.

Jeg?
Du tvivler om min gode Villie?

Helene.

Tvivler?
Nei, I har sørget for at give mig
Fuld Vished. Dersom end min Svaghed helst
Saae Eder undskyldt, har I vidst at give
Min svage Hu en Lære. Hvis jeg kunde
Endnu som før indbilde mig, en Rovfugl
Var min Fornærmer! Men I veed, Herr Volmer!
I trænger ikke meer til slige Paafund.

Volmer.

O, døm mig mildt! At jeg har handlet uret,
Det har jeg ofte bittert mig bebreidet.
Gud er mit Vidne, det var tidt min Agt,

At tilstaae Alt, oprigtig og med Anger.
Men, bliv ei vred, Helene — ak, du hang
Endnu saa fast ved Hjemmet, ved dets Glæder,
At Angst mig greb ved Tanken, at du snart
Af Længsel vilde drages fra min Side.
Da tænkte jeg at binde dig til mig
Ved ømmere, ved mere faste Baand,
Og da med større Tryghed mig erhverve
Tilgivelsen, hvortil jeg høilig trængte.

Helene.

Jeg seer, at I mig misforstaaer med Flid.
Jeg taler ikke om det Forbigangne.
Hvad der er skeet engang, jeg kunde glemme.
Men nu, i denne Stund, I har paany
Beluret mig, og underfundig ranet
Min Eiendom, og med saa liden Skaansel,
Saa ringe Blu for Eder selv, at neppe
I seer mig tillidsfuld gaae bort, før I
Paa Byttet styrter Eder.

Volmer.

Jeg, Helene?
Du gjør mig Uret. Jeg har været her,
Har utaalmodig ventet paa dit Komme,
Men kun forgjæves. Jeg gik bort igjen
Og speided' efter dig ved Søens Bredder.
Først nu, i dette Øieblik, jeg traf dig.

Helene.

Først nu? Og I kan vente, jeg skal troe Jer?

Volmer.

Ved Gud og Mænd! jeg er uskyldig — troe mig!
Hvor har du gjemt dit Slør? Hvor kan det være
Berøvet dig? Har du seet efter nøie?

Helene.

Forlad mig! Jeg har Intet meer at skaffe
Med Eder. Jeg vil tye til Kongens Retfærd.

Sjette Scene.

De Forrige. Guntram.

Guntram
(med det sammenrullede Slør i Haanden).

Tilgiv, om jeg forstyrrer. Jeg har fundet
Et grumme kostbart Stykke: dette Slør.

Volmer.

Saa du har fundet det?

Guntram.

Jeg fandt det her,
Kort efter I gik bort.

Volmer
(til Helene).

Der kan du see!

Helene
(til Guntram efter et Ophold).
Hvor har du fundet det?

Guntram.
Hist under Busken.

Helene.
Hvorledes laae det?

Guntram.
Det var sammenrullet.

Helene.
Hvorledes var det sammenrullet?

Guntram.
Inderst
Laae Fjederkronen.

Helene.
Laae det ubedækket?

Guntram.
Det var bedækt af Blade, som jeg rev
Afveien, da jeg lagde mig paa Jorden
Mod Busken.

Helene.
Er det Sandhed du mig siger?

Guntram.
I veed, at Guntram taler altid Sandhed.

Helene.
Jeg veed, at du er sanddru, og jeg troer dig.

Volmer
(der under de sidste Repliker har seet mørk ned for sig).
Gaae, Guntram; det er godt. Læg Sløret hen.

(Guntram lægger Sløret hen paa den lille Jordforhøining ved Busken og gaaer.)

Volmer.
Jeg har forskjertset, mærker jeg, din Tillid.
Af denne Mistro til mit Ord — desværre,
Jeg har forskyldt den — seer jeg nu med Vished
Forliset af din Kjærlighed. Velan!
Saa lad den skjønne Drøm, der i et Aar
Var al min Lykke, svinde hen, Helene!
Og glem, at Volmer var engang dig kjær.
Jeg føler dybt, at jeg og disse Lande
Har Intet kunnet give dig til Gjengjæld
For Tabet af det Hjem, du har forladt.
Saa drag igjen tilbage, skjønne Flygtning,
Der som et sjeldent Luftsyn underfuldt
For dette Land en føie Stund har straalet.
Tag det igjen, det gaadefulde Slør,
Og drag igjen herfra! og agt det ikke,
At vi med Taarer stirre paa din Flugt.
— Det var engang mit Haab — o vredes ikke! —
At i vor Kjærlighed, vor Ømhed skulde
Os gives en usynlig Svaneham,
Der over det forgjængelige Liv

Med stærke Vinger bar os; den, jeg tænkte,
Forlened' vore Hjerter evig Ungdom.
Nu er med dette hvert mit Haab forsvundet!
Saa far da vel, meer lykkelig end jeg!

(Knæler for hende.)

End eengang lad mig trykke denne Haand
Til mine Læber! — Min Helene, min
I denne Afskeds bittersøde Stund —
Vær takket for den Tid, der svandt, for dette
Lyksalige, det drømmerige Aar,
For hvert Minut, du har forskjønnet, hvert
Huldsaligt Ord, hvert Smiil, der var min Lykke!
— Farvel! Farvel! O smerterige Tanke,
Farvel for stedse!

(Reiser sig hurtig og iler bort.)

Helene

(med svag Stemme).

Volmer! bliv! o bliv! —
Han iler bort! O, Volmer, kom tilbage!
Lad Alting blive som det var — o kom kun!
— Der er han — nei! O Gud, han rider bort ...
Jeg hører Hestetrampen — altid længer
Og længer borte — ak, han har forladt mig!
Jeg har forspildt hans Kjærlighed — for evig!
Hvi har jeg mistænkt ham? Hvi har jeg ikke

'ed Tillid stolet paa ham nu som altid?
, han er ædel, er det meer end jeg!

Der ligger det ulykkelige Slør.
oad har det skjænket mig? hvad kan det give?
, som en ond, som en usalig Aand
ır det bestandig draget mig fra Volmer.
g maa forsage det! Ja, jeg erkjender,
u er min Lykke af en anden Verden.
ed Volmer vil jeg dele Kaar, med ham
Kjærlighed forynges, og med ham
l bedre Verd'ner ældes. Far da hen,
in Stammemoders Skjænk! Af dette Baal,
ɔori du synker, vil jeg luttret stige!

un kaster Sløret i det brændende Baal. Det blusser høit op.
Hun staaer et Dieblik bedøvet og stirrer derpaa.)

Chor af Helenes Søstre
(udenfor Scenen).

Helene!

Helene.

s! hvilke Toner — hør!

Chor af Søstrene
(idet de langsomt drage forbi, svævende over Søen).

Helene! Fra det Høie
Forgjæves søger dig mit Øie.
Og atter maa jeg drage
Foruden dig med Sorg tilbage.

Helene
(der samtidig med Choret falder paa Knæ og udstrækker Armene).
O, mine Søstre!
(Synker afmægtig om.)

Syvende Scene.

Helene. Kongen og **Volmer,** med Følge, hvoraf Nogle bære Fakler.

Kongen
(der ved Indtrædelsen fører Volmer ved Haanden).
Herr Volmer, kom! vi vil ei tabe Modet.

Volmer.
I bør ei overtale mig.

Kongen.
O, kom kun!
Jeg har et Haab, der siger, hun var ikke
I sine Søstres Skare. Lad os søge!

Volmer.
Hvad hjælper det? Ak, nu er Alt forbi!

Kongen.
Her skiltes I fra hende?

Volmer.
Her det var.
Jeg kjender Busken, som jeg sad ved. Her,
Ved denne Part af Søen —

(Gaaer mod Baggrunden og opdager derved Helene.)

O, min Gud!

Der ligger hun — afmægtig eller død!

Kongen

(gaaer hurtig hen til ham).

Hvad siger I?

Volmer

(løfter hende op).

Helene! min Helene!

Kom til dig selv! — O, hun er død — der seer I!
Kun Legemet er blevet. Hendes Sjæl
Er flygtet bort med hendes Søstres Skare!

Kongen.

Nei, nei, Herr Volmer! Hun slaaer Øiet op —
Hun lever!

Volmer.

Ja, hun lever! — min Helene!
Læg til dit Øies Lys din Stemmes Klang,
Og sig, du vender til vor Jord tilbage!

Helene

(med svag Stemme).

Ak, Volmer!

Volmer.

Hør, hun taler! — Tael igjen!
O, søde Klang af Ord, der kun betyde
Saa lidet, men er fulde af Musik.

Helene.

Hvor er jeg?

Volmer.

Du er her endnu i Skoven,
Og nær ved Søen —

Helene.

Nær ved Søen? Har jeg
Da ikke drømt? Var' mine Søstre her?
Og flygted' bort?

Volmer (smertelig).

Ak, drømt, det har du ikke!

Helene.

Drømt? Er jeg ikke vaagnet af en Drøm?
Mit hele Livs? Og er jeg ikke vaagnet
Til andre Tanker, til en anden Verden?

Kongen.

Fat Eder, ædle Jomfru! End I lider,
Og end forvirres Eders Hu.

Helene.

O nei!
Jeg er mig tydelig bevidst. Jeg føler
Mig let og som befriet fra en Byrde.
— Lad os forlade dette Sted! Kom Volmer!
Her er ei godt at være. Tag mig med!
Ak, jeg har talt saa lidt med dig idag.
Lad os gaae sammen.

Kongen.

Lad os Alle gaae.
Her er ei godt at være — I har Ret.
— Der kommer, seer jeg ikke feil, min Hustru
Og med Fru Estrid. Vi blev Alle drevne
Af Angst og Uro, da I før forlod os.

Ottende Scene.

De Forrige. Dronningen og Fru Estrid med Følge
Siden Ove og endeel Piger.

Dronningen.

O, har I fundet hende? — Ja, der er hun!
(Iler hen til Helene.)

Fru Estrid
(der ligeledes nærmer sig hende).

Min Datter!

Dronningen.

Slemme, kjæreste Helene!
Hvor har du gjort mig angst!

Helene.

I vil tilgive!
Tilgiver Alle mig! — Min Moder kjære!
Vær ikke vred paa mig! — O, jeg har sikkert
Forstyrret Eders Glæde.

Kongen.

Alt er glemt,

Da vi har fundet Eder. — Nu, Herr Volmer!
Hvad tykkes Eder? Var det ikke bedst,
Vi drog til Klostret? Bispen venter os.
Jeg mener, Vielsen kan nu gaae for sig.

Volmer.

Nei, Eders Naade, det er ei saa vel.

Kongen.

Hvorledes? Af hvad Grund?

Volmer.

Gud veed, hvor kjær
Mig er Helene, og hvor stærkt min Længsel
Har ventet denne Dag. Men vore Veie
Er' ikke meer de samme.

Helene (forundret).

Ei de samme?

Volmer
(til Helene).

Ak, du har ikke drømt, at dine Søstre
Har været her. Vi Alle saae dem svæve
I Kredse rundt om Søen og forsvinde.
Drag efter dem! Her er dog ei din Hjemstavn.
Her er dog Intet meer, der kan dig binde!
Drag efter dem paa Sløerets Vinger!

Helene.

Sløret?
Veed du da ikke, jeg har brændt det?

Volmer.

Brændt det?

Helene.

Ja, jeg har kastet det i Baalet hist.
Det var en ond Besiddelse; den stod
Iveien for vor Kjærlighed. I denne
Skal, som du nylig sagde, gives mig
Den Svaneham, der løfter mig usynlig.
Ja, jeg har brændt det. Har du ikke vidst det?
Ifald du nu forskyder mig, da er jeg
Forladt af Alt. Forskyd mig ikke, Volmer!

Volmer.

Helene! Herlige! Hvor kan du troe...
O, du er min for evig — nu for evig!
Brændt har du det? O, saa er Sagnet opfyldt!
Mig har min Anger som en Valravn piint,
Min Anger over al den Uret, jeg
Var skyldig i mod dig. Men nu har du
Opoffret dig for min Skyld, har befriet
Mit Bryst for denne Byrde.

(Vender sig hurtig til Kongen.)

Ædle Frænde!

Nu drage vi til Klosteret, til Bispen,
Der venter os.

Kongen.

Det kan jeg lide, Volmer!

(Man hører Ove og Pigerne udenfor synge Romancen af 2den Act.)

Der faae vi Selskab. Det er Ove, troer jeg,
Og Pigerne, der drage hen til Kirken.

(Ove og Pigerne træde ind.)

Chor af Pigerne.

Jeg vidste, ja jeg vidste,
At Myklegaard og Spanieland
Du bytter for vor Skjærsommer.

Volmer.

Helene! hør kun, hvilke skjønne Ord!
Midt i min Smerte klang for mig hiint Omqvæd
Og hviskede mig Trøst. Mit faure Liv!
„Jeg vidste, ja jeg vidste,
„At Myklegaard og Spanieland
„Du bytted' for vor Skjærsommer."

Dronningen.

O, hvilken uformodet Lykke!

Fru Estrid.

Himlen,
Min elskte Datter, give din Beslutning
Velsignelse!

Helene.

Det vil den, kjære Moder!

Kongen.

Ja, Himlen sin Velsignelse forlener!

— Min ædle Jomfru! I, min vakkre Frænde!
Igjennem hine Skyer, der fordunkled'
Et Øieblik vort Haab, skal Brudestjernen
Gaae op for Eder med forstærket Glands,
Og denne Festdag, Eders Konge feired',
Erholde nu sin gladeste Betydning.

Chor
af Ove, Pigerne og Følget.

Vi drage til Klostret med Tak til Gud,
Med munter Sang.
Den Hertug fører sin unge Brud
Til Kirkegang,
Alt i den feire Skjærsommer.
Og atter flyver en Fugl foran —
O, faure Brud!
Dengang du kom fra det fremmede Land,
Da fløi den ud,
Og sang i Skoven med Liste —
Den vidste, ja den vidste,
Du byttede bort det fremmede Land
For Danmarks feire Skjærsommer.

Anmærkninger.

Svend Dyrings Huus. Pag. 6, øverst:

„Nu var det min Pligt som Styresmand
At gaae i Søen, at faae Skibet rustet
Ud fra Havnene her ved vor Strand."

I Middelalderen var Krigsskibenes Anskaffelse og Udrustning for en stor Deel overdraget Folket. Tredive til fyrgetyve Gaarde udgjorde en Sølægd, hvem det i Krigstider paalaae at udrede et fuldt udrustet Krigsskib med Mandskab og alt Tilbehør. Deslige Gaarde kaldtes Havne, Lægden (eller de Gaarde, der skulde forene sig om at sætte et Skib i Søen) en Styreshavn, og Forstanderen for det hele Foretagende Styresmand.

Pag. 7—8: Den her omtalte Lavhævd var forskjellig fra de nyere Tiders Hævd. Den, som i tre Aar havde havt en Jordeiendom i uforstyrret Besiddelse, erholdt, hvis hans Ret til Jorden blev ham bestridt, Lov til selv at føre Beviset for samme ved

Tyltereed ɔ: ved Medeedsmænd, der udvalgtes af ham selv, og paa god Tro aflagde Eed tilligemed ham. Deres Antal var efter Omstændighederne forskjelligt, 12, 24 eller 36 (Tyltereed, to og tre Tylterseed.)

En Fjerding Boels Land. Den Jordlod, der hørte til en Gaard, kaldtes Boel og var i Danmark ikke overalt af samme Størrelse, men kun de Boel, der hørte til een By, vare ligestore. Blev en Boel skilt ad i mindre Dele ved Salg, Arv eller desl., saa opstod derved en halv Boel, en Fjerding Boel o. s. v. — Rebet op. Jorders Opmaaling skeete ved Reb.

Pag. 37: Spange ɔ: Bro.

Pag. 77: Lydt Veir ɔ: klart Veir. — Tveie ɔ: en tvekløftet Green.

